

Aikuiskoulutuksen vuosikirja

Tilastotietoja aikuisten opiskelusta 2005

Opetusministeriön julkaisu 2007:26

Timo Kumpulainen (toim.)

Aikuiskoulutuksen vuosikirja

Tilastotietoja aikuisten opiskelusta 2005

Opetusministeriön julkaisuja 2007:26

Timo Kumpulainen (toim.)

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet

Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto / Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen

PL / PB 29

00023 Valtioneuvosto / Statsrådet

<http://www.minedu.fi/OPM/julkaisut>

Taitto / Ombrytning: Teija Metsänperä

Yliopistopaino / Universitetstryckeriet, 2007

ISBN 978-952-485-410-8 (nid./htf)

ISBN 978-952-485-411-5 (PDF)

ISSN 1458-8102

Opetusministeriön julkaisuja / Undervisningsministeriets publikationer 2007:26

Esipuhe

Aikuiskoulutuksen tilastollinen vuosikirja ilmestyy nyt neljännen kerran. Työ on tehty opetusministeriön ja Opetushallituksen yhteistyönä. Aikuiskoulutuksen tilastokirja on löytänyt lukijansa ja paikkansa koulutuksen määrällisen seurannan indikaattorijulkaisuna ja sitä käyttävät lähteenä sekä aikuiskoulutuksen parissa työskentelevät että hallinnon asiantuntijat.

Aikuisten oppimista koskevan indikaattorituotannon tarve näyttää edelleen kasvavan. EU:n ja OECD:n piirissä kehitetään jatkuvasti aikuisten osaamista että koulutukseen osallistumista mittaavia tunnuslukuja. Kansalaisten elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien kehittäminen onkin edelleen vahvasti mukana keskusteluissa sekä kansainvälisesti että kansallisesti. Suomessa valtioneuvosto on asettanut tavoitteeksi, että nykyisen hallituskauden aikana työllisyysaste nousee 72 %:iin. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää meiltä myös piteneviä työuria.

Kirjan valmistelun loppuvaiheessa Suomeen muodostettiin pääministeri Vanhasen toinen hallitus. Hallitusohjelmassa kannustetaan aikuisväestöä oman osaamisen ylläpitoon ja kehittämiseen parantamalla kouluttautumismahdollisuuksia yhteiskunnan ja työelämän muutostilanteissa. Hallitusohjelman mukaisesti on tarkoitus toteuttaa ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus, nostaa oppisopimuskoulutuksen lisäkoulutuksen kiintiötä, laajentaa korkeakoulutettujen täydennyskoulutusmahdollisuuksia, turvata vapaan sivistystyön toimintaedellytykset sekä kehittää maahanmuuttajien ja syrjäytymisvaarassa olevien sivistysmahdollisuuksia. Hallitusohjelmassa on siis otettu selkeästi kantaa aikuisten osaamisen kehittämisen puolesta.

Opetusministeriön organisaatiota uudistettiin 1.3.2007 lähtien. Uudistus koski koulutus- ja tiedepolitiikan osastoa, jonne perustettiin mm. aikuiskoulutuksen tulosalue. Aikuiskoulutuksen tulosalue käsittelee asiat, jotka koskevat aikuiskoulutusta, vapaata sivistystyötä ja elinikäisen oppimisen periaatteelle rakentuvan koulutuspolitiikan edistämistä. Tulosalueen vastuulla on nyt kattavasti asiat, jotka liittyvät työikäisen väestön osaamis- ja koulutustason kohottamiseen.

Aikuiskoulutusta on viime vuosina kehitetty tavoitteena 1) työikäisen aikuisväestön osaamisen varmistaminen, 2) aikuisopiskelussa aliedustettujen väestöryhmien koulutusmahdollisuuksien lisääminen sekä 3) yhteiskunnan eheyden, tasa-arvon ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistaminen. Yhtenä toimintamuotona on ollut ns. Noste-ohjelma. Vuosille 2003–2007 ajoittuvan Noste-ohjelman tavoitteena on ollut tarjota noin 40 000:lle pääasiassa pelkän

kansa- tai peruskoulun varassa työelämässä olevalle 30–59-vuotiaalle mahdollisuus suorittaa ammattitutkinto tai hankkia työelämässä tarvittavat tietotekniikkataidot. Ohjelman kokonaisrahoitus on ollut 124,5 milj. euroa, josta vuoden 2007 talousarviossa 35 milj. euroa. Kuluvan vuoden aikana analysoidaan ohjelman tuloksia ja hyviä käytäntöjä.

Opetusministeriön, Tilastokeskuksen ja Eurostatin yhteistyönä tehdyn Aikuiskoulutustutkimuksen 2006 ennakkotietojen mukaan erityisesti aikuisia varten järjestettyyn koulutukseen osallistui joka toinen 18–64-vuotias eli lähes 1,7 miljoonaa henkeä. Naiset osallistuvat miehiä aktiivisemmin ja vuodesta 1980 lähtien naisten osallistumisaktiivisuus on ollut vähintään 10 prosenttiyksikköä korkeampi kuin miesten. Kokonaisuudessaan työssä käyvät osallistuvat aikuiskoulutukseen työttömiä useammin ja suurin osa aikuiskoulutuksesta on ammatillista eli koulutukseen on osallistuttu työhön tai ammattiin liittyvien syiden vuoksi. Vuonna 2006 henkilöstökoulutusta (so. työnantajan tukemaa) sai työssä käyvistä palkansaajista 57 % eli noin 1,1 miljoonaa palkansaajaa. Joka kuudes eli hiukan yli 500 000 iältään 18–64-vuotiaasta osallistui vuonna 2006 aikuiskoulutukseen muista kuin työhön liittyvistä syistä.

Tässä julkaisussa elinikäisen oppimisen näkökulma on pyritty ottamaan huomioon laajentamalla tarkastelua aikuiskoulutuksesta aikuisten opiskeluun ja oppimiseen. Tämä tapahtuu siten, että tarkastellaan aikuisikäisten koulutukseen osallistumista niin etupäässä aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa kuin muussakin koulutuksessa.

Tilastokirja on laadittu siten, että keskeiset tiedot on määritelty kuten aikaisemmissa kirjoissa. Näin on kyetty takaamaan vertailukelpoisuus aiempiin vuosiin. Samalla on kuitenkin hyvä muistaa, että vuonna 2004 näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen tiedonkeruuta uudistettiin. Tällöin mm. siirryttiin poikkileikkaustiedoista kalenterivuositaiseen tiedonkeruuseen. Tältä osin tiedot vuosilta 2004 ja 2005 eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Valmistelutyöstä ja toimittamisesta on vastannut ylitarkastaja Timo Kumpulainen Opetushallituksesta. Toimittajan työtä tukemassa on ollut keskeisistä asiantuntijatahoista koostuva ohjausryhmä. Ryhmän puheenjohtajina ovat toimineet Arja Mäkeläinen ja Petri Pohjonen opetusministeriöstä ja jäseninä ylitarkastaja Aki Tornberg, suunnittelija Jukka Haapamäki, ylitarkastaja Jukka Lehtinen, ylitarkastaja Tarmo Mykkänen ja suunnittelija Tomi Halonen opetusministeriöstä, yli-insinööri Raili Laasonen ja suunnittelija Seija Bonde-Jensen Opetushallituksesta sekä yliaktuaari Reija Vento ja kehittämisspäälikkö Irja Blomqvist Tilastokeskuksesta.

Opetusministeriössä 26.5.2007

Marita Savola
Aikuiskoulutuksen tulosalueen johtaja

Petri Pohjonen
Ohjausryhmän puheenjohtaja

Sisältö

Julkaisun rakenne ja tietojen määrittely	13
1 Aikuiskoulutuksen määrittelyä	17
1.1 Aikuiskoulutuksen kansainvälisiä määrittelyitä	17
1.2 Aikuiskoulutusmuodot	18
1.2.1 Aikuiskoulutuksen yleiset organisointimuodot	18
1.3 Aikuiskoulutus eri koulutusasteilla	19
1.3.1 Toisen asteen yleissivistävä ja ammatillinen aikuiskoulutus sekä vapaa sivistystyö	19
1.3.2 Aikuiskoulutus korkea-asteen koulutuksessa	20
1.4 Määrittelyistä seuraavia ratkaisuja tässä julkaisussa	20
2 Aikuisväestön koulutusrakenne	22
2.1 Väestön ikärakenne	22
2.2 Väestön koulutustaso	23
3 Aikuiset lukiokoulutuksessa vuonna 2005	27
3.1 Lukiokoulutuksen opiskelijat	28
3.1.1 Ylioppilastutkinnon suorittaneet	33
4 Aikuiset toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2005	35
4.1 Ammatillisen toisen asteen koulutuksen opiskelijat	36
4.1.1 Opetussuunnitelmaperusteisen ja näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat	36
4.1.2 Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat	38
4.1.3 Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat	40
4.1.4 Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat	44
4.1.5 Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat	49
4.1.6 Oppisopimuskoulutus	54
4.2 Ammatillisen koulutuksen opiskelijat opetuskielen mukaan	66
4.3 Näyttötutkinnon suorittaneet vuonna 2005	67
4.3.1 Suoritetut näyttötutkinnot	68
4.3.2 Näyttötutkintotilaisuuksiin osallistuneet	75

5	Aikuiset korkeakoulutuksessa vuonna 2005	77
5.1	Korkeakouluopiskelijat	78
5.1.1	<i>Ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat</i>	78
5.1.2	<i>Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat</i>	78
5.1.3	<i>Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot</i>	87
5.1.4	<i>Ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtamaton koulutus</i>	87
5.1.6	<i>Yliopistojen alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja suorittavat opiskelijat</i>	88
5.1.5	<i>Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet</i>	88
5.1.7	<i>Yliopistojen tutkintoon johtamaton koulutus ja avoimen yliopiston väylän kautta opiskelupaikan saaneet</i>	93
6	Vapaa sivistystyö	97
6.1	Vapaan sivistystyön koulutukseen osallistuneet	97
6.2	Opettajien tarjoamat opetustunnit vapaassa sivistystyössä	98
7	Neuvontajärjestöt	100
7.1	Aikuisten osallistumisen neuvontajärjestöjen tarjoamaan koulutukseen ja neuvontatilaisuuksiin	100
8	Aikuisille tarkoitetut kielitutkinnot	102
8.1	Yleiset kielitutkinnot	102
8.2	Valtionhallinnon kielitutkinnot	102
9	Aikuiskoulutuksen rahoitus ja rahoitusmuodot	105
9.1	Omaehtoisen aikuiskoulutuksen rahoitus	105
9.2	Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen rahoitus	106
	Lähteet	109
	Liitteet	110

Julkaisun tekstiosuuden taulukot

- Taulukko 1.** Väestön määrä vuonna 2005 ja ennusteet vuosille 2010, 2015 ja 2020
- Taulukko 2.** Aikuisten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 3.** Aikuisten lukiokoulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 4.** Aikuisten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 5.** Aikuisten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005
- Taulukko 6.** Aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 7.** Lukio-opiskelijat opetuskielen mukaan vuonna 2005
- Taulukko 8.** Ylioppilastutkinnon suorittaneet ikäryhmittäin vuonna 2005
- Taulukko 9.** Opetussuunnitelmaperusteisen ja näyttötutkintoon valmistavan peruskoulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005
- Taulukko 10.** Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 11.** Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 12.** Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 13.** Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 14.** Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 15.** Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005
- Taulukko 16.** Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005
- Taulukko 17.** Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 18.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 19.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 20.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

- Taulukko 21.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 22.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005
- Taulukko 23.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 24.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 25.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 26.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 27.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 28.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005
- Taulukko 29.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 30.** Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 31.** Ammatillisen peruskoulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 32.** Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 33.** Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 34.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 35.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 36.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 37.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 38.** Ammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 39.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 40.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 41.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 42.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005

- Taulukko 43.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 44.** Oppilaitosmuotoisen ammatillisen koulutuksen opiskelijat opetuskielen mukaan vuonna 2005
- Taulukko 45.** Oppisopimusopiskelijat opetuskielen mukaan vuonna 2005
- Taulukko 46.** Näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat koulutusaloittain vuonna 2005
- Taulukko 47.** Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 48.** Oppisopimuskoulutuksessa näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 49.** Ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat koulutusaloittain vuonna 2005
- Taulukko 50.** Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 51.** Oppisopimuskoulutuksessa ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 52.** Erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat koulutusaloittain ja ikäryhmittäin vuonna 2005
- Taulukko 53.** Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 54.** Oppisopimuskoulutuksessa erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 55.** Näyttötutkintoihin osallistuneet ja tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneet koulutusaloittain vuonna 2006
- Taulukko 56.** Näyttötutkintoihin osallistuneet ja tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneet tutkintotyyppin mukaan vuonna 2006
- Taulukko 66.** Ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat vuosina 2001–2005
- Taulukko 67.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 68.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 200580
- Taulukko 69.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 200581
- Taulukko 70.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005
- Taulukko 71.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 72.** Nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 73.** Nuorten koulutuksessa ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 74.** Nuorten koulutuksessa ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 75.** Nuorten koulutuksessa ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005

- Taulukko 76.** Nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 77.** Ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin hakeneet, uudet opiskelijat ja kaikki opiskelijat koulutusaloittain vuonna 2005
- Taulukko 78.** Ammattikorkeakoulujen erikoistumisopinnot ja avoin ammattikorkeakouluopetus koulutusaloittain vuonna 2005
- Taulukko 79.** Ammattikorkeakouluissa aikuiskoulutuksena suoritettut tutkinnot koulutusaloittain 2005
- Taulukko 80.** Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavien määrä ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005
- Taulukko 81.** Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 82.** Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005
- Taulukko 83.** Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005⁹²
- Taulukko 84.** Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005
- Taulukko 85.** Kaikki alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat yliopistoittain ja ikäryhmittäin vuonna 2005⁹³
- Taulukko 86.** Avoimen yliopiston opiskelijat yliopistoittain vuonna 2006
- Taulukko 87.** Ikäihmisten yliopiston opiskelijat yliopistoittain vuonna 2006
- Taulukko 88.** Avoimen yliopiston opiskelijat yliopistoittain vuosina 2005–2006
- Taulukko 89.** Yliopistojen tarjoamaan täydennyskoulutukseen ja erikoistumisopintoihin osallistuneet opiskelijat vuonna 2006
- Taulukko 90.** Vapaan sivistystyön opintoihin osallistuneet toimintamuodoittain vuonna 2004–2005
- Taulukko 91.** Opettajien tarjoamat opetustunnit vapaassa sivistystyössä koulutusaloittain ja oppilaitostyyppittäin vuonna 2005
- Taulukko 92.** Suoritettut kielitutkinnot vuosina 2001–2006
- Taulukko 93.** Valtionhallinnon kielitutkintojen suoritukset vuosina 2002–2006
- Taulukko 99.** Aikuiskoulutuksen rahoitus opetusministeriön hallinnonalalla, valtion talousarvio 2006
- Taulukko 100.** Valtionosuuspohjan mukaiset kustannukset ja saavutukset koulutusmuodoittain vuonna 2005
- Taulukko 101.** Vuoden 2006 yksikköhinnat koulutusmuodoittain

Julkaisun kuvat

- Kuvio 1.** Tutkinnon suorittaneiden määrä korkeimman suoritettun tutkinnon mukaan 15 vuotta täyttäneestä väestöstä vuonna 2005
- Kuvio 2.** Ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 3.** Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 4.** Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 5.** Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien määrä ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 6.** Aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005
- Kuvio 7.** Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoiden osuus kaikista perustutkintoa suorittavista opiskelijoista vuosina 2001–2005, ei sisällä oppisopimuskoulutuksen opiskelijoita
- Kuvio 8.** Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005
- Kuvio 9.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005
- Kuvio 10.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005
- Kuvio 11.** Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat vuosina 2001–2005
- Kuvio 12.** Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijat vuosina 2001–2005
- Kuvio 13.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijat vuosina 2001–2005
- Kuvio 14.** Näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 15.** Ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 16.** Erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 17.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden määrä vuosina 2001–2005
- Kuvio 18.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 19.** Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 20.** Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 21.** Yliopistojen kaikki alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
- Kuvio 22.** Vapaan sivistystyön opiskelijat (netto) toimintamuodon mukaan, 2005
- Kuvio 23.** Opettajien tarjoamat opetustunnit vapaassa sivistystyössä koulutusalan mukaan, 2005

Julkaisun rakenne ja tietojen määrittely

Julkaisun tavoitteena on tilastotietojen avulla kuvata aikuiskoulutuksen koulutustarjontaa, oppilaitoksissa tapahtuvaa aikuisten opiskelua sekä aikuiskoulutuksen rahoitusta. Julkaisun toivotaan palvelevan opetushallinnon päätöksenteon, alan tutkijoiden ja muiden aikuiskoulutuksesta kiinnostuneiden tarpeita.

Julkaisun ensimmäisessä luvussa määritellään aikuiskoulutuksen ja aikuisten koulutukseen osallistumisen käsitteitä ja niistä seuraavia ratkaisuja tässä julkaisussa.

Toisessa luvussa tehdään yleiskatsaus koko väestön ikä- ja koulutusrakenteeseen.

Julkaisun kolmannessa luvussa tarkastellaan lukiokoulutuksen sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamääriä pääasiallisesti aikuisille tarkoitettussa koulutuksessa. Siinä esitetään tunnuslukuja myös sellaisesta aikuisten opiskelusta, joka ei tapahdu erityisesti aikuisia varten suunnitellussa ja organisoidussa koulutuksessa rajoittuen kuitenkin opetushallinnon alaiseen koulutukseen. Aineistona käytetään Tilastokeskuksen henkilö pohjaisia tiedonkeruita, joiden perusteella kuvataan aikuisten koulutukseen osallistumista tiettyjen taustamuuttujien mukaan. Kaikki opiskelijatiedot esitetään ikäryhmittäin.

Neljännessä luvussa tarkastellaan näyttötutkinnon suorittaneita ja näyttötutkintotilaisuuksiin osallistuneita. Viides luku kartoittaa korkea-asteen koulutusta. Kuudes luku avaa lyhyesti vapaan sivistystyön tunnuslukuja. Vapaan sivistystyön tiedonkeruu uudistettiin vuonna 2004, jonka myötä saatiin tiedot mm. koulutukseen osallistuneiden nettomäärästä ja tarjottujen opetustuntien jakautumisesta aloittain uusitun aikuiskoulutuksen sisältöluokituksen mukaan. Vapaan sivistystyön opiskelijaprofiilitietoja ei ole vuoden 2005 tiedonkeruuseen sisällytetty, eikä niitä näin ollen voida tämän vuoden kirjassa esittää.

Seitsemännessä luvussa esitellään valtiontukea saavien neuvontajärjestöjen järjestämää koulutusta. Kahdeksas luku kuvaa aikuisille tarkoitettuja kielitutkintoja ja yhdeksäs aikuiskoulutuksen rahoitusta.

Luvut kolme, neljä ja viisi poikkeavat muissa luvuissa esitetyistä tiedoista siten, että niissä kuvataan vain opetushallinnon alaista koulutusta. Muihin aineistoihin sisältyy myös muiden hallinnonalojen järjestämä aikuiskoulutus, Ahvenanmaan maakunta mukaan lukien. Tämän vuoden kirjassa ei esitetä opettajatietoja. Joka kolmas vuosi suoritettava valtakunnallinen opettajatiedonkeruu tehdään seuraavan kerran vuonna 2008.

Tietojen määrittelyt ja tietolähteet

Aikuisten osallistuminen koulutukseen ja aikuisten opiskelu

Lukiokoulutuksen, toisen asteen ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulutuksen ja yliopistokoulutuksen uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden tilastot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilö pohjaisiin tietoihin. Tilastoissa on mukana vain tutkintotavoitteinen opetushallinnon alainen koulutus.

Opiskelijat

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen opiskelijoilla tarkoitetaan lukiokoulutuksessa poikkileikkausajankohtana 20.9.2005 oppilaitoksissa kirjoilla olleita opiskelijoita, jotka opiskelivat lukion koko oppimäärää tai vastaavaa koulutusta. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2005 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2005. Tilastoihin eivät sisälly ainevalintaopiskelijat eikä Ahvenanmaan opiskelijat.

Toisen asteen ammatillinen koulutus, oppilaitosmuotoinen

Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoilla tarkoitetaan poikkileikkausajankohtana 20.9.2005 oppilaitoksissa kirjoilla olleita opiskelijoita. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2005 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseisen oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen 1.1.–20.9.2005. Näyttötutkintoon valmistavan toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot (ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto) sen sijaan eivät ole poikkileikkausajankohdan tietoja, vaan kattavat koko kalenterivuoden. Tilastoihin eivät sisälly työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen opiskelijat, palo-, poliisi- ja vartiointialojen opiskelijat, Vankeinhoidon koulutuskeskuksen opiskelijat, teoriajaksolla oppilaitoksessa olleet oppisopimusopiskelijat eikä Ahvenanmaan opiskelijat.

Toisen asteen ammatillinen koulutus, oppisopimus

Oppisopimusopiskelijoilla tarkoitetaan kalenterivuoden 2005 aikana oppisopimuskoulutukseen osallistuneita. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan sellaisia oppisopimuskoulutukseen osallistuneita, jotka solmivat oppisopimuksen vuonna 2005. Tilastoihin ei sisälly Ahvenanmaan oppisopimusopiskelijat eikä tutkintoon johtamaton koulutus.

Ammattikorkeakoulutus

Ammattikorkeakouluopiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2005 ammattikorkeakouluissa kirjoilla olleita opiskelijoita. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2005 ammattikorkeakoulututkintoa opiskelemissa olleita 1.1.–20.9.2005 ensimmäistä kertaa kyseiseen tutkintoon kyseisessä ammattikorkeakoulussa läsnä tai poissaolevaksi ilmoittautuneita. Tilastot eivät sisällä ylempien AMK-tutkintojen opiskelijoita, Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoita eikä Högskolan på Ålandin opiskelijoita.

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja tutkintoon johtamaton ammattikorkeakouluopetus esitetään erillisinä taulukkoina.

Yliopistokoulutus

Yliopisto-opiskelijoilla tarkoitetaan yliopistossa kirjoilla olleita opiskelijoita 20.9.2005. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan pääsääntöisesti alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneita, 20.9.2005 opiskelemassa olevia yliopiston kannalta uusia opiskelijoita. Tilastot eivät sisällä jatkotutkintojen opiskelijoita.

Tutkintoon johtamaton yliopisto-opetus esitetään erillisinä taulukkoina.

Tutkinnot

Ylioppilastutkinnot

Lukion koko oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkintolautakunnan laatimaan ylioppilaskokeeseen, jonka hyväksytty suorittaminen johtaa ylioppilastutkintoon. Tilastoissa ovat mukana myös kansainväliset ylioppilastutkinnot (IB-tutkinto, Reifeprüfung-tutkinto).

Toisen asteen ammatillinen koulutus

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkinnon voi suorittaa joko opetussuunnitelmaperusteisena tutkintona tai näyttötutkintona. Tässä osassa ovat mukana ainoastaan näyttötutkintoina suoritettut tutkinnot. Tutkintotiedot ovat kalenterivuoden 2005 tietoja. Näyttötutkinnon suorittaneisiin eivät sisällä työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena suoritettut tutkinnot, palo-, poliisi- ja vartiointialoilla suoritettut tutkinnot, Vankeinhoidon koulutuskeskuksessa suoritettut tutkinnot, eivätkä Ahvenanmaalla suoritettut tutkinnot.

Näyttötutkintotilaisuuksiin osallistuneet

Tiedot kuvaavat näyttötutkintotilaisuuksiin (ammatillinen peruskoulutus, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot) osallistuneita ja tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneita kalenterivuodelta. Tiedot ovat ennakkotietoja vuodelta 2006 ja niissä ovat mukana myös muut kuin opetushallinnon alaisessa valmistavassa koulutuksessa olleet.

Ammattikorkeakoulutus

Julkaisussa esitellään aikuiskoulutuksena suoritettut ammattikorkeakoulututkinnot, jotka ovat kalenterivuodelta 2005. Tilastoihin eivät sisällä Poliisiammattikorkeakoulussa suoritettut tutkinnot, ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot eivätkä Ahvenanmaan maakunnassa suoritettut tutkinnot.

Opiskelijoiden ikä, koulutustausta ja maakunta

Ikä on opiskelijan ikä tilastovuonna. Koulutustaustan ryhmittelyssä opiskelija on sijoitettu aina korkeimman/tai viimeksi suoritettun tutkinnon mukaan ryhmiin. Esimerkiksi jos opiskelijalla on ammatillinen lisäkoulutus, hänellä ei ole sitä korkeampaa koulutusta, mutta alemmaa voi kyllä olla. Tieto aikaisemmasta koulutuksesta on Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä. Maakunta on opiskelijoiden opiskelumaakunta.

Käytetyt luokitukset

Koulutusten luokittelussa on käytetty vuoden 2005 opetushallinnon koulutusala- ja asteluokitusta. Oppilaitoksien luokittelussa on käytetty Tilastokeskuksen oppilaitosrekisterin oppilaitostyyppiluokitusta.

Vapaa sivistystyö

Tiedot vapaan sivistystyön koulutuksesta Tilastokeskuksen vuosittaiseen tiedonkeruuseen. Tiedot ovat kalenterivuoden 2005 tietoja. Tietojen keruu uusittiin vuonna 2004. Tässä julkaisussa esitetään tiedot myös netto-opiskelijoista. Määrittely ei ole täysin tarkka, sillä sama opiskelija on voinut opiskella kahdessa eri oppilaitoksessa. Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan tässä vähintään kuusi tuntia kestävä koulutusta, joka on tarkoitettu aikuisille.

Neuvontajärjestöt

Julkaisussa esitellään valtionavustuksen piirissä olevat neuvontajärjestöt. Tiedot perustuvat neuvontajärjestöjen antamiin tietoihin.

Kielitutkinnot

Opetushallitus kerää henkilötason tiedot järjestämiensä kielitutkintojen suorittajista.

Rahoitus

Rahoitustiedot perustuvat valtion talousarvioon. Yksikköhinnat ja toteutuneet käyttökustannukset perustuvat Opetushallituksen ylläpitämän Valos -järjestelmän tietoihin.

1 Aikuiskoulutuksen määrittelyä

Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan aikuisia varten suunniteltua, organisoitua ja järjestettyä koulutusta. Aikuiskoulutukseen osallistujia ovat kaikki aikuisia varten suunniteltuun koulutukseen osallistuvat, iästä riippumatta. Muu kuin aikuiskoulutus on etupäässä nuorille tarkoitettua koulutusta. (Opetusministeriön muistio 8:2001.)

Aikuisena opiskelu on laajempi käsite, kuin aikuiskoulutuksena tarjotussa koulutuksessa opiskelu. Aikuisena voi opiskella nuorille tai aikuisille tarkoitettussa koulutuksessa, mutta myös itseohjautuvasti hyödyntämällä koulutusorganisaatioiden ulkopuolisia oppimisympäristöjä, kuten tietoverkkoja tai kirjastoja.

Aikuisen opiskelun määrittelyssä voidaan apuna käyttää käsitteitä formaali-, nonformaali- ja informaali koulutus/oppiminen. Formaali koulutuksella tarkoitetaan koulutusorganisaation järjestämää, tutkintoon johtavaa koulutusta. Formaali järjestelmässä opiskellaan yleensä päätoimisesti. Nonformaali koulutus on myös organisoitua, mutta se ei johda tutkintoon. Nonformaalia koulutusta järjestetään oppilaitosten lisäksi esimerkiksi työpaikoilla, kansalaisjärjestöissä tai harrastusryhmissä. Vapaan sivistystyön opinnot ovat enimmäkseen nonformaalia koulutusta. Koulutusorganisaatioiden ulkopuolella tapahtuvaa itseohjautuvaa oppimista kutsutaan informaaliksi oppimiseksi. Itseopiskelu voi olla tietoista ja tavoitteellista tai toisen toiminnan ohessa satunnaisesti tapahtunutta.

Koulutuspoliittista ajattelua on viimeisen vuosikymmenen ajan hallinnut elinikäisen oppimisen periaate. 2000-luvulla elinikäisen oppimisen käsitteen rinnalla on alettu käyttää elämänlaajuisen oppimisen käsitettä. Elämänlaajuinen oppiminen pitää sisällään ihmisen oppimisen kaikkina ikäkausina ja kaikissa ympäristöissä. Sen mukaisesti formaalin koulutuksen ohella on tunnustettava myös nonformaalin ja informaalin oppimisen merkitys niin työssä kuin arkielämässäkin.

Tässä julkaisussa kuvataan koulutusorganisaatioiden puitteissa järjestettyä koulutusta, joten informaali oppiminen jää tarkastelun ulkopuolelle.

1.1 Aikuiskoulutuksen kansainvälisiä määrittelyitä

Aikuiskoulutuksen ja aikuisten opiskelun tarkka määrittely on ollut erityisen tarpeellista niissä kansainvälisissä yhteyksissä, joissa on tarvittu vertailukelpoista aineistoa aikuisten opiskelukäyttäytymisestä. Erityisesti OECD on laatinut aikuisten opiskelua koskevia kansainvälisesti vertailevia tutkimuksia, joista yksi merkittävistä on ollut yhdeksän OECD-maan aikuiskoulutuspolitiikkojen teematutkiminta.

Tutkinnan loppuraportissa (OECD 2003) käydään läpi kaikkien tutkintaan osallistuneiden maiden määrittelyjä aikuisten opiskelusta. Suomen osalta todetaan, että aikuisopiskelun määrittely on aiemmin ollut sidoksissa koulutusta tarjoavaan instituutioon tai koulutuksen järjestämismuotoon. Viime aikoina määrittely on kuitenkin perustunut enemmän koulutukseen osallistujan henkilötasoiisiin tekijöihin ja käsite määritelläänkin vähintään 25-vuotiaiden opiskeluksi.

Julkaisussa esitetyt eri maiden määrittelyt ovat hyvin vaihtelevia perustuen toisinaan ikään (iän määrittelyssä hajonta maittain suuri) ja/tai koulutustaustaan ja toisinaan koulutustarjonnan muotoihin. Yleisesti omaksutun määrittelyn puuttuessa tutkinnassa vertailukelpoiseksi lähtökohdaksi on valittu opiskelijan ominaisuuksiin perustuva määrittely: Aikuisopiskelija on henkilö, joka on iältään 25–64-vuotias, ja joka on tullut takaisin koulutusjärjestelmän piiriin ensimmäisen koulutusvaiheensa jätettyään.

Tilastoissa käytetyt aikuiskoulutuksen- ja aikuisopiskelun määrittelyt ovat useimmiten enemmän käytännön sanelemia ja aineistolähtöisiä kuin teoreettisia.

1.2 Aikuiskoulutusmuodot

Aikuiskoulutusta voidaan kuvata monesta eri näkökulmasta. Toimintamuotojen mukaan aikuiskoulutus jaetaan yleissivistävään ja ammatilliseen aikuiskoulutukseen, joissa molemmissa koulutus voi olla tutkintoon johtavaa tai ei tutkintoon johtavaa. Ammatillisen aikuiskoulutuksen tarkoituksena on ylläpitää ja kohottaa aikuisväestön ammatillista osaamista sekä kehittää työelämää ja edistää työllisyyttä. Yleissivistävän aikuiskoulutuksen tavoitteena on palvella aikuisväestön sivistystarvetta, tarjota mahdollisuuksia aikuisten omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

1.2.1 Aikuiskoulutuksen yleiset organisointimuodot

Organisointimuodoiltaan sekä sääntely- ja rahoitusperusteiltaan aikuiskoulutus jaetaan kolmeen perusmuotoon: omaehtoiseen, työvoimapolitiittiseen ja henkilöstökoulutukseen.

Omaehtoisessa aikuiskoulutuksessa koulutukseen osallistumisen perustana on opiskelijan oma päätös. Opiskelumotiivit voivat olla opiskelijan omista tavoitteista riippuen hyvin erilaiset. Toiset tavoittelevat ammatillista kehittymistä toisten opiskellessa enemmän tai vähemmän harrastusluonteisesti. Omaehtoisen aikuisopiskelun rahoituksesta ja sääntelystä päävastuussa on opetushallinto, joskin myös koulutuksen järjestäjät ja osin myös opiskelijat itse ovat merkittäviä koulutuksen rahoittajia. Omaehtoisena aikuiskoulutuksena on tarjolla hyvin laaja koulutuskenttä aina perusopetuksesta korkeasteelle. Lisäksi tarjolla on laaja vapaan sivistystyön sektori.

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ensisijainen kohderyhmä ovat työttömät ja työttömyysuhan alaiset. Työvoimapolitiittisen koulutuksen rahoituksesta vastaa työhallinto ja sen paikallisesta hankinnasta pääsääntöisesti TE-keskukset. Opiskelupäätöksen tekee useimmiten koulutukseen hakeutuva henkilö, joka saa koulutukseen hakeutumisessaan tukea työvoimaneuvojilta. Työvoimapolitiittinen koulutus on osa aktiivista työvoimapolitiikkaa muodostaen samalla osan ammatillista aikuiskoulutusjärjestelmää (TM 2002, 14). Koulutuksen tavoitteena on parantaa opiskelijan ammatillisia valmiuksia siten, että tällä on paremmat mahdollisuudet työllistyä tai säilyttää nykyinen työpaikkansa. Samalla edistetään ammattitaitoisen työvoiman saantia. Työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena voidaan tarjota toisen asteen ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta ja muutoin ammatillisia valmiuksia edistävää tai ammattiin valmentavaa ei-tutkintotavoitteista koulutusta. Vuoden 2003 alusta on opiskelijaryhmälle ollut mahdollisuus tarjota tietyin edellytyksin myös tutkintoon johtavia korkeakouluopintoja työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena. Ammattikorkeakoulututkinnon hankkimisen edellytyksenä on, että henkilö on aiemmin suorittanut vähintään opistoasteen tutkinnon. (Ammattikorkeakoululaki 351/2003.)

Henkilöstökoulutuksessa aloitteen koulutukseen hakeutumisesta tekee tavallisesti työnantaja yhdessä työntekijän kanssa. Koulutuksen kustannuksista vastaa pääasiassa työnantaja ja koulutuksen tavoitteet ovat usein ainakin osittain yritystaloudelliset tai tähtäävät muutoin organisaation toiminnan tehostamiseen ja kehittämiseen. Yritykset ja julkisyhteisöt ostavat koulutusta julkisesti valvotuilta koulutuksen järjestäjiltä sekä muilta koulutuksen järjestäjiltä ja konsulttiyrityksiltä. Henkilöstökoulutus on useimmiten verrattain lyhyttä ja ei-tutkintotavoitteista, mutta sitä voidaan järjestää myös toisen asteen ammatilliseen tutkintoon valmistavana.

1.3 Aikuiskoulutus eri koulutusasteilla

Suomen koulutuslainsäädäntö lähtee ikäneutraaliuden periaatteesta. Vaikka osassa koulutusjärjestelmää on olemassa koulutusta, joka on suunniteltu erityisesti aikuisten tarpeet huomioon ottaen, voivat aikuiset hakeutua myös ensisijaisesti nuorille tarkoitettuun koulutukseen. Samalla tavalla nuoret voivat hakeutua aikuisille tarkoitettuun koulutukseen, mikäli se heidän elämäntilanteeseensa sopii. Lainsäädäntö ei siis pääsääntöisesti tunne ikärajoja koulutukseen pääsyn ehtona.

1.3.1 Toisen asteen yleissivistävä ja ammatillinen aikuiskoulutus sekä vapaa sivistystyö

Yleissivistävää toisen asteen aikuiskoulutusta annetaan lukioissa ja vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Aikuiset voivat suorittaa näissä peruskoulun tai lukion oppimäärän tai opiskella yksittäisiä aineita tai muita yleissivistäviä opintoja. Lukiolaissa (629/1998) säädetään sekä nuorille että aikuisille annettavasta lukiokoulutuksesta. Aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen tuntijako poikkeaa nuorten lukiokoulutuksen tuntijaosta siten, että aikuisille tarkoitetussa opetuksessa lukion kurssien vähimmäisvaatimus on 44 kurssia, kun lukion vähimmäiskurssimäärä nuorille tarkoitetussa koulutuksessa on 75 kurssia. Lisäksi henkilöille, jotka aloittavat lukiokoulutuksen 18 vuotta täytettyään, ovat taito- ja taideaineet sekä terveystieto vapaaehtoisia. Aikuisille tarkoitettuun opiskeluun osallistuvan alle 18-vuotiaana opintonsa aloittaneen tulee kuitenkin suorittaa näiden aineiden kurssimäärät.

Ammatillinen aikuiskoulutus eroaa nuorille tarkoitetusta koulutuksesta opintojen ja tutkintojen suoritustavan perusteella. Ammatillisella aikuiskoulutuksella tarkoitetaan ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia, näyttötutkintoina suoritettavia ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja, niihin valmistavaa koulutusta ja muuta ammatillista lisäkoulutusta. Aikuiset voivat suorittaa tutkintoja myös nuorille tarkoitetussa ammatillisessa peruskoulutuksessa.

Oppisopimuskoulutuksella tarkoitetaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja työ-sopimussuhteessa järjestettäviä opintoja, joita täydennetään tietopuolisilla opinnoilla. Ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon voi suorittaa myös oppisopimuskoulutuksena.

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on koulutustarjonnan avulla tukea kansanvaltaisuuden, tasa-arvon ja moniarvoisuuden toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa sekä tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisöissä. Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat kansalaisopistot, kansanopistot, opintokeskukset, liikunnan koulutuskeskukset ja kesäyliopistot. Vapaan sivistystyön oppilaitosten järjestämästä koulutuksesta osa on vapaatavoitteista ja osa tutkintotavoitteista. Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa toimitaan asianomaisten lakien mukaisesti.

1.3.2 Aikuiskoulutus korkea-asteen koulutuksessa

Korkea-asteen koulutusta järjestetään yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Yliopistotutkintoon johtavaa koulutusta ei järjestetä erikseen nuorille ja aikuisille, vaan opiskelijat hakeutuvat iästä riippumatta opiskelemaan samoihin koulutusohjelmiin ja pääaineisiin. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa mitoitetaan kuitenkin yliopistoissa suoritettaviin korkeakoulututkintoihin erikseen paikat myös aikuisille. Näillä tarkoitetaan maisteri- ja muuntokoulutusohjelmia sekä avoimen väylän kautta opiskelupaikan saaneita.

Yliopistot järjestävät runsaasti tutkintoon johtamatonta aikuiskoulutusta. Yliopistojen tarjoama täydennyskoulutus on etupäässä korkea-asteen tutkinnon suorittaneille tarkoitettua ammattitaitoa lisäävää koulutusta ja useimmiten sen organisoinnista on vastuussa yliopistojen yhteydessä toimiva täydennyskoulutuskeskus. Täydennyskoulutuksena järjestetään myös yliopistojen erikoistumisopintoja.

Lähes kaikki yliopistot järjestävät myös avointa yliopisto-opetusta, jonka sisällöt vastaavat yliopistojen tutkintotavoitteista opetusta. Avoin yliopisto-opetus on tarkoitettu kaikille yliopistotasoisesta opetuksesta kiinnostuneille ja siellä voi suorittaa yliopistollisia arvosanoja.

Ammattikorkeakouluissa järjestetään nuorten koulutuksen ohella aikuisille tarkoitettua tutkintoon johtavaa koulutusta. Ammattikorkeakouluissa on myös avoimen ammattikorkeakoulun tarjontaa sekä ammattikorkeakoulututkintoon pohjautuvia ammatillisia erikoistumisopintoja. Uusia työelämäläheisiä tutkintoja ovat ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot, joihin pääsyvaatimuksena on korkeakoulututkinto sekä vähintään kolmen vuoden työkokemus tutkinnon suorittamisen jälkeen.

1.4 Määrittelyistä seuraavia ratkaisuja tässä julkaisussa

Aikuisten osallistuminen koulutukseen ulottuu osin laajastikin etupäässä aikuisille tarkoitetun koulutuksen ulkopuolelle. Aikuisten koulutuskäyttytymisen monimuotoisuus edellyttää laajaa näkökulmaa myös ilmiön tilastollisessa esittämisessä. Aikuisten kokonaisosallistumista ei ole mahdollista kuvata pitäytymällä ainoastaan aikuisille tarkoitettuun koulutukseen. Tämä aikuisten kokonaisosallistuminen tuodaan esiin erityisesti julkaisun kolmannessa luvussa.

Kun aikuisten opiskelua halutaan kuvata tilastollisesti aikuisille suunnitellun ja organisoidun koulutuksen ulkopuolella, tulee koulutuksen järjestämistavan rinnalla tarkastella myös opiskelijoiden henkilötasoisia muuttujia, kuten ikää ja koulutustaustaa. Tässä julkaisussa esitetäänkin tiedot instituutiopohjaisen määrittelyn mukaisesti aikuiskoulutuksesta, mutta myös opiskelijan ominaisuuksiin perustuvan määrittelyn mukaisesti aikuisten opiskelusta muussa kuin aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa.

Viitteellisenä aikuisopiskelijan määrittelynä pidetään opintonsa 25-vuotiaana tai vanhempana aloittaneita. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2003–2008 on koulutustausta nostettu iän rinnalle aikuisopiskelijaa määriteltäessä. Näiden asiakirjojen pohjalta ohjeelliseksi aikuisopiskelijan määritteeksi voidaan asettaa opiskelun aloittaminen vähintään 25-vuotiaana tai se, että henkilöllä on aiempi vähintään samantasoinen koulutus.

Julkaisun kolmannessa, neljännessä ja viidennessä luvussa esitetäänkin opiskelijoiden ikä- ja koulutustaustatiedot erikseen aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa ja muussa koulutuksessa opiskelevista. Tilastollista esittämistä ei kuitenkaan rajata tiukasti esimerkiksi tietyn iän tai koulutustaustan mukaan, vaan aineisto esitetään sellaisessa muodossa, että se antaa mahdollisimman laajat edellytykset tarkastella aikuisten opiskelua erilaisten määrittelykriteerien valossa.

Aikuiskoulutusta ja aikuisten opiskelua tarkastellaan kahdesta näkökulmasta alla olevan taulukon mukaisesti:

Instituutiopohjainen määrittely: erityisesti aikuisille tarkoitettu koulutus	Opiskelijan ominaisuuksiin pohjautuva määrittely: muu koulutus, johon aikuiset myös osallistuvat
- aikuisille tarkoitettu lukiokoulutus	- nuorille tarkoitettu lukiokoulutus
- näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	- opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus
- ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	- nuorille tarkoitettu ammattikorkeakouluopetus
- ammattikorkeakoulujen aikuiskoulutuksena suoritettava tutkintoon johtava koulutus, ammattikorkeakoulujen erikoistumisopinnot ja avoin ammattikorkeakoulu sekä ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	- alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtava yliopistokoulutus
- yliopistojen muuntokoulutus ja maisteriohjelmat ¹	
- avoin yliopisto sekä yliopistojen täydennyskoulutus	
- vapaa sivistystyö	

¹ Maisteri- ja muuntokoulutusohjelmista ei ole toistaiseksi olemassa luotettavaa tilastotietoa, joten niistä ei esitetä tässä julkaisussa lukuja.

2 Aikuisväestön koulutusrakenne

2.1 Väestön ikärakenne

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Suomen väestön määrä on vuonna 2020 noin sataviisikymmentäkuusi tuhatta suurempi kuin vuonna 2005. Väestön ikärakenne tulee ennusteen mukaan muuttumaan siten, että ikääntyvän väestönosan osuus koko väestöstä kasvaa suhteessa nuorempiin ikäluokkiin. Taulukosta 1 näkyy, että 60 vuotta täyttäneiden ja sitä vanhempien ikäryhmien osuus koko väestöstä lisääntyy voimakkaasti ensi vuosikymmenen aikana. Näihin ikäryhmiin kuuluvia tulee olemaan vuonna 2020 yli 450 000 henkeä enemmän kuin vuonna 2005.

Taulukko 1. Väestön määrä vuonna 2005 ja ennusteet vuosille 2010, 2015 ja 2020

	Vuosi 2005	Vuosi 2010	Vuosi 2015	Vuosi 2020	Vuosien 2005 ja 2020 erotus	Muutos
Ikä vuotta	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%
Yhteensä	5 255 580	5 309 656	5 365 531	5 411 566	155 986	3,7
alle 15	906 904	871 527	871 133	876 322	-30 582	-3,4
15–19	320 942	330 755	298 337	291 634	-29 308	-9,1
20–24	333 936	322 220	331 908	300 256	-33 680	-10,1
25–29	331 174	335 714	325 452	334 660	3 486	1,1
30–34	308 990	331 553	337 216	327 235	18 245	5,9
35–39	347 754	310 322	332 924	338 461	-9 293	-2,7
40–44	377 782	347 727	311 247	333 436	-44 346	-11,7
45–49	379 095	375 115	345 904	310 299	-68 796	-18,1
50–54	392 973	373 934	370 486	342 374	-50 599	-12,9
55–59	416 888	384 435	366 568	363 976	-52 912	-12,7
60–64	297 977	402 520	372 596	356 668	58 691	19,7
65–	841 165	923 834	1 101 760	1 236 245	395 080	47,0

Lähde: Tilastokeskus

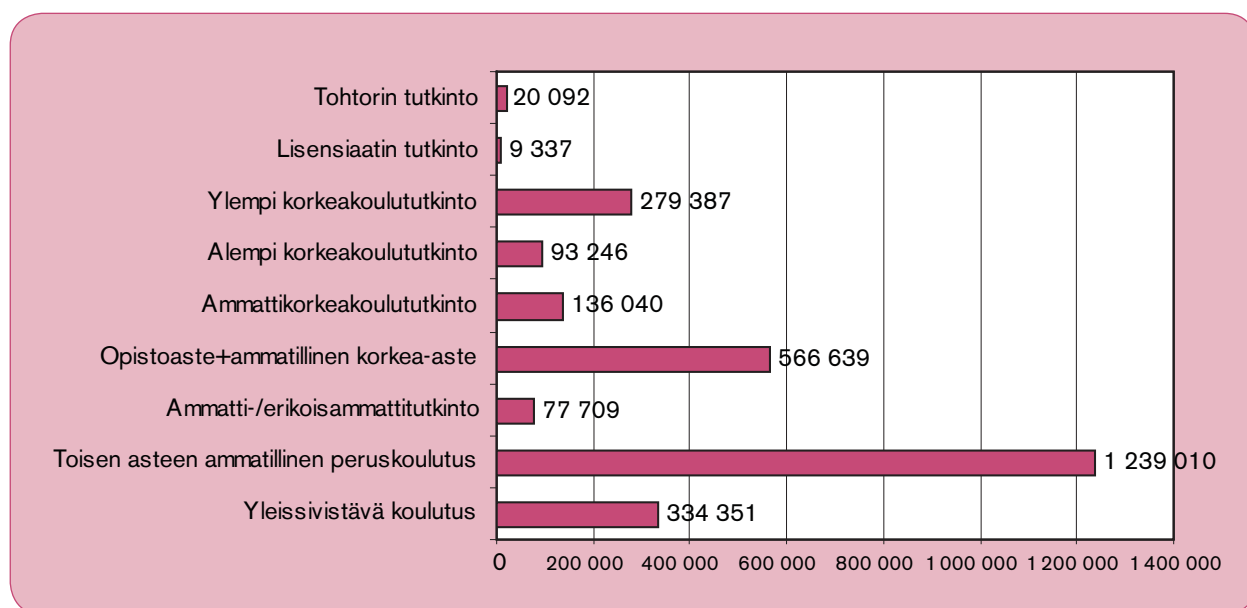

2.2 Väestön koulutustaso

Tässä osiossa kuvataan koko väestön koulutusrakennetta vuonna 2005 Tilastokeskuksen tietojen pohjalta. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain *korkeimman/viimeksi suoritettun* tutkinnon mukaan.

Vuonna 2005 oli 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 63 % (2,76 milj.) suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Kuviossa 1 näkyvät suoritettujen tutkintojen määrät eri koulutusasteilla ja lisäksi liitteessä 1 suoritettujen tutkintojen suhteelliset osuudet.

Suoritetuista tutkinnoista oli toisen asteen tutkintojen osuus 51 % ja korkea-asteen tutkintojen osuus 18 %. Lukumääräisesti eniten oli suoritettuna toisen asteen ammatillisia perustutkintoja.

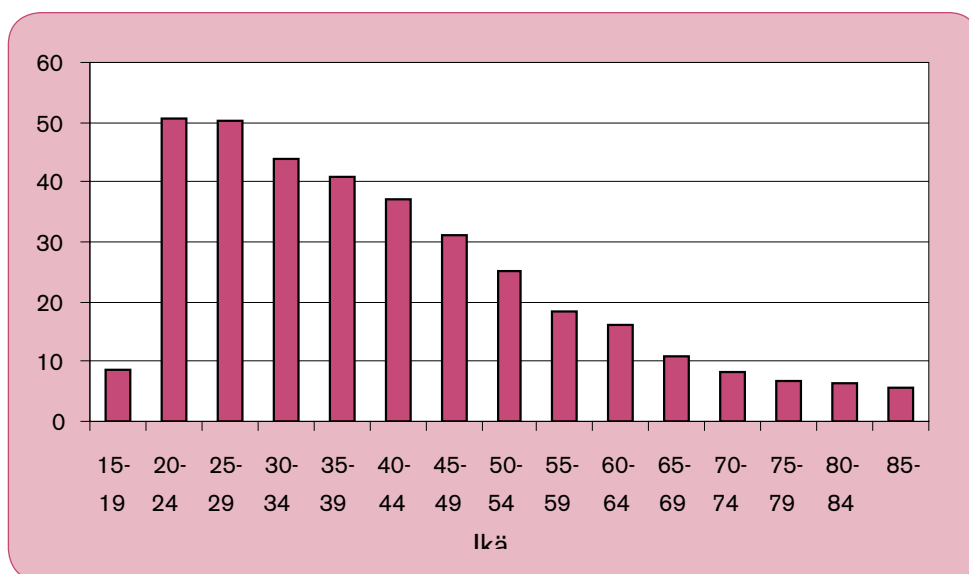

Kuvio 1. Tutkinnon suorittaneiden määrä korkeimman suoritettun tutkinnon mukaan 15 vuotta täyttäneestä väestöstä vuonna 2005

Lähde: Tilastokeskus

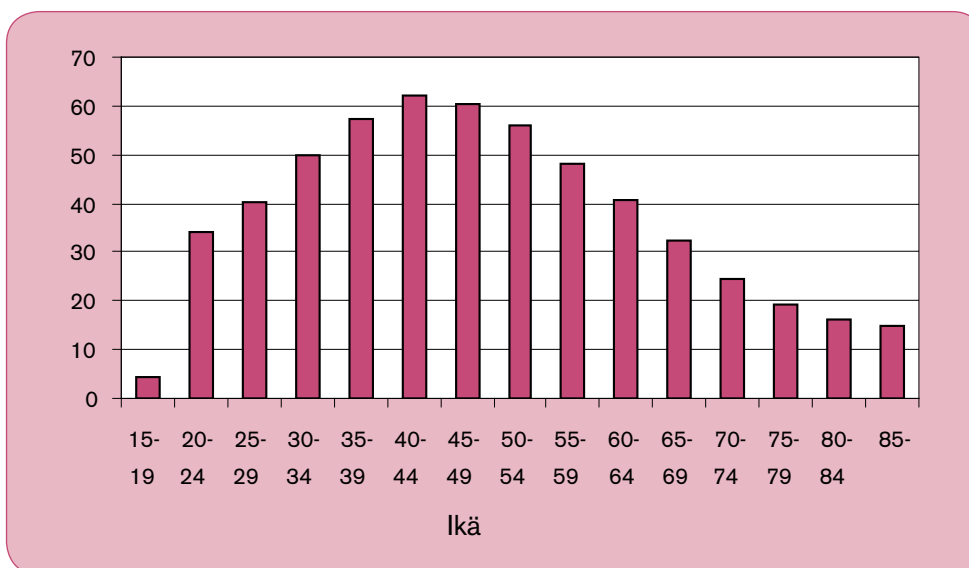
Seuraavassa kuvataan vielä erikseen ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuksia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä vuonna 2005. Ammatillisiin tutkintoihin sisältyvät tässä toisen asteen ammatilliset tutkinnot, mukaan lukien näyttötutkinnot ja ammatilliset korkea-asteen tutkinnot. Korkeakoulututkintoihin sisältyvät alemmat- ja ylemmät korkeakoulututkinnot, ammattikorkeakoulututkinnot sekä lisensiaatin- ja tohtorin tutkinnot. Kun edellä kuvattiin tutkinnon suorittaneita korkeimman/viimeksi suoritettun tutkinnon mukaan, niin tässä esitetään *kaikki kyseessä olevan tutkinnon suorittaneet* riippumatta siitä, onko heillä tätä korkeampia tutkintoja.

Ylioppilastutkinnon suorittaneita oli vuonna 2005 kaikkiaan 1,19 miljoonaa, 27 % 15 vuotta täyttäneestä väestöstä (liite 2). Suhteellisesti eniten ylioppilastutkinnon suorittaneita oli 20–24-vuotiaiden ikäluokassa, jossa 51 % ikäluokasta oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Ylioppilastutkinnon suorittaneiden suhteellinen osuus ikäluokasta väheni tasaisesti vanhempiin ikäryhmiin siirryttäessä.

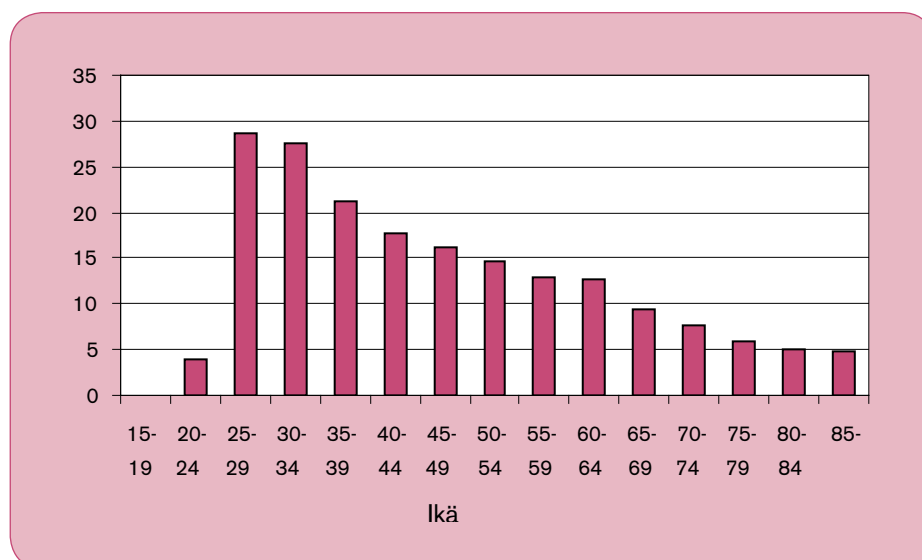
Kuvio 2. Ylioppilastutkinon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Ammatillisen tutkinnon suorittaneita oli vuonna 2005 kaikkiaan 1,8 miljoonaa, 42 % 15 vuotta täyttäneestä väestöstä (liite 2). Suhteellisesti eniten ammatillisen tutkinnon suorittaneita oli 40–44-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus ikäluokasta oli 62 %.

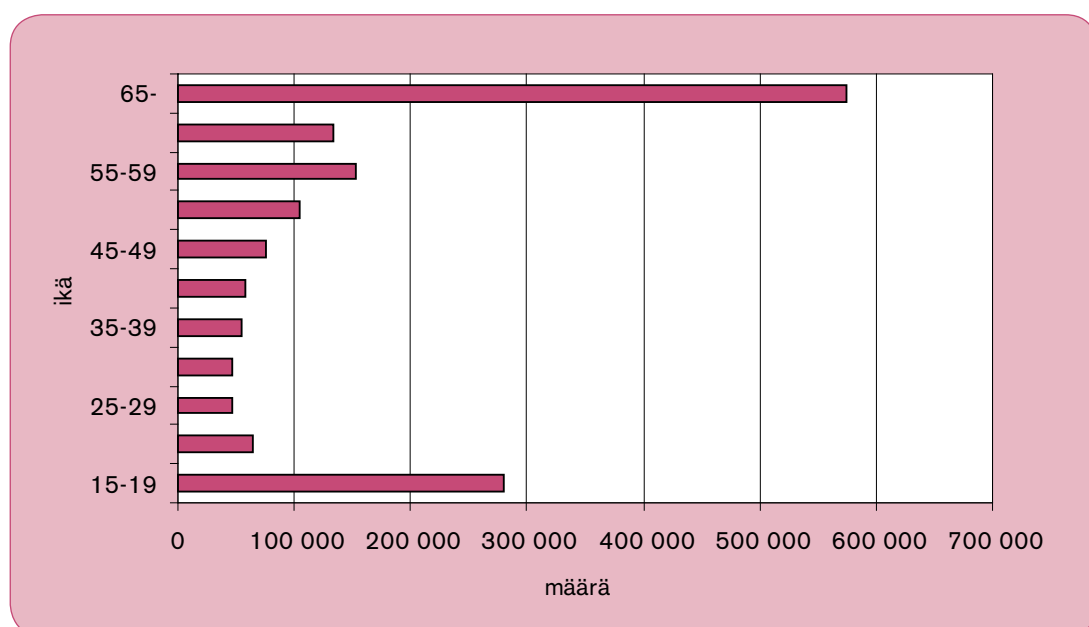
Kuvio 3. Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Korkeakoulututkinnon suorittaneita oli vuonna 2005 yli 600 000, 14 % 15 vuotta täyttäneestä väestöstä (liite 2). Korkeakoulututkinnon suorittaneita oli suhteellisesti eniten 25–29-vuotiaiden ikäryhmässä. Korkeakoulututkinnon suorittaneiden suhteellinen osuus väheni kuten ylioppilastutkinnonkin suorittaneiden osuus tasaisesti vanhempiin ikäryhmiin siirryttäessä.

Kuvio 4. Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa oli 15 vuotta täyttäneestä väestöstä vuonna 2005 yhteensä 37 %. Tähän ryhmään kuuluvat myös ne, joilla koulutus oli vielä kesken tai jotka eivät olleet lainkaan suorittaneet perusasteen tutkintoa. Kaikista perusasteen jälkeistä tutkintoa vailla olevista oli 78 % vähintään 25-vuotiaita (liite 1). Tutkintoa vailla olevien osuudet kasvavat sitä mukaa, mitä vanhempiin ikäluokkiin siirrytään. Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa oli 25–39-vuotiaista 150 000 ja 40–59-vuotiaista 391 000 vuonna 2005. Tutkintoa vailla olevista määrällisesti suurimman ryhmän muodostivat 60 vuotta täyttäneet ja sitä vanhemmat, joita oli yhteensä runsaat 700 000.

Kuvio 5. Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien määrä ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

3 Aikuiset lukiokoulutuksessa vuonna 2005

Lukiokoulutuksen opiskelijat yhteensä vuonna 2005

	<i>Yhteensä</i>	<i>Nuorten lukiokoulutus</i>	<i>Aikuisten lukiokoulutus</i>
<i>lkm</i>	117 660	105 569	12 091
<i>%</i>	100	89,7	10,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus, Koostetaululukio

3.1 Lukiokoulutuksen opiskelijat

Aikuisten lukiokoulutuksessa voidaan suorittaa lukion oppimäärä ja ylioppilastutkinto, lukiokursseja ja oppiaineita ja korottaa aikaisempia arvosanoja. Alle 18-vuotias voidaan ottaa aikuisille tarkoitettuun lukiokoulutukseen vain hakijaan liittyvästä erityisestä syystä. Aikuiset voivat opiskella myös nuorille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa.

Aikuisten opiskelu tapahtuu aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden ja tunti-jaon mukaan. Opiskelija laatii oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa oppilaitoksen tekemän opetussuunnitelman ja lukuvuosittaisen suunnitelman pohjalta. (Opetushallitus 2004.)

Tässä kuvataan niitä lukion opiskelijoita, jotka suorittivat lukion koko oppimäärää (nuoret ja aikuiset). Aineopiskelijoita ei ole mukana tiedoissa. Koko oppimäärää suorittavia opiskelijoita oli vuonna 2005 lukiokoulutuksessa kaikkiaan 117 660. Liitteessä 3 on kuvattu nuorten lukiokoulutuksen koko opiskelijamäärä sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2001–2005. Vuonna 2005 oli lukiokoulutuksessa kaikkiaan 10 600 opiskelijaa vähemmän kuin vuonna 2001.

Taulukossa 2 on kooste aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoista sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005. Aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoiden suhteellinen osuus koko opiskelijamäärästä on pysytellyt tarkastelujakson aikana jokseenkin samana. Aikuisten lukiokoulutuksessa opiskelevien osuus kaikista lukio-opiskelijoista oli 11,5 % vuonna 2001 ja 10,3 % vuonna 2005.

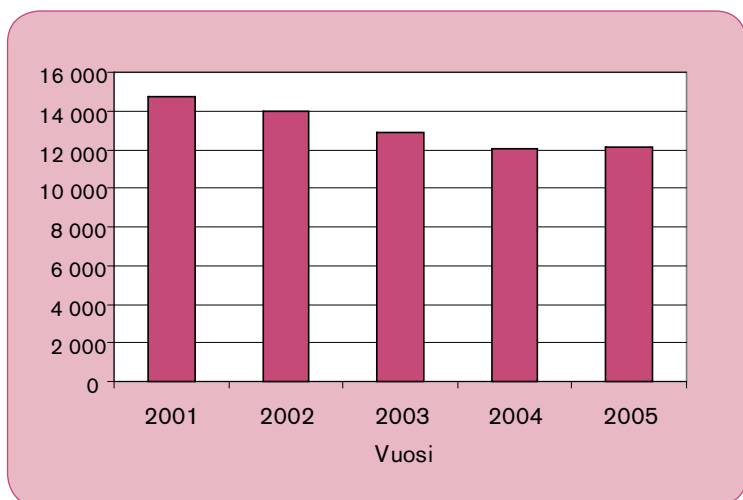
Taulukko 2. Aikuisten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht.		Miehet		Naiset		Yht.		Miehet		Naiset		Yht.		Miehet		Yht.		Miehet	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	14 755	5 223	9 532	64,6	13 939	4 976	8 963	64,3	12 892	4 760	8 132	63,1	12 068	4 440	7 628	63,2	12 091	4 879	7 212	59,6
15–19	4 507	1 858	2 649	58,8	3 739	1 488	2 251	60,2	3 291	1 310	1 981	60,2	2 989	1 225	1 764	59,0	3 988	1 769	2 219	55,6
20–24	4 019	1 701	2 318	57,7	4 260	1 852	2 408	56,5	3 978	1 800	2 178	54,8	3 703	1 644	2 059	55,6	3 451	1 653	1 798	52,1
25–29	1 528	567	961	62,9	1 470	580	890	60,5	1 408	574	834	59,2	1 395	586	809	58,0	1 234	552	682	55,3
30–34	934	265	669	71,6	845	245	600	71,0	770	271	499	64,8	733	272	461	62,9	643	238	405	63,0
35–39	824	221	603	73,2	759	200	559	73,6	734	224	510	69,5	684	185	499	73,0	539	154	385	71,4
40–44	761	162	599	78,7	745	166	579	77,7	699	162	537	76,8	674	145	529	78,5	553	136	417	75,4
45–49	854	169	685	80,2	789	152	637	80,7	751	150	601	80,0	667	146	521	78,1	553	138	415	75,0
50–54	662	123	539	81,4	605	117	488	80,7	545	113	432	79,3	492	87	405	82,3	471	90	381	80,9
55–59	346	75	271	78,3	390	92	298	76,4	372	75	297	79,8	401	78	323	80,5	370	84	286	77,3
60–	319	82	237	74,3	337	84	253	75,1	344	81	263	76,5	330	72	258	78,2	289	65	224	77,5
Tieto puuttuu	1	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoiden määrä on vähentynyt tasaisesti viiden tarkasteluvuoden aikana. Vuonna 2005 oli 2 700 opiskelijaa vähemmän kuin vuonna 2001. Ikäjakauma on muuttunut vuodesta 2001 vuoteen 2005 verrattuna siten, että vanhempien ikäluokkien suhteellinen osuus koko opiskelijamäärästä on hieman kasvanut. Vuonna 2005 oli vähintään 25-vuotiaiden opiskelijoiden osuus 36 % kaikista aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoista. Naisten osuus koko opiskelijamäärästä on keskimäärin 60 %. Ohessa on kuva opiskelijamäärän kehityksestä vuosina 2001–2005.

Kuvio 6. Aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2005 aloitti *nuorille tarkoitetussa lukiokoulutuksessa* yhteensä 34 800 opiskelijaa (liite 4). Nuorten lukiokoulutuksen uusista opiskelijoista vain harvalla oli aloittaessaan taustalla perusasteen jälkeistä koulutusta. Vähintään toisen asteen ammatillinen koulutus oli suoritettuna yhteensä 62:llä opiskelijalla. Nuorille tarkoitetussa lukiokoulutuksessa oli vuonna 2005 kaikkiaan 105 500 opiskelijaa.

Aikuisille tarkoitetussa lukiokoulutuksessa lukion aloittaneita oli vuonna 2005 yhteensä 4 400. Näistä oli 25 vuotta täyttäneitä 36 % (1 600). Uusista opiskelijoista 66 oli täyttänyt 60 vuotta. Aikuis-koulutuksena lukiokoulutusta suorittavilla uusilla opiskelijoilla oli jo koulutuksen aloittamisvaiheessa taustanaan hyvin monenlaista koulutusta. 34 % opiskelijoista oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon, joista suurin osa oli ammatillisia perustutkintoja.

Taulukko 3. Aikuisten lukiokoulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yhteensä	Osuus koulutustaustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	1 654	1 200	454	233	202	192	181	150	101	66	4 433	100	1 579	35,6
Ei perustasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	1 590	854	250	75	50	31	21	25	24	19	939	66,3	495	16,8
Ammatillinen perustutkinto	64	325	154	83	78	76	69	55	31	17	952	21,5	563	59,1
Ammatillinen lisäkoulutus	-	14	17	20	18	10	11	9	2	-	101	2,3	87	86,1
Opistoaste, ammat. korkea-aste			10	40	42	60	62	43	39	25	321	7,2	321	100,0
Korkea-asteen tutkinto		7	23	15	14	15	16	16	3	5	114	2,6	107	93,9
Muu tai tuntematon koulutusaste							2	2	2		6	0,1	6	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Lukion aikuiskoulutuksena suorittavia oli yhteensä 12 100 vuonna 2005. Koko opiskelijamäärästä oli 19-vuotiaita tai sitä nuorempia 33 %. Suurin yksittäinen ikäryhmä oli 20–24-vuotiaat. 25 vuotta täyttäneitä oli 39 % opiskelijoista. Jonkin perustasteen jälkeisen tutkinnon oli suorittanut 34 % koko opiskelijamäärästä. Eniten oli suoritettuna ammatillisia perustutkintoja.

Taulukko 4. Aikuisten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yhteensä	Osuus koulutustaustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	3 988	3 451	1 234	643	539	553	553	471	370	289	12 091	100	4 652	38,5
Ei perustasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	3 878	2 599	625	235	151	95	93	83	87	90	7 936	65,6	1 459	18,4
Ammatillinen perustutkinto	108	806	459	237	197	227	199	167	113	76	2 589	21,4	1 675	64,7
Ammatillinen lisäkoulutus	2	34	64	45	42	33	33	21	10	1	285	2,4	249	87,4
Opistoaste, ammat. korkea-aste		2	32	97	116	167	183	163	141	100	1 001	8,3	999	99,8
Korkea-asteen tutkinto		10	54	29	33	31	41	32	16	19	265	2,2	255	96,2
Muu tai tuntematon koulutusaste							4	5	3	3	15	0,1	15	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Aikuisten lukiokoulutuksessa opiskelevista opiskeli lukioissa ja perus- ja lukioasteen kouluissa yhteensä 96 % ja 4 % kansanopistoissa ja muissa oppilaitoksissa. Kansanopistoissa ja muissa oppilaitoksissa lukio-opinnot aikuiskoulutuksena suorittavista oli 45 % alle 20-vuotiaita.

Taulukko 5. Aikuisten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005

Oppilaitostyyppi	Ikä vuotta										Yhteensä	Osuus oppilaitostyypeittäin	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	3 988	3 451	1 234	643	539	553	553	471	370	289	12 091	100	4 652	38,5
Lukiot	3 657	3 236	1 145	601	493	529	511	449	340	273	11 234	92,9	4 341	38,6
Perus- ja lukio-asteen koulut	122	117	43	13	16	16	21	9	21	10	388	3,2	149	38,4
Kansanopistot	129	97	45	28	30	8	21	13	9	6	386	3,2	160	41,5
Muut oppilaitokset	80	1	1	1	-	-	-	-	-	-	83	0,7	2	2,4

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoista opiskeli kolmannes Uudellamaalla. Opiskelijamäärältään toiseksi suurinta maakuntaa Pirkanmaata lukuun ottamatta oli opiskelijamäärä kaikissa muissa maakunnissa alle tuhat. Nuorimpia aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijat olivat Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Kanta-Hämeen maakunnissa.

Taulukko 6. Aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta										Yhteensä	Osuus maakunnittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	3 988	3 451	1 234	643	539	553	553	471	370	289	12 091	100	4 652	38,5
Uusimaa	850	1 443	493	257	192	179	161	156	133	89	3 953	32,7	1 660	42,0
Itä-Uusimaa	2	3	2	3	4	-	2	2	1	-	19	0,2	14	73,7
Varsinais-Suomi	108	274	94	54	39	45	30	44	27	23	738	6,1	356	48,2
Satakunta	27	115	49	24	37	31	31	32	19	21	386	3,2	244	63,2
Kanta-Häme	301	100	43	28	25	18	14	7	15	15	566	4,7	165	29,2
Pirkanmaa	1 376	315	100	64	40	63	55	41	35	43	2 132	17,6	441	20,7
Päijät-Häme	202	121	44	14	21	18	24	11	22	14	491	4,1	168	34,2
Kymenlaakso	53	80	24	13	13	10	16	12	11	11	243	2,0	110	45,3
Etelä-Karjala	18	35	16	9	7	8	10	7	3	6	119	1,0	66	55,5
Etelä-Savo	62	119	55	32	40	25	30	28	15	9	415	3,4	234	56,4
Pohjois-Savo	87	171	71	23	22	41	40	34	22	16	527	4,4	269	51,0
Pohjois-Karjala	97	68	25	20	6	7	13	19	5	5	265	2,2	100	37,7
Keski-Suomi	251	137	50	16	11	18	27	16	11	9	546	4,5	158	28,9
Etelä-Pohjanmaa	27	66	23	13	15	11	11	8	7	6	187	1,5	94	50,3
Pohjanmaa	149	62	32	12	3	9	7	6	6	-	286	2,4	75	26,2
Keski-Pohjanmaa	34	28	21	6	2	7	5	5	2	-	110	0,9	48	43,6
Pohjois-Pohjanmaa	174	216	62	38	38	38	45	18	17	17	663	5,5	273	41,2
Kainuu	39	9	6	1	2	6	6	3	3	1	76	0,6	28	36,8
Lappi	131	89	24	16	22	19	26	22	16	4	369	3,1	149	40,4

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2005 nuorille tarkoitettussa ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa opiskeli 6 600 opiskelijaa. Ruotsinkielisten lukio-opiskelijoiden määrä ei ole 2000-luvulla oleellisesti muuttunut.

Taulukko 7. Lukio-opiskelijat opetuskielen mukaan vuonna 2005

Lukiokoulutus	Opetuskieli		
	Yhteensä	Suomi+muut	Ruotsi
Nuorten koulutus	106 020	99 378	6 642
Aikuisten koulutus	12 091	11 768	323

Lähde: Tilastokeskus

3.1.1 Ylioppilastutkinnon suorittaneet

Ylioppilastutkinnon suorittaneita oli vuonna 2005 yhteensä 34 300, joka oli n. 600 tutkinnon suorittanutta vähemmän kuin vuonna 2004. Kaikista ylioppilastutkinnon suorittaneista oli 25 vuotta täyttäneitä 2,4 %.

Taulukko 8. Ylioppilastutkinnon suorittaneet ikäryhmittäin vuonna 2005

	Ikä vuotta										Yhteensä	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus
	17–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–		
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	27 629	5 832	259	100	98	83	108	58	61	58	34 286	825
% kaikista	80,6	17,0	0,8	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	100	2,4

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

4 Aikuiset toisen asteen ammattillisessa koulutuksessa vuonna 2005

Tutkintotavoitteisessa ammatillisessa koulutuksessa oli oppisopimuskoulutus mukaan lukien yhteensä 218 500 opiskelijaa vuonna 2005.

Opetushallinnon alaisen koulutuksen lisäksi tutkintoon johtavassa työvoimapolitiittisessa koulutuksessa oli vuonna 2005 opiskelijoita yhteensä 22 700. Näistä opiskeli opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa koulutuksessa 59, näyttötutkintoon valmistavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa 11 200, ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa 11 000 ja erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa 317.

Ammatillinen peruskoulutus*

Yhteensä	138 889
Opetussuunnitelmaperusteinen	121 992
Näyttötutkintoon valmistava	16 897

Ammatillinen lisäkoulutus

Ammattitutkintoon valmistava	22 693
Erikoisammattitutkintoon valmistava	5 694

Oppisopimuskoulutus

Perustutkintoon valmistava	18 870
Ammattitutkintoon valmistava	18 192
Erikoisammattitutkintoon valmistava	14 171

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

* Tiedot koskevat 20.9.2005 tilannetta

Lähde: Tilastokeskus

4.1 Ammatillisen toisen asteen koulutuksen opiskelijat

Toisen asteen ammatillisia tutkintoja voidaan suorittaa oppilaitoksessa tapahtuvana opiskeluna, näyttötutkintoina tai oppisopimuskoulutuksena.

Ammatillinen aikuiskoulutus suoritetaan näyttötutkintoina. Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia ja osaaminen voidaan hankkia niin työelämässä, harrastusten parissa kuin koulutuksessakin. Näyttötutkinnot on rakennettu työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyyden osa-alueen, joka voidaan erottaa työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näyttötutkintoina voidaan suorittaa ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot suoritetaan aina näyttötutkintoina. Ammattitutkinnoissa osoitetaan ammattityöntekijältä vaadittava ammattitaito ja erikoisammattitutkinnossa alan vaativimpien työtehtävien hallinta. Vaikka näyttötutkintoon osallistuminen ei edellytä valmistavaan koulutukseen osallistumista, pääsääntöisesti kuitenkin tutkinnot suoritetaan erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Tässä alaluvussa kuvataan:

- 1 Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoita
  - opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa
  - näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa
- 2 Ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoita
- 3 Oppisopimuskoulutuksen
  - ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa ja erikoisammattitutkintoa suorittavia opiskelijoita.

Kaikissa osissa esitellään uusien opiskelijoiden määrä ja koko opiskelijamäärä ikäryhmittäin ja koulutustaustoittain. Lisäksi kuvataan koko opiskelijamäärää sukupuolen, koulutusalan, opintoalan (liitteenä) oppilaitostyyppin ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005.

4.1.1 Opetussuunnitelmaperusteisen ja näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat

Taulukkoon 9 on koottu sekä opetussuunnitelmaperusteisen että näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärät vuosina 2001–2005. Lukuihin ei sisälly oppisopimuskoulutuksen opiskelijoita.

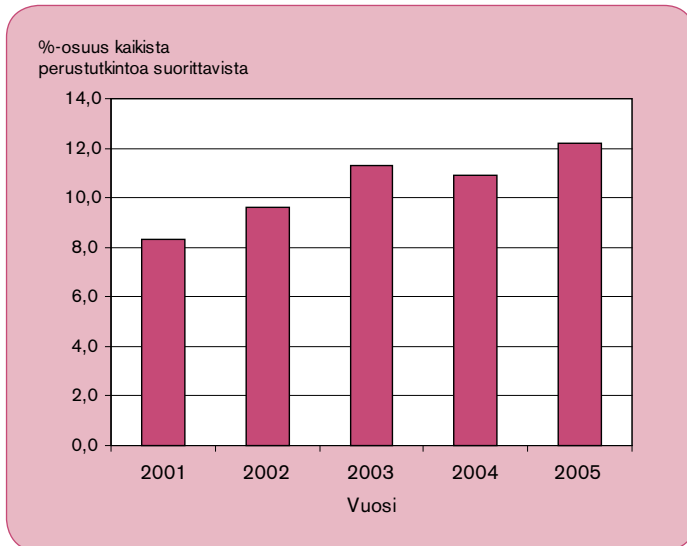
Taulukko 9. Opetussuunnitelmaperusteisen ja näyttötutkintoon valmistavan peruskoulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yhteensä	Opetussuunnitelma-perusteinen	Näyttötutkintoon valmistava tava	lkm	Yhteensä	Opetussuunnitelma-perusteinen	Näyttötutkintoon valmistava tava	lkm	Yhteensä	Opetussuunnitelma-perusteinen	Näyttötutkintoon valmistava tava	lkm	Yhteensä	Opetussuunnitelma-perusteinen	Näyttötutkintoon valmistava tava	lkm	Yhteensä	Opetussuunnitelma-perusteinen	Näyttötutkintoon valmistava tava	lkm
Ikä vuotta	124 668	114 363	10 305	130 457	117 893	12 564	133 130	118 131	14 999	135 158	120 485	14 673	138 889	121 992	16 897					
Yhteensä		91,7	8,3	90,4	9,6	88,7	11,3	89,1	10,9											
%-osuus																				
15–19	81 152	80 783	369	82 705	82 344	361	82 008	81 704	304	82 955	82 740	215	85 198	84 969	229					
20–24	24 095	22 039	2 056	26 084	23 521	2 563	27 835	24 837	2 998	28 958	25 981	2 977	28 895	25 428	3 467					
25–29	6 464	4 606	1 858	7 211	4 901	2 310	7 675	5 029	2 646	8 005	5 305	2 700	8 503	5 479	3 024					
30–34	3 997	2 283	1 714	4 264	2 302	1 962	4 259	2 093	2 166	4 177	2 095	2 082	4 301	1 922	2 379					
35–39	3 514	1 863	1 651	3 893	1 984	1 909	4 050	1 747	2 303	3 751	1 662	2 089	3 923	1 540	2 383					
40–44	2 619	1 356	1 263	2 988	1 416	1 572	3 354	1 311	2 043	3 256	1 287	1 969	3 471	1 248	2 223					
45–49	1 753	914	839	2 062	892	1 170	2 424	865	1 559	2 395	883	1 512	2 659	853	1 806					
50–54	827	391	436	975	402	573	1 161	388	773	1 265	404	861	1 416	416	1 000					
55–	202	91	111	225	97	128	300	111	189	365	108	257	510	137	373					
Tieto puuttuu	45	37	8	50	34	16	64	46	18	21	10	11	13	-	13					

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelmaperusteisessa ja näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa oli vuonna 2005 kaikkiaan 139 000 opiskelijaa. Opiskelijoiden kokonaismäärä on lisääntynyt vuosittain tasaisesti. Näyttötutkintona suoritettava peruskoulutus on lisääntynyt merkittävästi vuodesta 2001 vuoteen 2005. Seuraavassa kuviossa näkyy näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijamäärän suhteellisen osuuden kasvu kaikista perustutkintoa suorittavista opiskelijoista vuosina 2001–2005.

Kuvio 7. Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoiden osuus kaikista perustutkintoa suorittavista opiskelijoista vuosina 2001–2005, ei sisällä oppisopimuskoulutuksen opiskelijoita

Lähde: Tilastokeskus

4.1.2 Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat

Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärä on lisääntynyt vuosien 2001–2005 aikana tasaisesti ja oli vuonna 2005 vajaa 8 000 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2001. Naisten osuus opiskelijoista on koko ajan ollut alle puolet, keskimäärin 46 % (liite 5).

Vuonna 2005 oli opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uusia opiskelijoita 47 500. Koko opiskelijamäärä oli yhteensä 122 000. Vähintään 25 vuotta täyttäneitä oli uusista opiskelijoista 9 %. Kaikista uusista opiskelijoista 21 %:lla ja 25 vuotta täyttäneistä uusista opiskelijoista 75 %:lla oli jokin perusasteen jälkeinen tutkinto suoritettuna koulutuksen aloitusvaiheessa.

Taulukko 10. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koulutustaustoitain	Vähint 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	34 106	9 131	1 878	757	589	534	328	152	36	15	-	47 526	100	4 289	9,0
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koul. tuntematon	32 852	3 426	595	187	129	81	59	20	8	3	-	37 360	78,6	1 082	2,9
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	941	3 828	444	93	49	32	22	8	1	-	-	5 418	11,4	649	12,0
Ammatillinen perustutkinto	311	1 778	660	296	257	275	156	67	14	2	-	3 816	8,0	1 727	45,3
Ammatillinen lisäkoulutus	2	70	52	40	22	19	13	7	1	-	-	226	0,5	154	68,1
Opistoaste, amm.korkea-aste		1	35	79	93	101	58	33	7	8		415	0,9	414	99,8
Korkea-asteen tutkinto		27	92	62	38	25	20	16	4	2	0	286	0,6	259	90,6
Muu/tuntematon koul.aste		1	-	-	1	1	-	1	1			5	0,0	4	80,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 11. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koulutustaustoitain	Vähint 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	84 969	25 428	5 479	1 922	1 540	1 248	853	416	102	35		121 992	100	11 595	9,5
Ei perusasteen jälk. koulutusta	83 647	12 291	1 824	539	359	217	152	66	19	4	-	99 118	81,2	3 180	3,2
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	997	9 059	1 396	235	137	91	57	27	2	-	-	12 001	9,8	1 945	16,2
Ammatillinen perustutk.	320	3 871	1 783	737	670	609	429	191	47	10	-	8 667	7,1	4 476	51,6
Ammatillinen lisäkoul.	5	164	177	90	62	43	28	18	2	-		589	0,5	420	71,3
Opistoaste, amm. korkea-aste		1	86	186	231	237	145	84	16	13	-	999	0,8	912	91,3
Korkea-asteen tutkinto		41	213	134	80	48	40	28	15	7		606	0,5	352	58,1
Muu/tuntematon koul.aste		1	-	1	1	3	2	2	1	1	-	12	0,0	11	91,7

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Kaikista opetussuunnitelmaperusteista ammatillista perustutkintoa suorittavista opiskelijoista 40 % opiskeli vuonna 2005 tekniikan ja liikenteen koulutusalailla (liite 6). Luonnonvara- ja ympäristöalan opiskelijoista oli suhteellisesti eniten 25 vuotta täyttäneitä (22 %). Vähiten 25 vuotta täyttäneitä opiskeli tekniikan ja liikenteen- sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutusaloilla (keskimäärin 5 %).

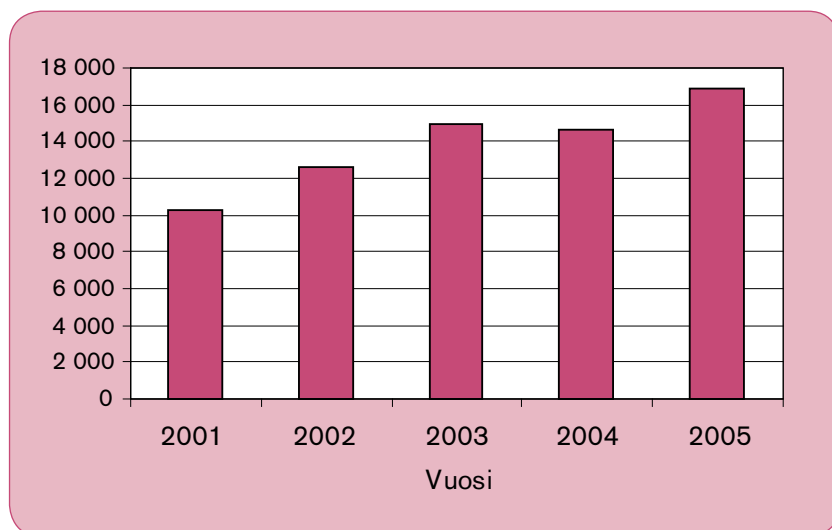
Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista 90 % opiskeli ammatillisissa oppilaitoksissa (liite 6). Opiskelijoiden ikä vaihteli oppilaitostyyteittäin muun muassa siten, että kun ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista 9 % oli 25 vuotta täyttäneitä, niin ammatillisissa erikoisoppilaitoksissa oli vastaava osuus 47 %.

Opintoaloista (liite 7) suurimpia opiskelijamäärältään olivat liiketalouden ja kaupan, majoitus- ja ravitsemisalan, sähkö- ja automaatiotekniikan sekä sosiaali- ja terveysalan opintoalat. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista opiskeli Uudenmaan maakunnassa 20 % (liite 8). Opiskelijamäärältään seuraavaksi suurimmat maakunnat olivat Pohjois-Pohjanmaa (9 % opiskelijoista), Varsinais-Suomi ja Pirkanmaa (8 % opiskelijoista). Muiden maakuntien osuudet olivat alle 6 %:n.

4.1.3 Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat

Edellä kuvattiin oppilaitoksessa tapahtuvan opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen perustutkinnon opiskelijoita ikäryhmittäin. Tässä aluvuossa kuvataan näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa ammatillista perustutkintoa suorittavia opiskelijoita.

Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärä on lisääntynyt tarkastelujaksolla merkittävästi. Vuonna 2005 naisten osuus oli 71 %.

Kuvio 8. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005
Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 12. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001					2002					2003					2004					2005				
	Yht.		Miehet		Naiset	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%
	lkm	%	lkm	%	lkm																				
Yht.	10 305	3 109	7 196	69,8	12 564	4 198	8 366	66,6		14 999	4 767	10 232	68,2	14 673	4 295	10 378	70,7	16 897	4 828	12 069	71,4				
15–19	369		123		246	66,7	361	61,2		304	111	193	63,5	215	90	125	58,1	229	90	139	60,7				
20–24	2 056		810		1 246	60,6	2 563	57,6		2 998	1 283	1 715	57,2	2 977	1 217	1 760	59,1	3 467	1 216	2 251	64,9				
25–29	1 858		670		1 188	63,9	2 310	59,8		2 646	1 016	1 630	61,6	2 700	997	1 703	63,1	3 024	1 099	1 925	63,7				
30–34	1 714		487		1 227	71,6	1 962	67,9		2 166	671	1 495	69,0	2 082	657	1 425	68,4	2 379	733	1 646	69,2				
35–39	1 651		425		1 226	74,3	1 909	71,7		2 303	606	1 697	73,7	2 089	493	1 596	76,4	2 383	589	1 794	75,3				
40–44	1 263		256		1 007	79,7	1 572	74,7		2 043	454	1 589	77,8	1 969	385	1 584	80,4	2 223	454	1 769	79,6				
45–49	839		178		661	78,8	1 170	76,6		1 559	361	1 198	76,8	1 512	260	1 252	82,8	1 806	348	1 458	80,7				
50–54	436		97		339	77,8	573	76,1		773	175	598	77,4	861	126	735	85,4	1 000	189	811	81,1				
55–59	82		37		45	54,9	114	56,1		164	65	99	60,4	221	54	167	75,6	322	74	248	77,0				
60–	29		23		6	20,7	14	50,0		25	14	11	44,0	36	12	24	66,7	51	28	23	45,1				
Tieto puuttuu	8		3		5	62,5	16	56,3		18	11	7	38,9	11	4	7	63,6	13	8	5	38,5				

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 13. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	168	1 561	1 197	948	959	865	686	364	115	21	9	6 893	100	5 155	74,8
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutuntematon	124	613	368	273	235	168	152	103	37	8	9	2 090	30,3	1 344	64,3
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	22	401	206	101	73	60	46	19	4	-	-	932	13,5	509	54,6
Ammatillinen perustutkinto	22	507	432	373	423	421	338	152	39	7	-	2 714	39,4	2 185	80,5
Ammatillinen lisäkoulutus	-	29	61	51	64	51	37	13	4	-	-	310	4,5	281	90,6
Opistoaste, amm.korkea-aste		1	43	101	129	135	84	58	25	3		579	8,4	578	99,8
Korkea-asteen tutkinto		10	87	49	35	28	28	19	5	3		264	3,8	254	96,2
Muu tai tuntematon koul.aste						2	1	-	1			4	0,1	4	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen uusia opiskelijoita oli vuonna 2005 yhteensä 6 900. Kaikkiaan opiskelijoita oli 16 900. Uusista opiskelijoista 75 % ja koko opiskelijamäärästä 78 % oli 25 vuotta täyttäneitä. 70 %:lla uusista opiskelijoista oli jokin perusasteen jälkeinen tutkinto suoritettuna ja vastaava osuus koko opiskelijamäärästä oli 71 %. Yli puolet niin uusista kuin koko opiskelijamäärästäkin oli suorittanut joko ammatillisen perustutkinnon, opistoasteen tutkinnon tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon. Ammatillisen lisäkoulutuksen suorittaneita oli molemmissa ryhmissä noin 4 % opiskelijoista.

Taulukko 14. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	229	3 467	3 024	2 379	2 383	2 223	1 806	1 000	322	51	13	16 897	100	13 188	78,0
Ei perusasteen jälk. koulutusta	182	1 320	935	662	559	455	403	259	98	17	13	4 903	29,0	3 388	69,1
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	24	988	595	261	205	172	113	62	11	1	-	2 432	14,4	1 420	58,4
Ammatillinen perustutkinto	23	1 085	1 057	957	1 038	1 050	874	463	128	15	-	6 690	39,6	5 582	83,4
Ammatillinen lisäkoulutus	-	60	148	121	142	119	86	36	7	1	-	720	4,3	660	91,7
Opistoaste, amm.korkea-aste		2	104	257	342	360	266	144	57	11		1 543	9,1	1 541	99,9
Korkea-asteen tutkinto		12	185	121	96	63	59	34	19	5		594	3,5	582	98,0
Muu tai tuntematon koul.aste					1	4	5	2	2	1		15	0,1	15	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen koko opiskelijamäärästä oli eniten opiskelijoita sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan (38 %) koulutusosalalla ja yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalla (17 %). Suhteellisesti eniten 25 vuotta täyttäneitä opiskelijoita oli yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon (83 %) koulutusosalalla. Opintoaloista eniten opiskelijoita oli sosiaali- ja terveysalan (yhteiset) (34 %) ja liiketalouden ja kaupan (17 %) opintoaloilla (liite 9).

Taulukko 15. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koul. aloittain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	229	3 467	3 024	2 379	2 383	2 223	1 806	1 000	322	51	13	16 897	100	13 188	78,0
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	10	144	76	45	46	51	28	13	3	-	-	416	2,5	262	63,0
Kulttuuriala	16	226	109	64	65	63	59	44	22	2	2	672	4,0	428	63,7
Yht.k.tiet., liiketal. ja hall. ala	17	455	599	484	414	429	288	120	29	4	2	2 841	16,8	2 367	83,3
Luonnontieteiden ala	9	202	235	201	186	150	116	38	15	4	1	1 157	6,8	945	81,7
Tekniikan ja liikenteen ala	71	603	521	338	292	254	220	108	50	15	7	2 479	14,7	1 798	72,5
Luonnonvara- ja ympäristöala	19	349	304	266	257	215	156	90	37	16	-	1 709	10,1	1 341	78,5
Sosiaali-, terv.- ja liikunta-ala	51	1 093	977	864	998	929	823	495	132	6	-	6 368	37,7	5 224	82,0
Matkailu-, ravitsem.- ja talousala	36	395	203	117	125	132	116	92	34	4	1	1 255	7,4	823	65,6

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista 64 % opiskeli ammatillisissa oppilaitoksissa ja 25 % ammatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa.

Taulukko 16. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005

Oppilaitostyyppi	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus oppilait. tyypeittäin %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	229	3 467	3 024	2 379	2 383	2 223	1 806	1 000	322	51	13	16 897	100,0	13 188	78,0
Ammatill. oppilaitokset	106	2 092	1 956	1 570	1 585	1 466	1 214	664	206	28	2	10 889	64,4	8 689	79,8
Ammatill. erityisoppilait.	2	7	18	26	19	22	17	6	3	1	-	121	0,7	112	92,6
Ammatill. erikoisoppilait.	12	101	117	88	108	85	55	29	9	1	2	607	3,6	492	81,1
Amm. aikuiskoulutuskeskukset	81	956	787	583	535	490	400	209	72	20	8	4 141	24,5	3 096	74,8
Musiikkioppilaitokset	-	-	1	3	4	4	-	1	-	-	-	13	0,1	13	100,0
Liikunnan koulutuskeskukset	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	0	0,0
Kansanopistot	9	120	62	36	38	38	28	12	3	-	-	346	2,0	217	62,7
Kansalaisopistot	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	0,0	1	100,0
Muut oppilaitokset	19	191	83	73	93	118	92	79	29	1	-	778	4,6	568	73,0
Koulutusalan yritykset	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	0,0	0	0,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista noin kolmannes opiskeli Uudenmaan maakunnassa. Seuraavaksi eniten opiskelijoita oli Pirkanmaan maakunnassa 7 %:n osuudella.

Taulukko 17. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta										Tieto puuttuu	Yhteensä	Osuus maakunnittain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
Yhteensä	229	3 467	3 024	2 379	2 383	2 223	1 806	1 000	322	51	13	16 897	100.	13 188	78,0
Uusimaa	53	970	1 054	814	730	673	469	297	93	10	2	5 165	30,6	4 140	80,2
Itä-Uusimaa	11	155	105	61	60	59	51	20	7	-	-	529	3,1	363	68,6
Varsinais-Suomi	18	234	226	173	211	166	117	68	13	3	5	1 234	7,3	977	79,2
Satakunta	13	156	109	98	122	103	110	49	8	2	-	770	4,6	601	78,1
Kanta-Häme	14	180	115	84	98	84	63	30	28	5	-	701	4,1	507	72,3
Pirkanmaa	15	237	217	165	174	161	109	58	17	1	-	1 154	6,8	902	78,2
Päijät-Häme	1	70	94	80	93	88	52	39	9	2	-	528	3,1	457	86,6
Kymen-laakso	6	79	68	70	57	66	49	26	7	-	1	429	2,5	343	80,0
Etelä-Karjala	-	33	41	34	41	39	33	18	3	1	-	243	1,4	210	86,4
Etelä-Savo	17	183	116	71	105	125	103	57	11	4	1	793	4,7	592	74,7
Pohjois-Savo	11	170	126	112	105	122	109	65	42	9	-	871	5,2	690	79,2
Pohjois-Karjala	23	154	122	121	125	144	161	91	29	6	-	976	5,8	799	81,9
Keski-Suomi	13	294	195	127	114	120	101	49	24	4	-	1 041	6,2	734	70,5
Etelä-Pohjanmaa	6	96	88	77	66	40	43	18	5	2	2	443	2,6	339	76,5
Pohjanmaa	2	69	82	62	67	49	51	21	10	-	-	413	2,4	342	82,8
Keski-Pohjanmaa	10	155	95	61	65	45	47	20	6	1	2	507	3,0	340	67,1
Pohjois-Pohjanmaa	9	170	139	137	126	110	109	60	6	1	-	867	5,1	688	79,4
Kainuu	1	28	8	2	5	3	5	2	1	-	-	55	0,3	26	47,3
Lappi	6	34	24	30	19	26	24	12	3	-	-	178	1,1	138	77,5

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

4.1.4 Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat

Näyttötutkintoina voidaan ammatillisten perustutkintojen lisäksi suorittaa ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Nämä tutkinnot on tarkoitettu eri alojen ammattilaisille, jotka haluavat osoittaa käytännön ammattitaidon ja pätevyyden näytöin. Ammattitaito arvioidaan erillisissä koetilaisuuksissa.

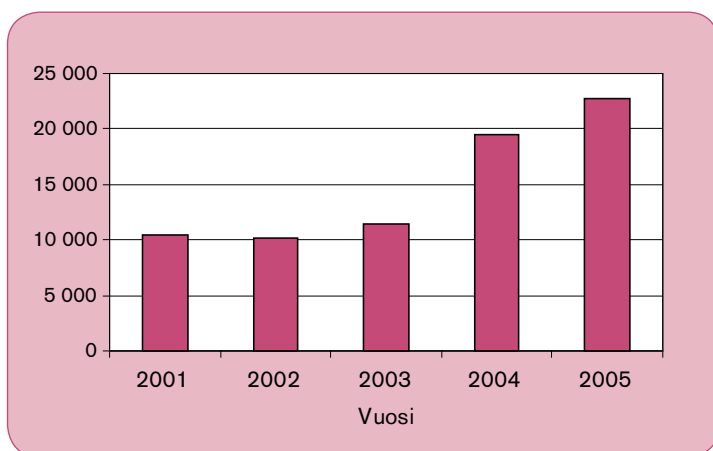
Tutkintotavoitteisen koulutuksen lisäksi aikuisilla on mahdollisuus osallistua myös tutkintoon johtamattomaan lisäkoulutukseen, jota järjestetään samojen oppilaitosten toimesta kuin tutkintotavoitteista koulutustakin. Tutkintoon johtamattomaan koulutukseen osallistuvista opiskelijoista ei ole käytettävissä henkilötason tietoja, joten ne jäävät tämän tarkastelun ulkopuolelle.

Seuraavaksi kuvataan ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavien koulutusten opiskelijoita. Tässä osassa esitettävät opiskelijatiedot eivät sisällä oppisopimuskoulutuksen opiskelijoita. Kaikki oppisopimuskoulutusta koskevat opiskelijatiedot on koottu omaksi alaluvukseksi.

Vuonna 2005 ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa olevien opiskelijoiden kokonaismäärä jatkoi kasvuaan. Vuonna 2005 opiskelijoita oli 22 700, joka on yli 3 000 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2004. Vuonna 2005 ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikista opiskelijoista 53 % oli naisia.

Kuvio 9. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2005 ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa aloitti 13 200 opiskelijaa. Heistä 23 %:lla ei ollut perusasteen jälkeistä koulutusta.

Taulukko 19. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puuttuu	Yhteensä	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	316	2 713	1 809	1 529	1 759	1 754	1 605	1 069	494	102	68	13 218	100	10 121	76,6
Ei perusasteen jälk. koul.	143	592	350	329	393	301	365	272	165	39	68	3 017	22,8	2 214	73,4
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	114	978	255	127	89	88	54	33	11	2	-	1 751	13,2	659	37,6
Ammatillinen perustutkinto	59	1 063	778	601	709	809	693	454	167	34	-	5 367	40,6	4 245	79,1
Ammatillinen lisäkoulutus	-	48	104	82	83	108	83	41	18	1	-	568	4,3	520	91,5
Opistoaste, amm.korkea-aste	-	1	84	240	354	355	327	207	98	16	-	1 682	12,7	1 597	94,9
Korkea-asteen tutkinto	-	31	238	149	129	91	80	60	34	9	-	821	6,2	552	67,2
Muu/tuntem. koulutusaste	-	-	-	1	2	2	3	2	1	1	-	12	0,1	12	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 20. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koulutustaustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	363	4 096	3 242	2 682	3 184	3 159	2 880	1 903	887	202	95	22 693	100	18 139	79,9
Ei perusasteen jälk. koul.	186	883	600	568	645	541	626	501	294	70	95	5 009	22,1	3 845	76,8
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	114	1 411	455	217	182	144	101	57	25	3	-	2 709	11,9	1 184	43,7
Ammatillinen perustutkinto	62	1 629	1 403	1 021	1 286	1 469	1 274	813	329	59	-	9 345	41,2	7 654	81,9
Ammatillinen lisäkoulutus	1	126	200	160	152	166	139	78	32	1	-	1 055	4,6	928	88,0
Opistoaste, amm.korkea-aste		2	166	444	686	684	593	348	156	37		3 116	13,7	3 114	99,9
Korkea-asteen tutkinto		45	418	270	231	151	141	102	50	29		1 437	6,3	1 392	96,9
Muu/tuntem. koulutusaste				2	2	4	6	4	1	3		22	0,1	22	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 21. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul.aloitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	363	4 096	3 242	2 682	3 184	3 159	2 880	1 903	887	202	95	22 693	100	18 139	79,9
Humanistinen ja kasvatustila	3	37	69	73	81	91	119	66	13	2	1	555	2,4	514	92,6
Kulttuuriala	12	193	213	135	155	119	97	69	30	18	7	1 048	4,6	836	79,8
Yht.kuntatiet., liiketal. ja hall.ala	26	370	612	609	767	768	642	384	120	16	24	4 338	19,1	3 918	90,3
Luonnontieteiden ala	6	97	182	152	168	133	125	58	27	2	2	952	4,2	847	89,0
Tekniikan ja liikenteen ala	194	1 934	1 182	926	1 004	934	842	577	315	87	19	8 014	35,3	5 867	73,2
Luonnonvara- ja ymp.ala	31	345	312	208	224	251	186	118	79	38	30	1 822	8,0	1 416	77,7
Sosiaali-, terv.- ja liikunta-ala	74	887	496	403	502	488	460	288	122	17	9	3 746	16,5	2 776	74,1
Matkailu-, ravits.- ja tal.ala	17	233	176	176	283	375	409	343	181	22	3	2 218	9,8	1 965	88,6

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa kolme suurinta koulutusala opiskelijamäärältään olivat tekniikan ja liikenteen ala (35 %), yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala (19 %) sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala (17 %). 25 vuotta täyttäneiden osuus opiskelijoista oli suurin humanistisen ja kasvatusalan koulutusallalla.

Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoista opiskeli 19 % liiketalouden ja kaupan opintoalalla vuonna 2005 (liite 10). Muita opiskelijamäärältään suuria opintoaloja olivat arkkitehtuurin ja rakentamisen (10 % opiskelijoista) ja sosiaalialan (9 % opiskelijoista) opintoala.

Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoista opiskeli 42 % ammatillisissa aikuis-koulutuskeskuksissa, 27 % ammatillisissa oppilaitoksissa ja 10 % ammatillisissa erikoisoppilaitoksissa. Lisäksi monissa vapaan sivistystyön oppilaitoksissa järjestettiin ammattitutkintoon valmistavaa koulutusta. Liikunnan koulutuskeskuksissa opiskelevat olivat keskimäärin nuorempia kuin muissa oppilaitostyypeissä opiskelevat.

Taulukko 22. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul. aloit-tain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	363	4 096	3 242	2 682	3 184	3 159	2 880	1 903	887	202	95	22 693	100	18 139	79,9
Ammatilliset oppilaitokset	97	941	857	652	828	902	818	563	276	70	35	6 039	26,6	4 966	82,2
Amm. erityisoppilaitokset	2	66	58	42	55	45	50	28	9	2	-	357	1,6	289	81,0
Amm. erikoisoppilaitokset	9	300	374	342	381	352	290	156	57	8	17	2 286	10,1	1 960	85,7
Amm. aikuiskoul.keskukset	180	1 813	1 382	1 194	1 351	1 315	1 146	783	343	80	28	9 615	42,4	7 594	79,0
Ammattikorkeakoulut	-	2	2	1	-	-	1	-	-	-	-	6	0,0	4	66,7
Liikunnan koul.keskukset	3	90	41	26	30	36	21	19	7	-	1	274	1,2	180	65,7
Kansanopistot	40	486	316	260	343	310	351	217	132	30	9	2 494	11,0	1 959	78,5
Muut oppilaitokset	32	398	205	163	187	193	200	134	59	12	2	1 585	7,0	1 153	72,7
Koulutusalan yritykset	-	-	7	2	9	6	3	3	4	-	3	37	0,2	34	91,9

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoista kolmasosa (31 %) opiskeli Uudenmaan maakunnassa. Seuraavaksi eniten opiskelijoita oli Pirkanmaalla 8 %:n osuudella.

Taulukko 23. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus maakunnittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	363	4 096	3 242	2 682	3 184	3 159	2 880	1 903	887	202	95	22 693	100,0	18 139	79,9
Uusimaa	129	1 222	1 000	902	1 053	928	830	489	287	79	32	6 951	30,6	5 568	80,1
Itä-Uusimaa	1	61	44	27	30	37	20	12	5	2	-	239	1,1	177	74,1
Varsinais-Suomi	23	257	257	206	216	273	218	150	82	8	25	1 715	7,6	1 410	82,2
Satakunta	17	170	136	103	147	128	138	95	35	3	7	979	4,3	785	80,2
Kanta-Häme	9	170	119	116	137	111	107	80	30	13	2	894	3,9	713	79,8
Pirkanmaa	38	463	326	210	220	225	177	108	50	7	3	1 827	8,1	1 323	72,4
Päijät-Häme	3	49	33	44	55	60	59	46	17	6	-	372	1,6	320	86,0
Kymen-laakso	3	74	76	65	93	74	76	72	24	2	-	559	2,5	482	86,2
Etelä-Karjala	10	45	23	23	38	21	45	26	13	3	-	247	1,1	192	77,7
Etelä-Savo	9	74	53	38	56	98	75	59	45	8	-	515	2,3	432	83,9
Pohjois-Savo	3	154	124	117	200	232	237	170	74	9	-	1 320	5,8	1 163	88,1
Pohjois-Karjala	7	115	63	76	86	116	116	80	36	9	1	705	3,1	582	82,6
Keski-Suomi	12	152	142	109	129	140	136	96	49	19	2	986	4,3	820	83,2
Etelä-Pohjanmaa	17	168	165	142	165	162	153	122	37	11	6	1 148	5,1	957	83,4
Pohjanmaa	12	76	85	56	77	59	59	35	19	3	8	489	2,2	393	80,4
Keski-Pohjanmaa	6	85	65	56	59	55	52	24	7	-	1	410	1,8	318	77,6
Pohjois-Pohjanmaa	42	452	327	254	300	302	261	163	43	12	3	2 159	9,5	1 662	77,0
Kainuu	3	82	63	27	41	34	24	17	11	2	2	306	1,3	219	71,6
Lappi	19	221	139	110	79	102	95	58	22	6	2	853	3,8	611	71,6
Ulkomaat	-	6	2	1	3	2	2	1	1	-	1	19	0,1	12	63,2

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

4.1.5 Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat

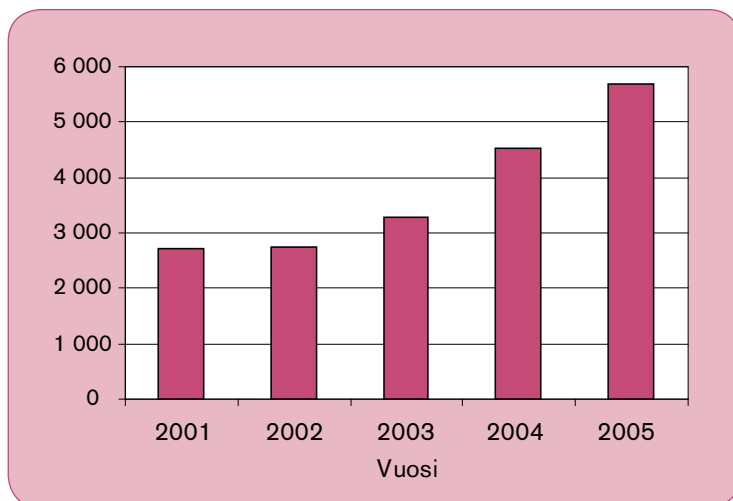
Erikoisammattitutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrä on lisääntynyt 3 000 opiskelijalla vuodesta 2001 vuoteen 2005. Vuonna 2005 yli 90 % opiskelijoista oli 25 vuotta täyttäneitä. Naisten osuus oli 48 %.

Taulukko 24. Erikoisammattututkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset	
	lkm	lkm	lkm		lkm	lkm	%		lkm	lkm	%		lkm	lkm	%		lkm	lkm	lkm	%
Yhteensä	2 718	1 652	1 066	39,2	2 732	1 513	1 219	44,6	3 269	1 707	1 562	47,8	4 538	2 039	2 499	55,1	5 694	2 979	2 715	47,7
15–19	16	6	10	62,5	12	5	7	58,3	3	1	2	66,7	8	4	4	50,0	8	6	2	25,0
20–24	294	210	84	28,6	283	175	108	38,2	210	125	85	40,5	273	141	132	48,4	333	189	144	43,2
25–29	462	308	154	33,3	404	261	143	35,4	473	293	180	38,1	563	291	272	48,3	704	427	277	39,3
30–34	497	298	199	40,0	435	266	169	38,9	466	277	189	40,6	603	293	310	51,4	802	466	336	41,9
35–39	492	293	199	40,4	489	274	215	44,0	626	354	272	43,5	797	365	432	54,2	1 044	572	472	45,2
40–44	443	257	186	42,0	483	230	253	52,4	614	288	326	53,1	862	371	491	57,0	1 121	547	574	51,2
45–49	281	139	142	50,5	325	147	178	54,8	488	194	294	60,2	748	271	477	63,8	873	399	474	54,3
50–54	134	72	62	46,3	198	92	106	53,5	251	96	155	61,8	439	174	265	60,4	528	233	295	55,9
55–59	44	23	21	47,7	57	36	21	36,8	90	44	46	51,1	193	92	101	52,3	216	94	122	56,5
60–	4	4	-	-	3	2	1	33,3	8	6	2	25,0	21	16	5	23,8	24	12	12	50,0
Tieto puuttuu	51	42	9	17,6	43	25	18	41,9	40	29	11	27,5	31	21	10	32,3	41	34	7	17,1

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 10. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat vuosina 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijamäärät ovat lisääntyneet merkittävästi. Vuodesta 2003 alkanut ammatillisen lisäkoulutuksen vetovoiman kasvu on jatkunut voimakkaana.

Erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa oli vuonna 2005 uusia opiskelijoita 2 400, joista noin 90 % oli 25 vuotta täyttäneitä. Suurimmalla osalla uusista opiskelijoista oli jokin tutkinto suoritettuna ennen opintojen aloittamista. Vailla perusasteen jälkeistä koulutusta oli 13 % opiskelijoista. Korkeakoulututkinto oli taustana 14 %:lla uusista opiskelijoista.

Taulukko 25. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta													
										Tieto- puut- tuu	Yh- teen- sä	Osuus koulu- tus- taus- toittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	207	281	354	428	446	346	194	68	5	26	2 355	100	2 122	90,1
Ei perusasteen jälk. koulutusta	38	43	49	56	56	32	20	12	2	26	334	14,2	270	80,8
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	42	37	24	18	16	6	8	1	-	-	152	6,5	110	72,4
Ammatillinen perustutkinto	103	104	119	157	178	128	61	25	1	-	876	37,2	773	88,2
Ammatillinen lisäkoulutus	17	40	51	48	60	62	27	4	1	-	310	13,2	293	94,5
Opistoaste, ammat.korkea-aste	2	10	49	94	80	73	42	16			366	15,5	364	99,5
Korkea-asteen tutkinto	5	47	62	55	54	44	33	10	1		311	13,2	306	98,4
Muu/tuntematon koulutusaste					2	1	3				6	0,3	6	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa oli vuonna 2005 kaikkiaan 5 700 opiskelijaa, joista 25 vuotta täyttäneiden osuus oli yli 93 %. Opiskelijoiden koulutustausta ja ikärakenne olivat hyvin samanlaiset kuin erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uusilla opiskelijoilla.

Taulukko 26. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta									Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden	
													määrä ja	%-osuus
	-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
Yhteensä	341	704	802	1 044	1 121	873	528	216	24	41	5 694	100	5 312	93,3
Ei perusasteen jälk. koulutusta	68	93	105	134	111	89	57	31	4	41	733	12,9	624	85,1
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	80	89	62	48	41	18	14	3	-	-	355	6,2	275	77,5
Ammatillinen perustutkinto	161	310	266	399	447	319	186	72	5	-	2 165	38,0	2 004	92,6
Ammatillinen lisäkoulutus	25	84	104	112	130	129	67	13	2	-	666	11,7	641	96,2
Opistoaste, ammat.korkea-aste	2	28	137	230	255	218	128	53	7		1 058	18,6	1 056	99,8
Korkea-asteen tutkinto	5	100	128	121	135	95	69	42	6		701	12,3	696	99,3
Muu tai tuntematon koulutusaste					2	5	7	2			16	0,3	16	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoista suurin osa opiskeli tekniikan ja liikenteen koulutusalaalla (26 %). Seuraavaksi eniten opiskelijoita oli yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla.

Taulukko 27. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koul. aloittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden	
														määrä ja %-osuus	
	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–	lkm				%	
Yhteensä	341	704	802	1 044	1 121	873	528	216	24	41	5 694	100,0	5 312	93,3	
Kulttuuriala	1	22	33	31	34	22	6	7	-	1	157	2,8	155	98,7	
Yht.kuntatiet., liiketal. ja hall.ala	12	82	212	315	335	249	173	83	11	28	1 500	26,3	1 460	97,3	
Luonnontieteiden ala	2	10	10	15	14	7	4	1	1	1	65	1,1	62	95,4	
Tekniikan ja liikenteen ala	146	331	292	367	370	238	132	47	4	8	1 935	34,0	1 781	92,0	
Luonnonvara- ja ympäristöala	26	43	40	39	34	38	29	10	4	2	265	4,7	237	89,4	
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	36	81	110	130	180	174	119	41	4		875	15,4	839	95,9	
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	118	135	105	147	154	145	65	27	-	1	897	15,8	778	86,7	

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa oli eniten opiskelijoita liiketalouden ja kaupan opintoalalla (liite 11).

Vuonna 2005 erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoista opiskeli ammatillisissa oppilaitoksissa lähes kolmannes (27 %). Amatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa opiskeli 31 % erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikista opiskelijoista.

Valtaosa erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoista (47 %) opiskeli Uudenmaan maakunnassa. Opiskelijamäärän ero muihin maakuntiin verrattuna oli kasvanut edellisestä vuodesta.

Taulukko 28. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005

Oppilaitostyyppi	Ikä vuotta									Tieto puutuu	Yht.	Osuus oppilaitostyyppittäin	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm				%	lkm
Yhteensä	341	704	802	1 044	1 121	873	528	216	24	41	5 694	100	5 312	93,3
Ammatilliset oppilaitokset	141	203	199	254	277	250	166	52	11	2	1 555	27,3	1 412	90,8
Ammatilliset erityisoppilaitokset	-	4	8	9	5	11	4	3	-	-	44	0,8	44	100,0
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	56	226	289	375	380	225	122	48	6	13	1 740	30,6	1 671	96,0
Ammatill. aikuiskoulutuskeskukset	117	229	250	316	320	270	172	73	6	25	1 778	31,2	1 636	92,0
Ammattikorkeakoulut	-	-	-	3	-	2	1	-	-	-	6	0,1	6	100,0
Liikunnan koulutuskeskukset	5	20	23	25	28	22	6	5	-	-	134	2,4	129	96,3
Kansanopistot	17	9	14	17	48	39	25	11	1	-	181	3,2	164	90,6
Muut oppilaitokset	4	9	11	38	54	49	29	22	-	1	217	3,8	212	97,7
Koulutusalan yritykset	1	4	8	7	9	5	3	2	-	-	39	0,7	38	97,4

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus**Taulukko 29.** Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta									Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus maakunnittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden	
													määrä ja	%-osuus
	–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	341	704	802	1 044	1 121	873	528	216	24	41	5 694	100	5 312	93,3
Uusimaa	138	356	423	522	535	357	208	93	11	28	2 671	46,9	2 505	93,8
Itä-Uusimaa	2	16	14	12	9	9	3	-	-	-	65	1,1	63	96,9
Varsinais-Suomi	17	31	29	54	53	40	24	7	1	3	259	4,5	239	92,3
Satakunta	22	50	40	55	60	58	48	18	4	-	355	6,2	333	93,8
Kanta-Häme	26	27	13	29	22	29	14	9	1	2	172	3,0	144	83,7
Pirkanmaa	5	28	40	34	47	35	24	7	-	2	222	3,9	215	96,8
Päijät-Häme	22	23	29	37	46	38	16	10	-	-	221	3,9	199	90,0
Kymenlaakso	6	3	6	7	7	10	5	1	-	-	45	0,8	39	86,7
Etelä-Karjala	3	5	3	4	3	2	6	4	-	-	30	0,5	27	90,0
Etelä-Savo	11	10	8	11	16	13	10	3	-	-	82	1,4	71	86,6
Pohjois-Savo	32	34	24	60	74	81	32	24	1	-	362	6,4	330	91,2
Pohjois-Karjala	5	16	18	28	41	35	25	5	1	-	174	3,1	169	97,1
Keski-Suomi	4	18	11	14	19	21	15	5	-	2	109	1,9	103	94,5
Etelä-Pohjanmaa	15	31	34	45	55	24	16	4	-	-	224	3,9	209	93,3
Pohjanmaa	10	14	19	27	18	12	9	1	-	-	110	1,9	100	90,9
Keski-Pohjanmaa	3	10	11	13	8	3	4	1	-	-	53	0,9	50	94,3
Pohjois-Pohjanmaa	13	20	57	66	79	65	46	21	4	-	371	6,5	358	96,5
Kainuu	2	2	3	3	6	7	8	1	-	-				
Lappi	5	10	20	23	23	34	15	2	1	4	137	2,4	128	93,4

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

4.1.6 Oppisopimuskoulutus

Oppisopimus on opiskelijan ja työnantajan välillä kirjallisesti tehtävä määräaikainen työsopimus. Varsinainen ammattiin kouluttaminen tapahtuu työpaikalla ja teoriaopinnot oppilaitoksessa. Koulutuksen järjestäjä vastaa koulutuksen johdosta ja oppisopimuksen valvonnasta. Oppisopimuskoulutuksessa voi suorittaa ammatillisia perustutkintoja ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Korkeakoulututkintoja ei voi suorittaa oppisopimuskoulutuksena. Tutkintoon johtavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa oppisopimuksen kesto vaihtelee yhdestä kolmeen vuoteen riippuen opiskelijan aikaisemmasta koulutuksesta ja työkokemuksesta. Koulutuksen kesto voi olla myös kolmea vuotta pidempi. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa koulutuksen kesto on keskimäärin 1–1,5 vuotta. (Opetushallitus 2005, 404.)

Tässä alaluvussa esitetään tiedot oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoista. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppisopimuskoulutuksen järjestäjiltä keräämiin tietoihin ja ne ovat kalenterivuoden tietoja.

4.1.6.1 Ammatillisen peruskoulutuksen oppisopimusopiskelijat

Seuraavat perustutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen taulut sisältävät sekä opetussuunnitelmaperusteisen että näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat. Opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskeli 449 opiskelijaa.

Ammatillista perustutkintoa oppisopimuskoulutuksena suorittavien opiskelijoiden määrä on lisääntynyt vuosittain tarkastelujaksolla 2001–2005.

Oppisopimuskoulutuksena ammatillista perustutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrän kehitys vuosina 2001–2005 esitetään ohessa kuvana.

Kuvio 11. Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat vuosina 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 30. Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset	
	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%
Yhteensä	16 196	6 945	9 251	57,1	17 313	7 246	10 067	58,1	17 860	7 509	10 351	58,0	18 093	7 641	10 452	57,8	18 870	8 486	10 384	55,0
15–19	1 133	786	347	30,6	1 036	727	309	29,8	943	654	289	30,6	859	585	274	31,9	866	614	252	29,1
20–24	4 045	2 395	1 650	40,8	4 111	2 404	1 707	41,5	3 940	2 306	1 634	41,5	3 913	2 278	1 635	41,8	4 048	2 431	1 617	39,9
25–29	2 681	1 360	1 321	49,3	2 806	1 409	1 397	49,8	3 024	1 559	1 465	48,4	3 063	1 627	1 436	46,9	3 158	1 732	1 426	45,2
30–34	2 125	902	1 223	57,6	2 295	940	1 355	59,0	2 262	947	1 315	58,1	2 297	982	1 315	57,2	2 404	1 105	1 299	54,0
35–39	2 076	615	1 461	70,4	2 289	731	1 558	68,1	2 418	839	1 579	65,3	2 431	853	1 578	64,9	2 428	897	1 531	63,1
40–44	1 844	416	1 428	77,4	2 045	453	1 592	77,8	2 211	527	1 684	76,2	2 234	597	1 637	73,3	2 354	717	1 637	69,5
45–49	1 362	270	1 092	80,2	1 535	329	1 206	78,6	1 719	388	1 331	77,4	1 763	379	1 384	78,5	1 897	509	1 388	73,2
50–54	737	141	596	80,9	898	173	725	80,7	983	190	793	80,7	1 107	225	882	79,7	1 146	272	874	76,3
55–59	173	52	121	69,9	269	68	201	74,7	322	80	242	75,2	372	93	279	75,0	468	166	302	64,5
60–	9	4	5	55,6	17	5	12	70,6	24	11	13	54,2	46	17	29	63,0	58	28	30	51,7
Tieto puuttuu	11	4	7	63,6	12	7	5	41,7	14	8	6	42,9	8	5	3	37,5	43	15	28	65,1

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 31. Ammatillisen peruskoulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	481	1 661	1 140	898	851	849	678	397	158	22	23	7 158	100	4 993	69,8
Ei perusasteen jälk. koul. tai koulutus tuntematon	441	702	325	253	194	161	143	111	43	6	23	2 402	33,6	1 236	51,5
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	19	356	154	76	72	74	30	28	8	2	-	819	11,4	444	54,2
Ammatillinen perustutkinto	21	566	485	365	398	449	329	188	62	8	-	2 871	40,1	2 284	79,6
Ammatillinen lisäkoulutus	-	27	71	69	56	43	43	8	6	-	-	323	4,5	296	91,6
Opistoaste, amm. korkea-aste		1	32	93	110	102	109	47	31	2	0	527	7,4	526	99,8
Korkea-asteen tutkinto		9	73	42	21	19	22	14	7	4		211	2,9	202	95,7
Muu/tuntem. koulutusaste						1	2	1	1			5	0,1	5	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2005 aloitti 7 200 opiskelijaa ammatillisen perustutkinnon suorittamisen oppisopimuskoulutuksena. Opiskelijoita oli kaikkiaan 18 900. Suurin ikäryhmä sekä aloittaneista että koko opiskelijamäärästä oli 20–24-vuotiaat. Uusista opiskelijoista 25 vuotta täyttäneiden osuus oli 70 % ja koko opiskelijamäärästä 74 %. Joka kolmannelta aloittaneelta puuttui perusasteen jälkeinen tutkinto.

Taulukko 32. Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	866	4 048	3 158	2 404	2 428	2 354	1 897	1 146	468	58	43	18 870	100	13 913	73,7
Ei perusasteen jälk. koul. tai koulutus tuntematon	826	1 878	940	681	584	465	459	329	151	16	43	6 372	33,8	3 625	56,9
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	19	837	535	221	209	193	99	73	19	4	-	2 209	11,7	1 353	61,2
Ammatill. perustutkinto	21	1 264	1 288	1 032	1 137	1 239	950	547	198	21	-	7 697	40,8	6 412	83,3
Ammatill. lisäkoulutus	-	50	175	152	148	129	92	40	13	-	-	799	4,2	749	93,7
Opistoaste, amm. korkea-aste		3	92	226	298	286	249	122	66	7		1 349	7,1	1 346	99,8
Korkea-asteen tutkinto		16	128	92	52	39	44	34	20	10		435	2,3	419	96,3
Muu/tuntem. koulutusaste						3	4	1	1			9	0,0	9	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2005 kaikista oppisopimusmuotoisen ammatillisen perustutkinnon opiskelijoista opiskeli 32 % tekniikan ja liikenteen koulutusalaalla, 23 % sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusalaalla ja 22 % yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan koulutusalaalla. 25 vuotta täyttäneitä oli kaikista opiskelijoista 74 %.

Taulukko 33. Ammatillisen peruskoulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Tieto puut- tuu	Yht.	Osuus koul. aloit- tain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20- 24	25- 29	30- 34	35-39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	866	4 048	3 158	2 404	2 428	2 354	1 897	1 146	468	58	43	18 870	100	13 913	73,7
Humanist. ja kasvatustieteiden ala	7	124	123	108	100	84	61	32	15	4	12	670	3,6	527	78,7
Kulttuuriala	7	75	96	42	37	34	36	18	3	1	-	349	1,8	267	76,5
Yht.k.tiet., liiketal. ja hall. ala	87	836	808	580	577	554	435	236	75	5	7	4 200	22,3	3 270	77,9
Luonnontieteiden ala	8	77	135	141	203	168	141	58	23	-	-	954	5,1	869	91,1
Tekniikan ja liikenteen ala	465	1 834	1 135	745	617	501	367	215	125	20	18	6 042	32,0	3 725	61,7
Luonnonvara- ja ymp.ala	137	250	126	82	93	40	28	13	2	-	1	772	4,1	384	49,7
Sosiaali-, terv.- ja liik.ala	68	551	531	534	630	766	650	453	134	6	5	4 328	22,9	3 704	85,6
Matkailu-, ravits.- ja tal.ala	87	301	204	172	171	207	179	121	91	22	-	1 555	8,2	1 167	75,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2005 oli ammatilliseen perustutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opintoaloista eniten opiskelijoita liiketalouden ja kaupan opintoalalla, jossa opiskeli 22 % kaikista opiskelijoista. Sosiaali- ja terveysalalla (yhteiset) opiskeli 19 % kaikista opiskelijoista. (liite 12).

4.1.6.2 Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijat

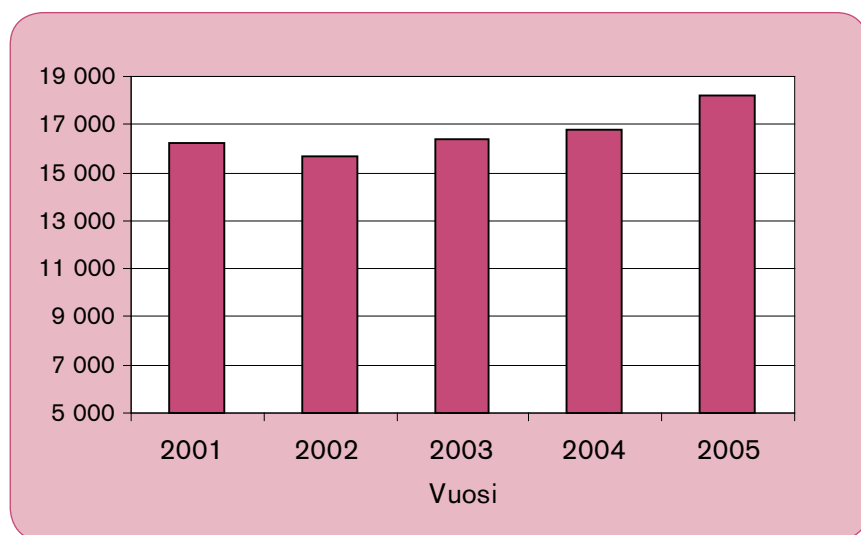
Oppisopimuskoulutuksena ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijamäärä on kääntynyt viime vuosina hienoiseen kasvuun. Vuonna 2005 ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa opiskeli 18 200 opiskelijaa. Opiskelijoiden ikäjakauma on muuttunut kuten muissakin koulutuksissa siten, että osallistujat ovat keskimäärin hieman vanhempia kuin 2000-luvun alkuvuosina. Opiskelijamäärän kehitys vuosina 2001–2005 esitetään ohessa vielä kuvana. Vuonna 2005 oppisopimuskoulutuksena ammattitutkintoa suorittavia uusia opiskelijoita oli 7 200. Vuoteen 2004 verrattaessa aloittaneita oli sata enemmän. Vähintään 25-vuotiaita oli uusista opiskelijoista 82 % ja koko opiskelijamäärästä 85 %. Uusista opiskelijoista 22 % oli vaille perusasteen jälkeistä tutkintoa. Vastaava prosentuaalinen osuus koko opiskelijamäärän oli 19 %. Uusista opiskelijoista puolet oli suorittanut ammatillisen perustutkinnon. Korkea-asteen tutkinto oli 5 %:lla uusista opiskelijoista.

Taulukko 34. Ammatittutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%
Yhteensä	16 214	8 357	7 857	48,5	15 658	7 970	7 688	49,1	16 382	8 642	7 740	47,2	16 773	8 766	8 007	47,7	18 192	9 374	8 818	48,5
15–19	263	152	111	42,2	177	106	71	40,1	129	74	55	42,6	119	71	48	40,3	87	55	32	36,8
20–24	3 118	2 075	1 043	33,5	2 767	1 862	905	32,7	2 668	1 830	838	31,4	2 521	1 733	788	31,3	2 607	1 828	779	29,9
25–29	3 040	1 852	1 188	39,1	2 775	1 683	1 092	39,4	2 907	1 818	1 089	37,5	2 967	1 863	1 104	37,2	3 178	2 028	1 150	36,2
30–34	2 570	1 409	1 161	45,2	2 362	1 253	1 109	47,0	2 474	1 369	1 105	44,7	2 449	1 382	1 067	43,6	2 689	1 535	1 154	42,9
35–39	2 285	1 038	1 247	54,6	2 252	1 050	1 202	53,4	2 455	1 173	1 282	52,2	2 589	1 245	1 344	51,9	2 818	1 335	1 483	52,6
40–44	1 876	729	1 147	61,1	2 013	814	1 199	59,6	2 219	990	1 229	55,4	2 350	990	1 360	57,9	2 570	1 031	1 539	59,9
45–49	1 613	616	997	61,8	1 770	633	1 137	64,2	1 863	731	1 132	60,8	1 950	774	1 176	60,3	2 112	789	1 323	62,6
50–54	1 032	329	703	68,1	1 107	377	730	65,9	1 174	436	738	62,9	1 277	473	804	63,0	1 424	506	918	64,5
55–59	316	106	210	66,5	374	161	213	57,0	435	192	243	55,9	498	202	296	59,4	580	205	375	64,7
60–	26	8	18	69,2	27	15	12	44,4	37	20	17	45,9	46	29	17	37,0	69	36	33	47,8
Tieto puuttuu	75	43	32	42,7	34	16	18	52,9	21	9	12	57,1	7	4	3	42,9	58	26	32	55,2

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 12. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijat vuosina 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 35. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustautan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	57	1 192	1 255	1 079	1 071	1 017	795	526	172	19	32	7 215	100	5 934	82,2
Ei perusasteen jälk. koul. tai koulutus tuntematon	31	228	178	190	158	146	152	152	44	4	32	1 315	18,2	1 024	77,9
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	5	184	157	89	66	48	40	24	5	1	-	619	8,6	430	69,5
Ammatill. perustutkinto	21	722	660	502	520	520	378	224	67	4	-	3 618	50,1	2 875	79,5
Ammatill. lisäkoulutus	-	28	62	58	53	43	33	12	4	2	-	295	4,1	267	90,5
Opistoaste. amm. korkea-aste			50	157	228	234	161	96	43	7		976	13,5	976	100,0
Korkea-asteen tutkinto		30	148	83	46	26	30	17	9	1		390	5,4	360	92,3
Muu/tuntem. koulutusaste							1	1				2	0,0	2	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 36. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

	Ikä vuotta										Tieto puut- tuu	Yh- teen- sä	Osuus koul. taus- toittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	87	2 607	3 178	2 689	2 818	2 570	2 112	1 424	580	69	58	18 192	100	15 440	84,9
Ei perusast. jälk. koul. tai koulutus tuntem.	61	527	494	468	445	353	412	373	176	20	58	3 387	18,6	2 741	80,9
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	5	403	358	196	163	126	108	56	13	3	-	1 431	7,9	1 023	71,5
Amm. perustutkinto	21	1 593	1 762	1 335	1 371	1 342	1 039	650	233	19	-	9 365	51,5	7 751	82,8
Amm. lisäkoulutus	-	47	143	131	133	98	72	32	17	2	-	675	3,7	628	93,0
Opistoaste, amm. korkea-aste		1	125	374	599	582	416	267	113	18		2 495	13,7	2 494	100,0
Korkea-asteen tutk.		36	296	185	107	69	62	45	27	6		833	4,6	797	95,7
Muu/tuntem. koulaste							3	1	1	1		6	0,0	6	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Ammattitutkintoon valmistavassa oppisopimuskoulutuksessa oli vuonna 2005 eniten opiskelijoita tekniikan ja liikenteen koulutusalailla, jonka osuus oli kaikista opiskelijoista 40 %. Seuraavaksi eniten oli opiskelijoita yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon koulutusalailla. Suhteellisesti eniten 25 vuotta täyttäneitä opiskelijoita oli humanistisella ja kasvatusalalla.

Taulukko 37. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Tieto puut- tuu	Yh- teen- sä	Osuus koul. taus- toittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	87	2 607	3 178	2 689	2 818	2 570	2 112	1 424	580	69	58	18 192	100,0	15 440	84,9
Humanist. ja kasv.ala	1	24	39	59	69	87	78	51	27	1	-	436	2,4	411	94,3
Kulttuuriala	2	59	66	75	66	53	42	19	11	1	-	394	2,2	333	84,5
Yht.k.tiet., liiketal. ja hallinnon ala	23	614	1 019	858	999	948	782	499	213	38	21	6 014	33,1	5 356	89,1
Luonnontieteiden ala	-	19	14	28	32	26	23	5	3	1	1	152	0,8	132	86,8
Tekn. ja liikenteen ala	44	1 512	1 592	1 172	1 009	772	571	362	125	19	22	7 200	39,6	5 622	78,1
Luonn.vara- ja ymp.ala	7	123	135	98	89	91	44	38	18	-	1	644	3,5	513	79,7
Sos., terv.- ja liik.ala	4	144	193	275	336	343	346	244	90	4	5	1 984	10,9	1 831	92,3
Matk., ravits.- ja tal.ala	6	112	120	124	218	250	226	206	93	5	8	1 368	7,5	1 242	90,8

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Ammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijoista 33 % opiskeli liiketalouden ja kaupan opintoalalla (liite 13). Muita suuria opintoaloja olivat sosiaali- ja ajoneuvo- ja kuljetustekniikka.

Taulukko 38. Ammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

	Ikä vuotta										Tieto- puut- tuu	Yh- teensä	Osuus maa- kun- nittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
Maakunta	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	87	2 607	3 178	2 689	2 818	2 570	2 112	1 424	580	69	58	18 192	100	15 440	84,9
Uusimaa	19	729	875	750	826	741	585	435	205	22	19	5 206	28,6	4 439	85,3
Itä-Uusimaa	3	27	29	37	49	42	29	19	11	-	-	246	1,4	216	87,8
Varsinais-Suomi	9	178	224	180	197	191	136	108	45	8	3	1 279	7,0	1 089	85,1
Satakunta	6	164	147	124	134	108	95	50	19	3	2	852	4,7	680	79,8
Kanta-Häme	5	69	73	67	65	37	45	37	13	5	1	417	2,3	342	82,0
Pirkanmaa	5	220	260	196	241	212	165	97	37	6	13	1 452	8,0	1 214	83,6
Päijät-Häme	8	79	117	131	122	112	83	54	27	6	-	739	4,1	652	88,2
Kymenlaakso	3	102	110	87	88	76	82	37	18	4	-	607	3,3	502	82,7
Etelä-Karjala	3	98	107	85	61	52	47	48	9	1	7	518	2,8	410	79,2
Etelä-Savo	3	91	92	57	71	63	56	35	13	-	3	484	2,7	387	80,0
Pohjois-Savo	7	106	130	114	87	138	100	73	30	2	-	787	4,3	674	85,6
Pohjois-Karjala	2	103	93	74	67	55	56	29	17	-	-	496	2,7	391	78,8
Keski-Suomi	3	171	217	188	189	160	142	87	29	3	6	1 195	6,6	1 015	84,9
Etelä-Pohjanmaa	1	95	99	75	91	95	107	59	15	4	-	641	3,5	545	85,0
Pohjanmaa	1	47	130	108	115	111	75	70	23	1	-	681	3,7	633	93,0
Keski-Pohjanmaa	-	27	77	65	62	38	31	15	10	-	-	325	1,8	298	91,7
Pohjois-Pohjanmaa	3	125	188	186	165	152	122	75	28	1	-	1 045	5,7	917	87,8
Kainuu	2	55	70	45	49	57	44	30	9	-	1	362	2,0	304	84,0
Lappi	4	121	140	120	139	130	112	66	22	3	3	860	4,7	732	85,1

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Ammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijoista yli neljäsosa (29 %) opiskeli Uudenmaan maakunnassa, opiskelijamäärältään neljä kertaa enemmän muihin suurimpiin maakuntiin verrattuna. Yli tuhannen opiskelijan maakuntia olivat Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Suomi.

4.1.6.3 Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijat

Erikoisammattitutkintoa oppisopimuskoulutuksena suorittavien opiskelijoiden määrä on lisääntynyt merkittävästi. Vuonna 2005 erikoisammattitutkintoon valmistavassa oppisopimuskoulutuksessa opiskeli kaikkiaan 14 200 opiskelijaa. Lähes kaikki opiskelijat olivat yli 25 vuotta täyttäneitä. Naisia ja miehiä opiskelijoista oli lähes yhtä paljon. Oppisopimuskoulutuksena erikoisammattitutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrän kehitys vuosina 2001–2005 esitetään ohessa kuvana, jossa havainnollistuu opiskelijamäärän voimakas kasvu.

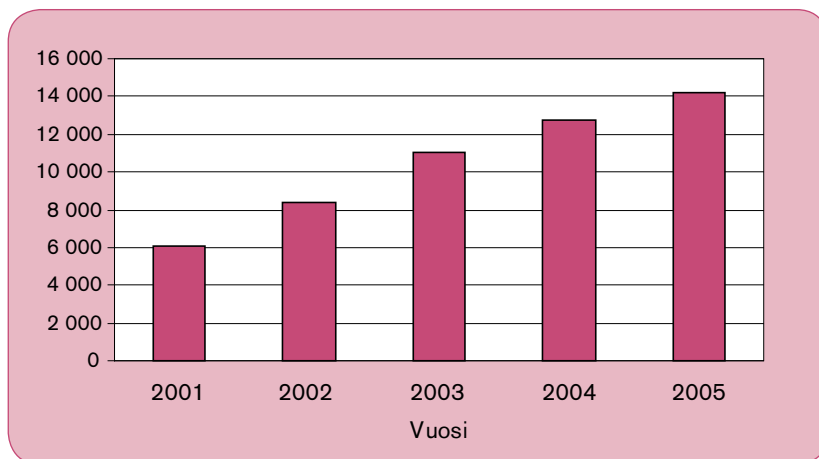
Taulukko 39. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikärühmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%
Yh-teensä	6 092	3 214	2 878	47,2	8 388	4 444	3 944	47,0	11 014	5 792	5 222	47,4	12 763	6 755	6 008	47,1	14 171	7 252	6 919	48,8
15–19	5	3	2	40,0	6	4	2	33,3	3	2	1	33,3	2	1	1	50,0	1	1	-	-
20–24	273	160	113	41,4	324	207	117	36,1	414	240	174	42,0	352	198	154	43,8	340	202	138	40,6
25–29	790	449	341	43,2	955	548	407	42,6	1 330	831	499	37,5	1 382	900	482	34,9	1 456	948	508	34,9
30–34	1 091	674	417	38,2	1 330	847	483	36,3	1 628	972	656	40,3	1 745	1 050	695	39,8	1 928	1 201	727	37,7
35–39	1 168	621	547	46,8	1 610	884	726	45,1	2 008	1 129	879	43,8	2 215	1 282	933	42,1	2 393	1 318	1 075	44,9
40–44	1 069	542	527	49,3	1 583	788	795	50,2	2 071	1 011	1 060	51,2	2 482	1 229	1 253	50,5	2 643	1 260	1 383	52,3
45–49	883	377	506	57,3	1 324	598	726	54,8	1 792	810	982	54,8	2 133	995	1 138	53,4	2 532	1 084	1 448	57,2
50–54	581	269	312	53,7	904	415	489	54,1	1 201	539	662	55,1	1 612	719	893	55,4	1 822	769	1 053	57,8
55–59	167	84	83	49,7	317	134	183	57,7	513	228	285	55,6	758	338	420	55,4	894	386	508	56,8
60–	20	12	8	40,0	22	11	11	50,0	37	20	17	45,9	61	32	29	47,5	111	51	60	54,1
Tieto puuttuu	45	23	22	48,9	13	8	5	38,5	17	10	7	41,2	21	11	10	47,6	51	32	19	37,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 13. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijat vuosina 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uusia oppisopimusopiskelijoita oli vuonna 2005 5 600. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijoilla on korkea koulutustausta. Uusista opiskelijoista vain 6 %:lla ei ole perusasteen jälkeistä tutkintoa ja 26 %:lla oli korkea-asteen tutkinto. Koulutustaustat olivat hyvin samanlaiset uusilla opiskelijoilla ja koko opiskelijaryhmällä.

Taulukko 40. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta									Tieto puuttuu	Yhteensä	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm				lkm	%
Yhteensä	192	693	856	978	1 012	960	644	262	29	23	5 649	100,0	5 434	96,2
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	33	55	55	45	48	48	27	25	6	23	365	6,5	309	84,7
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	28	80	53	32	31	23	15	8	-	-	270	4,8	242	89,6
Ammatillinen perustutkinto	100	224	223	243	259	207	129	39	-	-	1 424	25,2	1 324	93,0
Ammatillinen lisäkoulutus	20	89	99	100	99	64	36	2	-	-	509	9,0	489	96,1
Opistoaste, ammat. korkea-aste		64	187	332	305	356	237	87	7		1 575	27,9	1 575	100,0
Korkea-asteen tutkinto	11	181	237	221	259	251	184	90	15		1 449	25,7	1 438	99,2
Muu/tuntematon koulutusaste			2	5	11	11	16	11	1		57	1,0	57	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 41. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta									Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm					
Yhteensä	341	1 456	1 928	2 393	2 643	2 532	1 822	894	111	51	14 171	100	13 779	97,2
Ei perusasteen jälk. koul. tai koulutus tuntematon	61	104	128	144	138	144	92	60	10	51	932	6,6	820	88,0
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	61	169	132	105	80	48	36	17	4	-	652	4,6	591	90,6
Ammatillinen perustutkinto	170	503	498	594	656	525	337	128	5	-	3 416	24,1	3 246	95,0
Ammatillinen lisäkoulutus	34	208	204	201	208	156	74	18	1	-	1 104	7,8	1 070	96,9
Opistoaste, amm.korkea-aste		109	430	707	813	888	594	280	26		3 847	27,1	3 847	100,0
Korkea-asteen tutkinto	15	363	533	634	728	729	648	365	59		4 074	28,7	4 059	99,6
Muu/tuntem. koulutusaste			3	8	20	42	41	26	6		146	1,0	146	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen oppisopimusopiskelijoista 64 % opiskeli yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon koulutusalailla. Muita määrällisesti suuria aloja olivat tekniikan ja liikenteen ala ja matkailu-, ravitsemis- ja talousala, joissa molemmissa opiskeli yli tuhat erikoisammattitutkinnon oppisopimusopiskelijaa.

Taulukko 42. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen kaikki oppisopimusopiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusalan mukaan vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta									Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus koul. aloit- tain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm				%	lkm
Yhteensä	341	1 456	1 928	2 393	2 643	2 532	1 822	894	111	51	14 171	100,0	13 779	97,2
Kulttuuriala	-	10	16	9	8	6	3	3	-	-	55	0,4	55	100,0
Yht.k.tiet., liiketal. ja hall. ala	84	513	1 052	1 522	1 762	1 833	1 445	765	99	42	9117	64,3	8 991	98,6
Luonnontieteiden ala	1	11	10	9	3	9	2	-	1	-	46	0,3	45	97,8
Tekniikan ja liikenteen ala	131	560	549	527	475	355	168	71	7	5	2848	20,1	2 712	95,2
Luonnonvara- ja ymp.ala	7	18	10	21	20	20	6	1	1	-	104	0,7	97	93,3
Sos., terveys- ja liikunta-ala	14	52	46	89	149	134	91	30	2	-	607	4,3	593	97,7
Matkailu-, ravits.- ja talousala	104	292	245	216	226	175	107	24	1	4	1394	9,8	1 286	92,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijoiden enemmistö, 67 % opiskeli liiketalouden ja kaupan opintoalalla. Muita suuria, yli tuhannen opiskelijan aloja, oli muu tekniikan ja liikenteen ala sekä majoitus- ja ravitsemisala (liite 14).

Taulukko 43. Erikoisammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta									Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus maakunnittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm					
Yhteensä	341	1 456	1 928	2 393	2 643	2 532	1 822	894	111	51	14 171	100	13 779	97,2
Uusimaa	166	661	864	985	982	918	631	285	38	21	5551	39,2	5 364	96,6
Itä-Uusimaa	7	30	39	62	77	70	56	24	7	-	372	2,6	365	98,1
Varsinais-Suomi	27	89	106	136	163	139	116	64	10	3	853	6,0	823	96,5
Satakunta	5	47	73	108	127	102	97	47	3	3	612	4,3	604	98,7
Kanta-Häme	10	39	41	65	79	94	62	37	4	1	432	3,0	421	97,5
Pirkanmaa	25	122	167	201	228	182	107	39	6	8	1 085	7,7	1 052	97,0
Päijät-Häme	11	51	53	76	103	80	73	32	9	-	488	3,4	477	97,7
Kymenlaakso	8	24	39	47	100	114	89	47	7	-	475	3,4	467	98,3
Etelä-Karjala	6	22	24	32	35	37	26	9	-	1	192	1,4	185	96,4
Etelä-Savo	3	15	28	35	48	62	40	19	1	1	252	1,8	248	98,4
Pohjois-Savo	4	33	50	74	96	92	68	38	2	-	457	3,2	453	99,1
Pohjois-Karjala	4	26	57	66	76	98	60	43	7	4	441	3,1	433	98,2
Keski-Suomi	14	69	102	103	111	125	82	41	2	6	655	4,6	635	96,9
Etelä-Pohjanmaa	14	55	76	103	102	81	59	26	4	-	520	3,7	506	97,3
Pohjanmaa	10	36	38	62	64	56	61	35	3	-	365	2,6	355	97,3
Keski-Pohjanmaa	5	10	23	25	22	14	10	5	1	-	115	0,8	110	95,7
Pohjois-Pohjanmaa	11	76	96	118	125	141	105	58	3	-	733	5,2	722	98,5
Kainuu	4	10	7	17	7	5	3	2	-	1	56	0,4	51	91,1
Lappi	7	41	45	78	98	122	77	43	4	2	517	3,6	508	98,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijoista 40 % opiskeli Uudenmaan maakunnassa vuonna 2005. Pirkanmaan maakunnassa oli yli tuhat opiskelijaa ja Varsinais-Suomen maakunnassa runsas 800. Muissa maakunnissa opiskelijamäärä oli alle seitsemän sadan.

4.2 Ammatillisen koulutuksen opiskelijat opetuskielen mukaan

Ruotsinkielisessä oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa koulutuksessa opiskeli kaikkiaan vajaa 6 000 opiskelijaa

Taulukko 44. Oppilaitosmuotoisen ammatillisen koulutuksen opiskelijat opetuskielen mukaan vuonna 2005

	Opetuskieli		
	Yhteensä	Suomi+muut	Ruotsi
Opetussuunnitelmaperusteinen amm. koul.	124 188	118 298	5 890
Näyttötutkintoon valm. ammatillinen peruskoulutus	29 051	28 324	727
Ammattitutkinto	35 429	34 525	904
Erikoisammattitutkinto	6 457	6 251	206

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 45. Oppisopimusopiskelijat opetuskielen mukaan vuonna 2005

	Opetuskieli		
	Yhteensä	Suomi+muut	Ruotsi
Ammatillinen peruskoulutus	18 929	18 888	41
Ammattitutkinto	18 206	18 117	89
Erikoisammattitutkinto	14 172	14 170	2

Lähde: Tilastokeskus

4.3 Näyttötutkinnon suorittaneet vuonna 2005

Koulutusala	Kaikki tutkin- not yht. lkm	Perustutkinnot			Ammattitutkinnot			Erikoisammattitutkinnot		
		Yht. lkm	Oppi- laitos- muo- toinen lkm	Oppi- sopimus- koulutus lkm	Yht. lkm	Oppi- laitos- muo- toinen lkm	Oppi- sopimus- koulutus lkm	Yht. lkm	Oppi- laitos- muo- toinen lkm	Oppi- sopimus- koulutus lkm
Yhteensä	21 024	6 739	3 645	3 094	9 806	5 842	3 964	4 489	1 536	2 953
Humanistinen ja kasvatusala	376	244	105	139	135	75	60	0		
Kulttuuriala	435	210	179	31	198	113	85	27	23	4
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	6 742	1 144	570	574	2 825	1 469	1 356	2 775	522	2 253
Luonnontieteiden ala	603	375	184	191	218	179	39	10	8	2
Tekniikan ja liikenteen ala	5 269	1 438	588	850	3 089	1 627	1 462	745	432	313
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 159	494	371	123	608	458	150	58	36	22
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	4 352	2 211	1 394	817	1 702	1 231	471	440	308	132
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 088	623	254	369	1 031	690	341	434	207	227

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

4.3.1 Suoritetut näyttötutkinnot

Seuraavissa tauluissa kuvataan näyttötutkintoina suoritettuja ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja vuonna 2004. Taulukot esitetään erikseen niistä tutkinnoista, joiden taustalla oli oppilaitosmuotoinen koulutus ja niistä, jotka suoritettiin oppisopimuskoulutuksena.

4.3.1.1 Näyttötutkintoina suoritettut ammatilliset perustutkinnot

Vuonna 2005 ammatillisia perustutkintoja suoritettiin näyttötutkintoina yhteensä 6 700. Tämä oli noin 200 tutkintoa enemmän kuin vuonna 2004. Tutkintoja suoritettiin eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla (2 200). Seuraavaksi eniten tutkintoja suoritettiin tekniikan ja liikenteen koulutusalueella (1 400) ja yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla (1 100). Liitteessä 15 on suoritettut tutkinnot esitetty opintoaloittain.

Oppilaitosmuotoinen koulutus oli taustalla 54 %:ssa suoritetuista tutkinnoista ja 46 %:ssa oppisopimuskoulutus. Koulutusaloittain tutkintojen suoritustapa vaihteli jonkin verran. Tekniikan ja liikenteen koulutusalueella suoritetuista tutkinnoista lähes 60 % suoritettiin oppisopimuskoulutuksessa. Muilla koulutusaloilla oli oppilaitosmuotoinen tutkintojen suoritustapa enemmistönä ja etenkin kulttuurialalla oli oppisopimusmuotoinen tutkintojen suoritustapa harvinaista.

Taulukko 46. Näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat koulutusaloittain vuonna 2005

Ikä	Yhteensä			Humanist. ja kasvatustieteiden ala		Kulttuuri- ja liikenteen ala		Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala		Luonnon- ja maantieteiden ala		Tekniikan ja liikenteen ala		Luonnon- ja ympäristöalan ala		Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala		Matkailu-, ravitsemus- ja talousala	
	Kaikki yht.	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimusmuotoinen
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	6 739	3 645	3 094	105	139	179	31	570	574	184	191	588	850	371	123	1 394	817	254	369
%-osuus	100	54,1	45,9	5,7	4,2	9,4	5,4	5,7	43,0	5,8	4,2	4,1	5,9	7,9	2,0	6,9	3,0	5,1	4,8
-19	69	17	52			2			1	2		8	29	1	16	3	3	1	3
20-24	1 038	614	424	29	13	53	4	50	81	18	10	129	202	63	23	189	49	83	42
25-29	1 168	637	531	15	19	29	9	119	113	35	18	137	209	54	27	207	85	41	51
30-34	870	489	381	9	24	16	3	100	69	29	20	87	116	43	18	190	91	15	40
35-39	1 029	577	452	15	27	19	3	95	94	35	51	81	104	61	21	241	115	30	37
40-44	1 028	559	469	14	19	21	3	108	87	29	37	67	77	68	5	217	176	35	65
45-49	836	454	382	14	19	18	7	60	68	30	39	54	63	47	8	207	135	24	43
50-54	473	218	255	8	9	13	1	34	41	3	14	16	29	25	3	103	118	16	40
55-59	190	69	121	1	5	5	1	4	16	3	2	6	18	7	1	35	41	8	37
60-	28	11	17		1	3			2			3		2		2	3	1	11
xx	10		10		3				2				3		1		1		

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Seuraavassa kuvataan näyttötutkinnon suorittaneiden aiempaa koulutustaustaa. Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ammatillisen perustutkinnon suorittaneista 77 %:lla oli aiempi perusasteen jälkeinen

tutkinto suoritettuna. Suurella osalla tämä oli jokin ammatillinen perustutkinto. Yhteensä 14 % kaikista oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ammatillisen perustutkinnon suorittaneista oli suorittanut aiemmin opistoasteen, ammatillisen korkea-asteen tai korkeakoulututkinnon.

Vuonna 2005 oli oppisopimuskoulutuksena ammatillisen perustutkinnon suorittaneista 71 % suorittanut aiemmin jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon.

Oppisopimuskoulutuksena sekä oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden suurin ikäryhmä oli 25–29-vuotiaat. Kaikkiaan ammatillisen perustutkinnon näyttötutkintona suorittaneista oli 84 % vähintään 25-vuotiaita.

Taulukko 47. Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yhteensä	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	17	614	637	489	577	559	454	218	69	11	3 645	100	3 014	82,7
Ei perusast. jälk. koul. tai koulutus tuntem.	14	182	171	110	119	85	88	51	14	2	836	22,9	640	76,6
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	3	209	124	48	50	35	28	21	2	1	521	14,3	309	59,3
Ammatillinen perustutkinto	-	211	247	218	262	284	232	103	33	2	1 592	43,7	1 381	86,7
Ammatillinen lisäkoulutus		12	34	33	37	37	27	10	1		191	5,2	179	93,7
Opistoaste, ammat.korkea-aste			31	53	82	104	71	26	11	5	383	10,5	383	100,0
Korkea-asteen tutkinto			30	27	26	14	8	7	8	1	121	3,3	121	100
Muu tai tuntematon koulutusaste					1						1	0,0	1	100

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 48. Oppisopimuskoulutuksessa näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puuttuu	Yht.	Osuus koul. taustoitain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm		lkm	%		
Yhteensä	52	424	531	381	452	469	382	255	121	17	10	3 094	100,0	2 618	84,6
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	52	182	144	112	104	90	104	69	38	2	10	907	29,3	673	74,2
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	-	102	113	32	35	34	15	14	2	3		350	11,3	248	70,9
Ammatillinen perustutkinto	-	134	229	180	221	257	197	126	57	5		1 406	45,4	1 272	90,5
Ammatillinen lisäkoulutus	-	4	26	18	27	24	11	10	3	-		123	4,0	119	96,7
Opistoaste, ammat.korkea-aste		1	8	26	57	59	46	31	18	3		249	8,0	248	99,6
Korkea-asteen tutkinto		1	11	13	8	4	9	5	3	4		58	1,9	57	98,3
Muu tai tuntematon koulutusaste						1						1	0,0	1	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

4.3.1.2 Ammattitutkinnot

Vuonna 2005 suoritettiin ammattitutkintoja noin 300 tutkintoa enemmän kuin vuonna 2004, yhteensä 9 800 ammattitutkintoa. 2000-luvun alkuvuosina näkynyt suoritettujen tutkintojen määrän lasku on näin ollen pysähtynyt ja kääntynyt kasvuun. Vuonna 2005 suoritetuista ammattitutkinnoista 60 % suoritettiin oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ja 40 % oppisopimuskoulutuksena. Eniten tutkintoja suoritettiin tekniikan ja liikenteen (3 100), yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon (2 800) ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan (1 700) koulutusaloilla.

Ammattitutkintoja on tarkasteltu opintoaloittain liitteessä 16. Eniten ammattitutkintoja suoritettiin liiketalouden ja kaupan opintoalalla, jonka osuus kaikista suoritetuista tutkinnoista oli 29 %. Sosiaalialan tutkintojen osuus oli kaikista ammattitutkinnoista 10 %.

Ammattitutkinnon suorittaneilla oli luonnollisesti suhteellisesti enemmän taustakoulutusta kuin ammatillisen perustutkinnon suorittaneilla. Kaikista ammattitutkinnon vuonna 2005 suorittaneista perusasteen jälkeinen koulutus puuttui vajaalta viidesosalta. Oppisopimuskoulutuksessa ammattitutkinnon suorittaneilla oli oppilaitosmuotoiseen koulutukseen verrattuna suhteellisesti enemmän taustaan ammatillisia perustutkintoja. Oppisopimuskoulutuksessa ammattitutkinnon suorittaneet olivat keskimäärin vanhempia kuin oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa tutkinnon suorittaneet.

Taulukko 49. Ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat koulutusaloittain vuonna 2005

Ikä	Yhteensä			HUMANISTINEN JA KASVATUSALA		KULTTUURI-ALA		YHT. KUNNALL. AINEIDEN, LIIKETAL. JA HALL. ALA		LUONNON-TIETEIDEN ALA		TEKNIIKAN JA LIIKENTEEN ALA		LUONNONVARA- JA YMP. ALA		SOSIAALI-, TERVEYS- JA LIIKUNTA-ALA		MATKAILU-, RAVITSEM. JA TALOUS-ALA	
	Kaikki yht.	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus	Oppilaitosmuotoinen	Oppisopimus-koulutus
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	9 806	5 842	3 964	75	60	113	72	1 469	1 356	179	39	1 627	1 462	458	150	1 231	471	690	341
%-osuus	100	59,6	40,4	55,6	44,4	61,1	38,9	52,0	48,0	82,1	17,9	52,7	47,3	75,3	24,7	72,3	27,7	66,9	33,1
-19	28	23	5					2	3	1		5	1	4	1	9		2	
20-24	1 278	872	406	3	1	27	16	116	138	17	1	215	175	76	22	365	32	53	21
25-29	1 483	811	672	5	3	29	4	195	237	31	4	266	314	81	30	155	52	49	28
30-34	1 319	714	605	14	6	15	17	201	203	27	9	238	263	64	28	110	48	45	31
35-39	1 551	885	666	10	5	15	13	240	240	35	6	258	236	62	16	181	93	84	57
40-44	1 488	924	564	17	11	15	12	281	200	28	8	251	185	68	26	152	74	112	47
45-49	1 322	805	517	20	18	7	6	229	173	26	5	194	154	55	8	141	83	133	64
50-54	895	550	345	4	9	4	4	158	100	7	3	134	92	25	12	87	63	131	60
55-59	375	221	154	2	7			42	46	6	2	52	33	13	7	29	25	77	30
60-	53	30	23			1		4	13	1	1	10	5	9		1	1	4	3
Tieto puuttuu	14	7	7					1	3			4	4	1		1			

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 50. Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	23	872	811	714	885	924	805	550	221	30	7	5 842	100	4 940	84,6
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	18	149	127	142	172	150	171	152	80	6	7	1 174	20,1	1 000	85,2
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	1	349	127	46	55	38	27	21	10	-	-	674	11,5	324	48,1
Ammatillinen perustutkinto	4	334	356	281	356	437	392	247	95	10	-	2 512	43,0	2 174	86,5
Ammatillinen lisäkoulutus	-	28	53	42	41	44	27	22	2	-	-	259	4,4	231	89,2
Opistoaste, ammat.korkea-aste		1	41	133	209	215	152	87	27	8		873	14,9	872	99,9
Korkea-asteen tutkinto		11	107	69	52	40	36	21	7	6		349	6,0	338	96,8
Muu tai tuntematon koulutusaste				1								1	0,0	1	100

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 51. Oppisopimuskoulutuksessa ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	5	406	672	605	666	564	517	345	154	23	7	3 964	100	3 546	89,5
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	5	73	104	94	93	62	100	78	47	7	7	670	16,9	585	87,3
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	-	94	77	35	33	32	33	16	2	1	-	323	8,1	229	70,9
Ammatillinen perustutkinto	-	228	373	310	337	309	261	182	69	9	-	2 078	52,4	1 850	89,0
Ammatillinen lisäkoulutus	-	7	27	32	31	19	11	8	4	-	-	139	3,5	132	95,0
Opistoaste, ammat. korkea-aste		1	33	88	151	125	99	54	29	4		584	14,7	583	99,8
Korkea-asteen tutkinto		3	58	46	21	17	13	7	3	2		170	4,3	167	98,2

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

4.3.1.3 Erikoisammattitutkinnot

Erikoisammattitutkintoja suoritettiin vuonna 2005 yhteensä 4 500. Erikoisammattitutkinnoista 66 % suoritettiin oppisopimuskoulutuksessa ja 34 %-ssa oli taustana oppilaitosmuotoinen koulutus.

Liitteessä 17 on suoritettujen erikoisammattitutkinnot esitetty opintoaloittain. 62 % kaikista erikoisammattitutkinnoista suoritettiin liiketalouden ja kaupan opintoalalla.

Taulukko 52. Erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat koulutusaloittain ja ikäryhmittäin vuonna 2005

Ikä	Yhteensä			Kulttuuriala		Yht.kunta- tiet., liiketal. ja hall. ala		Luonnon- tieteiden ala		Tekniikan ja liikenteen ala		Luonnon- vara- ja ympäristö- ala		Sosiaali-, terveys- ja liikunta- ala		Matkailu-, ravitsemis- ja talous- ala	
	Kaikki yht.	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus	Oppilaitos- muotoinen	Oppisopimus- koulutus
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	4 489	1 536	2 953	23	4	522	2 253	8	2	432	313	36	22	308	132	207	227
%-osuus	100	34,2	65,8	85,2	18,8	18,8	81,2	80,0	20,0	58,0	42,0	62,1	37,9	70,0	30,0	47,7	52,3
20–24	85	55	30	1		4	14			19	9	1	1	17	2	13	4
25–29	377	160	217	6		25	121	2		59	47	4	4	29	11	35	34
30–34	512	185	327	1	2	52	225	3	2	65	59	2	2	35	5	27	34
35–39	726	238	488	4		79	359	1		72	66	8	7	49	17	25	37
40–44	935	342	593	3	1	135	441	2		88	60	6	6	67	40	41	46
45–49	881	291	590	4		104	460			78	52	7	2	58	34	40	41
50–54	603	166	437	2	1	72	382			27	16	3		40	16	22	23
55–59	325	90	235	2		47	217			21	4	3		13	7	4	6
60–	40	9	31			4	30			3		2					1
Tieto puuttuu	5		5				4										1

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Erikoisammattitutkinnon vuonna 2005 suorittaneista suurimmalla osalla oli jokin aiemmin suoritettu tutkinto. Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa oli sekä oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa erikoisammattitutkinnon suorittaneista 8 % ja oppisopimuskoulutuksessa 5 %. Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa erikoisammattitutkinnon suorittaneista 26 % ja oppisopimuskoulutuksessa 29 % oli suorittanut aiemmin opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon.

Oppisopimuskoulutuksessa erikoisammattitutkinnon suorittaneista peräti 34 %:lla oli taustana korkeakoulututkinto.

Taulukko 53. Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yh- teen- sä	Osuus koul. taus- toittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60–					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm			%	lkm
Yhteensä	55	160	185	238	342	291	166	90	9	1 536	100	1 481	96,4	
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	7	24	10	20	18	18	10	11	-	118	7,7	111	94,1	
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	17	18	10	10	9	5	3	3	-	75	4,9	58	77,3	
Ammatillinen perustutkinto	25	59	63	73	115	91	49	18	1	494	32,2	469	94,9	
Ammatillinen lisäkoulutus	6	24	31	34	39	49	22	9	3	217	14,1	211	97,2	
Opistoaste, ammat.korkea-aste		9	42	72	102	90	61	23	3	402	26,2	402	100	
Korkea-asteen tutkinto		26	29	29	59	36	20	24	2	225	14,6	225	100	
Muu tai tuntematon koulutusaste						2	1	2		5	0,3	5	100	

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

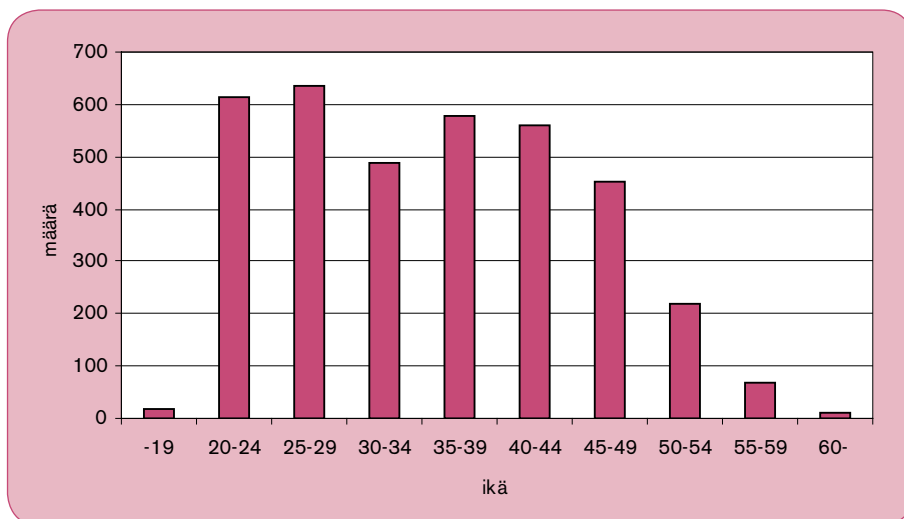
Taulukko 54. Oppisopimuskoulutuksessa erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta									Tieto- puut- tuu	Yh- teen- sä	Osuus koul- taus- toittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60–					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm					%
Yhteensä	30	217	327	488	593	590	437	235	31	5	2 953	100	2 918	98,8
Ei perusasteen jälk.koulutusta tai koulutus tuntematon	2	10	26	25	33	25	18	11	3	5	158	5	151	95,6
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	11	22	21	25	19	11	6	2	-	-	117	4	106	90,6
Ammatillinen perustutkinto	13	71	73	105	130	132	67	35	-	-	626	21	613	97,9
Ammatillinen lisäkoulutus	3	29	27	27	29	29	8	4	-	-	156	5	153	98,1
Opistoaste, ammat.korkea-aste		20	83	140	195	200	146	69	10		863	29	863	100
Korkea-asteen tutkinto	1	65	97	166	185	188	186	112	16		1 016	34	1 015	99,9
Muu tai tuntematon koulutusaste					2	5	6	2	2		17	1	17	100

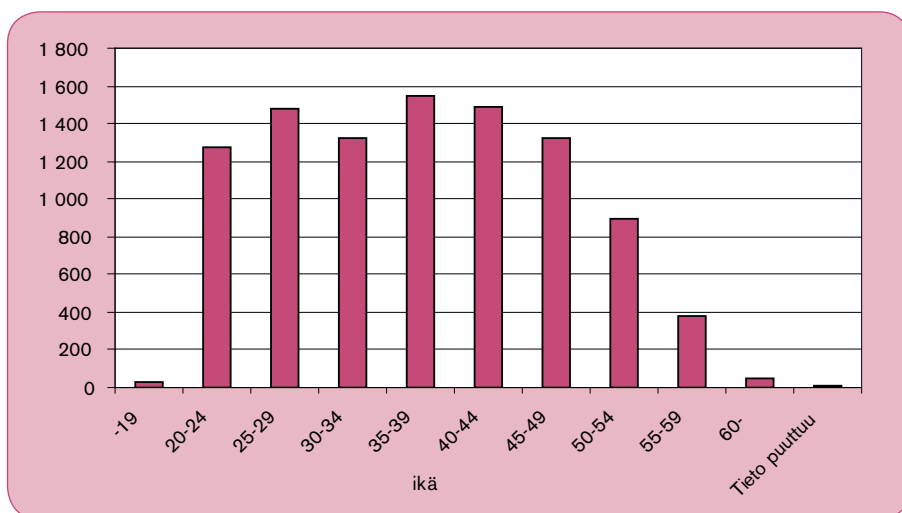
Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

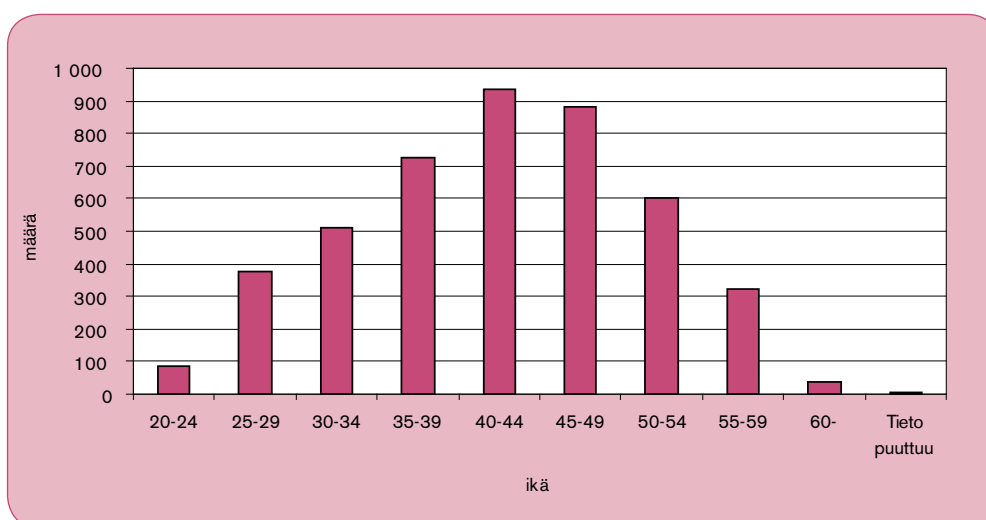
Näyttötutkintoina suoritettavat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot on esitetty vielä kuvioina, joista voi nähdä suoritettujen tutkintotyyppien erilaisen ikäjakauman. Kuviossa ovat mukana sekä tutkinnot, joiden taustalla on oppilaitosmuotoinen valmistava koulutus että tutkinnot, joiden taustalla on oppisopimuskoulutus.

Kuvio 14. Näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 15. Ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 16. Erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

4.3.2 Näyttötutkintotilaisuuksiin osallistuneet

Edellä olevissa tauluissa kuvattiin opetushallinnon alaisessa koulutuksessa näyttötutkinnon suorittaneiden määriä vuonna 2005. Seuraavissa kahdessa taulukossa esitetään vielä lyhyt yhteenveto vuonna 2006 näyttötutkintotilaisuuksiin osallistuneista ja tutkinnon suorittaneista. Taulukoissa on edellä esitetyistä aineistoista poiketen mukana kaikki, myös muussa kuin opetushallinnon rahoittamassa tai osarahoittamassa koulutuksessa opiskelleet ja tutkinnon suorittaneet. Tiedot ovat ennakkotietoja tutkinnon suorittaneista. Näyttötutkintotilaisuuksiin osallistuneita oli vuonna 2006 noin 6 000 osallistujaa enemmän kuin vuonna 2005.

Taulukko 55. Näyttötutkintoihin osallistuneet ja tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneet koulutusaloittain vuonna 2006

Koulutusala	Osallistuneita			Koko tutkinnon suorittaneita vuonna 2004			Koko tutkinnon suorittaneiden osuus näyttötutkintoon osallistuneista	Osatutkinnon suorittaneita vuonna 2004	Osatutkinnon suorittaneiden osuus näyttötutkintoon osallistuneista
	lkm	Joista naisia		lkm	Joista naisia				
		lkm	%	lkm	lkm	%	%	lkm	%
Yhteensä	62 506	34 545	55,3	29 799	17 658	59,3	47,7	13 692	21,9
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	1 388	1 188	85,6	578	489	84,6	41,6	378	27,2
Kulttuuriala	1 140	724	63,5	533	338	63,4	46,8	229	20,1
Yht.kuntatiet., liiketal. ja hall. ala	13 401	9 710	72,5	8 061	5 820	72,2	60,2	1 216	9,1
Luonnontieteiden ala	1 666	594	35,7	772	315	40,8	46,3	187	11,2
Tekniikan ja liikenteen ala	20 647	3 259	15,8	8 544	1 198	14,0	41,4	6 977	33,8
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 954	1 527	51,7	1 355	737	54,4	45,9	902	30,5
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	14 797	11 887	80,3	6 444	5 648	87,6	43,5	2 667	18,0
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	6 513	5 656	86,8	3 512	3 113	88,6	53,9	1 136	17,4

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 56. Näyttötutkintoihin osallistuneet ja tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneet tutkintotyyppin mukaan vuonna 2006

Tutkintotyyppi	Tutkintotilaisuuksiin osallistuneet vuonna 2006		Koko tutkinnon suorittaneet vuonna 2006		Osatutkinnon suorittaneet vuonna 2006	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	62 506	100	29 799	100	17 658	100
Ammatilliset perustutkinnot	24 815	39,7	10 351	34,7	6 481	36,7
Ammattitutkinnot	30 206	48,3	14 662	49,2	8 648	49,0
Erikoisammattitutkinnot	7 485	12,0	4 786	16,1	2 529	14,3

Lähde: Tilastokeskus

5 Aikuiset korkeakoulutuksessa vuonna 2005

**Ammattikorkeakoulututkintoa aikuiskoulutuksena
suorittavien uusien opiskelijoiden määrä ja % osuus
kaikista uusista ammattikorkeakouluopiskelijoista**

lkm	%
6 744	18,7

**Yliopistoissa korkeakoulututkintoa suorittavien vähintään
25-vuotiaiden uusien opiskelijoiden määrä ja % osuus
kaikista uusista yliopisto-opiskelijoista**

lkm	%
5 433	26,2

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

5.1 Korkeakouluopiskelijat

Tässä osiossa kuvataan ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoita. Tarkastelun kohteena ovat ammattikorkeakoulututkintoa ja alemmaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat. Ammattikorkeakoulujen opiskelijamäärissä ei ole mukana Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoita eikä Ahvenanmaata.

Viime vuoden kirjan ammattikorkeakouluja ja yliopistoja koskeviin taulukoihin sisältyy luokitusvirheitä. Virheellisyys kohdistuu vuosikohtaisten taulukoiden ikäjakaumiin ja sisältyvät Tilastokeskuksen toimittamaan perusaineistoon. Yhteissummat olivat kaikissa taulukoissa oikein.

5.1.1 Ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat

Ammattikorkeakoulut tarjoavat nuorten koulutuksen ohella aikuisille suunnattua tutkintoon johtavaa koulutusta. Aikuiskoulutus toteutetaan siten, että koulutusjärjestelyissä otetaan huomioon aikuisopiskelijoiden opiskelumahdollisuudet. Aikuiskoulutuksena suoritettavat tutkinnot ovat laajuudeltaan 140–180 opintopistettä kuten nuorten koulutuksessakin. Ammattikorkeakouluissa on vuodesta 2002 lähtien voinut suorittaa myös ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja, jotka on tarkoitettu työkoekemusta omaaville, korkeakoulututkinnon suorittaneille henkilöille.

Tutkintotavoitteisen koulutuksen lisäksi ammattikorkeakoulut tarjoavat 20–40 opintopisteen mittaisia ammattikorkeakoulututkintoon pohjautuvia ammatillisia erikoistumisopintoja sekä avoimen ammattikorkeakoulun opintoja, jotka soveltuvat kaikille ammattikorkeakouluopinnoista kiinnostuneille.

Seuraavassa tarkastellaan ammattikorkeakoulututkintoa suorittavia opiskelijoita ikäryhmittäin erikseen aikuiskoulutuksessa ja nuorten koulutuksessa.

Taulukkoon 66 on koottu aikuiskoulutuksena ja nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden kokonaismäärä vuosina 2001–2005.

Taulukko 66. Ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat vuosina 2001–2005

Ikä vuotta	2001			2002			2003			2004			2005		
	Yht.	Nuorten koul.	Aikuis-koul.	Yht.	Nuorten koul.	Aikuis-koul.	Yht.	Nuorten koul.	Aikuis-koul.	Yht.	Nuorten koul.	Aikuis-koul.	Yht.	Nuorten koul.	Aikuis-koul.
lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	117 592	96 892	20 700	126 170	105 449	20 721	129 009	107 545	21 464	130 864	109 493	21 371	131 260	109 873	21 387
%-osuus		82,4	17,6		83,6	16,4		83,4	16,6		83,7	16,3		83,7	16,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Aikuiskoulutuksessa opiskelevien osuus koko opiskelijamäärästä on vuosien 2001–2005 aikana pysytellyt noin 17 % tuntumassa.

5.1.2 Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat

Seuraavaan tauluun on koottu aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden kokonaismäärä ikäryhmittäin. Opiskelijoiden määrä on pysytellyt 21 000 tuhannen opiskelijan tuntumassa koko 2000-luvun. Vanhempien ikäryhmien suhteellinen osuus on hivenen kasvanut. 25 vuotta täyttäneiden opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista oli 95 % vuonna 2005. Naisten osuus opiskelijoista on koko tarkastelujakson aikana ollut keskimäärin 61 %.

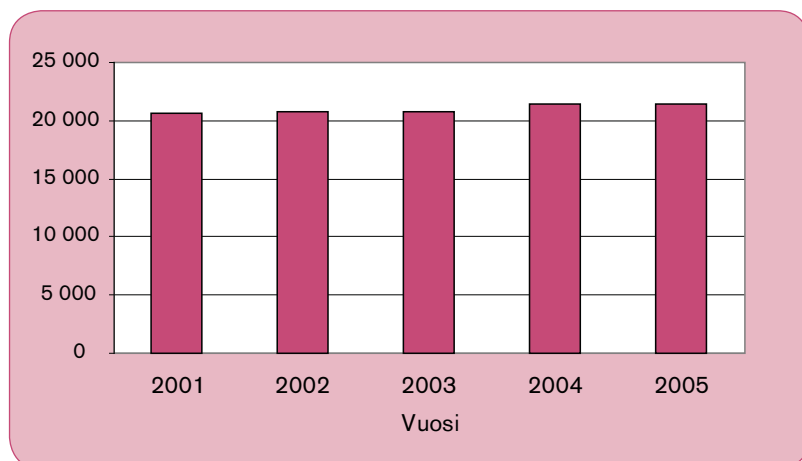
Taulukko 67. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

Ikä vuotta	2001					2002					2003					2004					2005				
	Yht.	Miehet	Naiset			Yht.	Miehet	Naiset			Yht.	Miehet	Naiset			Yht.	Miehet	Naiset			Yht.	Miehet	Naiset		
	lkm	lkm	lkm	%		lkm	lkm	lkm	%		lkm	lkm	lkm	%		lkm	lkm	lkm	%		lkm	lkm	lkm	%	
Yhteensä	20 700	7 804	12 896	62,3		20 721	8 108	12 613	60,9		21 464	8 426	13 038	60,7		21 371	8 329	13 042	61,0		21 387	8 265	13 122	61,4	
16–19	14	3	11	78,6		33	21	12	36,4		17	6	11	64,7		15	3	12	80,0		22	3	19	86,4	
20–24	1 331	456	875	65,7		1 128	418	710	62,9		974	372	602	61,8		896	346	550	61,4		960	319	641	66,8	
25–29	4 344	1 792	2 552	58,7		4 265	1 862	2 403	56,3		4 418	2 029	2 389	54,1		4 202	1 948	2 254	53,6		3 930	1 803	2 127	54,1	
30–34	4 448	1 787	2 661	59,8		4 276	1 746	2 530	59,2		4 263	1 816	2 447	57,4		4 215	1 881	2 334	55,4		4 330	1 982	2 348	54,2	
35–39	4 314	1 579	2 735	63,4		4 447	1 662	2 785	62,6		4 610	1 681	2 929	63,5		4 354	1 546	2 808	64,5		4 170	1 506	2 664	63,9	
40–44	3 342	1 132	2 210	66,1		3 432	1 209	2 223	64,8		3 711	1 302	2 409	64,9		3 861	1 330	2 531	65,6		3 950	1 338	2 612	66,1	
45–49	1 967	693	1 274	64,8		2 146	798	1 348	62,8		2 366	805	1 561	66,0		2 607	831	1 776	68,1		2 662	838	1 824	68,5	
50–54	765	286	479	62,6		795	304	491	61,8		881	315	566	64,2		974	343	631	64,8		1 078	356	722	67,0	
55–59	160	66	94	58,8		185	79	106	57,3		207	88	119	57,5		217	82	135	62,2		250	99	151	60,4	
60–	15	10	5	33,3		14	9	5	35,7		17	12	5	29,4		30	19	11	36,7		35	21	14	40,0	

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Seuraavassa esitetään kuvana aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien määrä vuosina 2001–2005.

Kuvio 17. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden määrä vuosina 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2005 ammattikorkeakoulututkintoa aikuiskoulutuksena suorittavien uusien opiskelijoiden määrä oli 6 700. Kaikkiaan opiskelijoita oli 21 400. Uusia opiskelijoita oli 200 enemmän kuin edellisenä vuonna. Uusista opiskelijoista 92 % ja koko opiskelijamäärästä 95 % oli täyttänyt 25 vuotta. Keskimäärin 48 % uusista opiskelijoista oli suorittanut aikaisemmin vähintään opistoasteen tutkinnon. Runsaalla neljäsosalla oli korkeimpana tutkintona jokin ammatillinen perustutkinto. Uusilla opiskelijoilla oli koko opiskelijamäärään verrattaessa suhteellisesti enemmän korkeakoulututkintoja suoritettuna ennen opintojen aloittamista.

Taulukko 68. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	22	503	1 460	1 270	1 227	1 164	764	260	67	7	6 744	100	6 219	92,2
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	3	47	55	34	26	13	11	4	2	1	196	2,9	146	74,5
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	4	133	402	136	64	44	19	8	1	-	811	12,0	674	83,1
Ammatillinen perustutkinto	15	261	538	397	354	341	213	56	14	1	2 190	32,5	1 914	87,4
Ammatillinen lisäkoulutus	-	25	85	77	70	53	26	5	1	-	342	5,1	317	92,7
Opistoaste, ammat.korkea-aste		1	159	483	628	654	442	158	45	1	2 571	38,1	2 570	100,0
Korkea-asteen tutkinto		36	221	142	85	50	44	19	2	4	603	8,9	567	94,0
Muu tai tuntematon koulutusaste				1	-	9	9	10	2		31	0,5	31	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

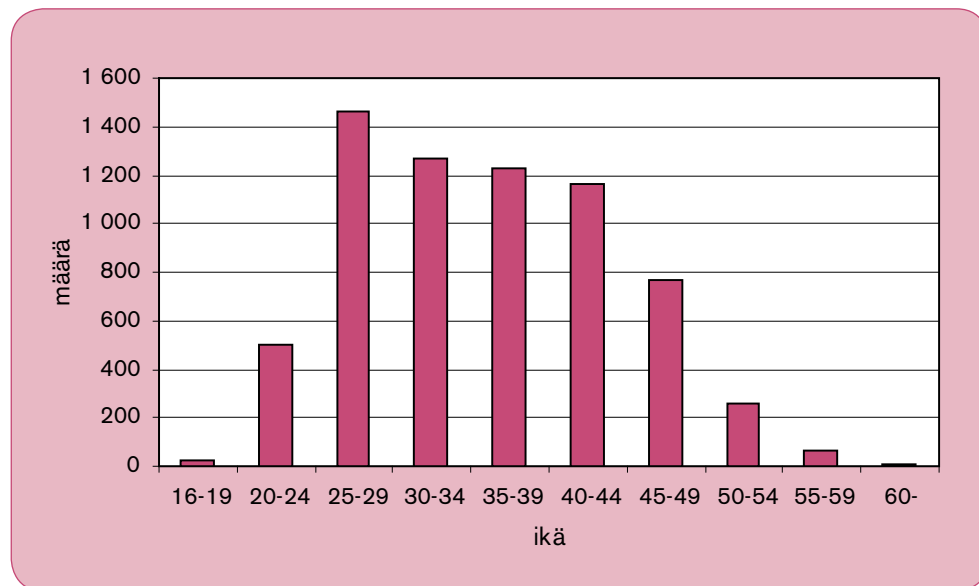
Taulukko 69. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	22	960	3 930	4 330	4 170	3 950	2 662	1 078	250	35	21 387	100	20 405	95,4
Ei perusast. jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	3	82	121	126	88	46	37	32	8	1	544	2,5	459	84,4
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	4	271	900	511	229	147	90	38	10	2	2 202	10,3	1 927	87,5
Ammatillinen perustutkinto	15	517	1 479	1 309	1 197	1 138	741	254	38	8	6 696	31,3	6 164	92,1
Ammatillinen lisäkoulutus	-	42	250	192	167	168	93	28	5	1	946	4,4	904	95,6
Opistoaste, amm.korkea-aste		1	661	1 798	2 248	2 266	1 538	655	167	15	9 349	43,7	9 348	100,0
Korkea-asteen tutkinto		47	519	392	240	161	133	56	16	8	1 572	7,4	1 525	97,0
Muu tai tuntem. koul.aste				2	1	24	30	15	6		78	0,4	78	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

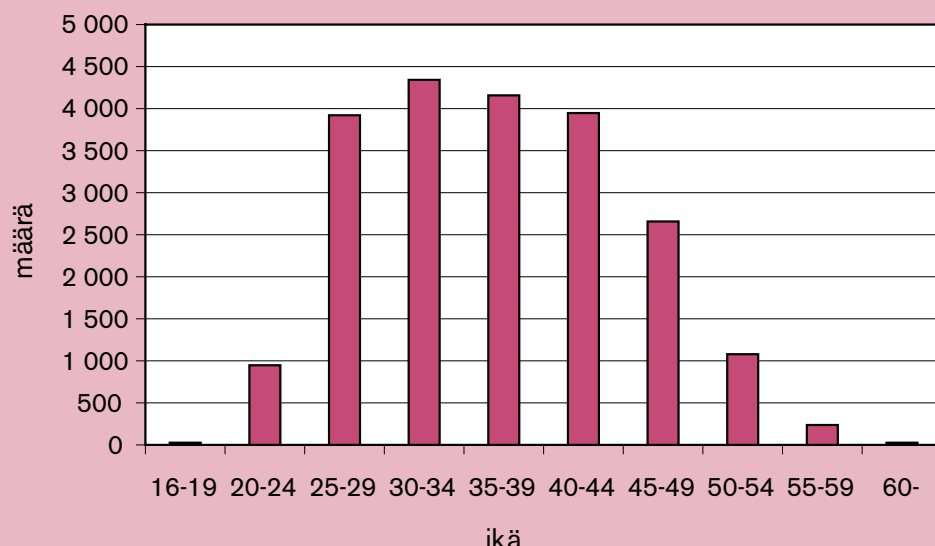
Lähde: Tilastokeskus

Kuvioissa 18 ja 19 esitetään kuvana uusien opiskelijoiden ja kaikkien opiskelijoiden ikäjakauma. Suurin ikäryhmä oli 25–29-vuotiaat.

Kuvio 18. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 19. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavista opiskelijoista 28 % opiskeli tekniikan ja liikenteen koulutusosalalla ja 24 % yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalla.

Taulukko 70. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. aloit-tain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm			lkm	%
Yhteensä	22	960	3 930	4 330	4 170	3 950	2 662	1 078	250	35	21 387	100	20 405	95,4
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	1	5	36	61	52	42	28	21	4	1	251	1,2	245	97,6
Kulttuuriala	9	71	314	245	246	220	151	39	14	7	1 316	6,2	1 236	93,9
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	8	295	1 003	1 006	944	919	595	278	68	5	5 121	23,9	4 818	94,1
Luonnontieteiden ala	-	53	290	312	232	238	136	50	9	2	1 322	6,2	1 269	96,0
Tekniikan ja liikenteen ala	1	215	1 251	1 360	1 130	983	634	278	84	15	5 951	27,8	5 735	96,4
Luonnonvara- ja ympäristöala	-	13	89	128	139	166	152	53	15	2	757	3,5	744	98,3
Sosiaali-, terv.- ja liikunta-ala	1	222	646	842	1 052	1 062	787	261	37	3	4 913	23,0	4 690	95,5
Matkailu-, ravits.- ja talousala	2	86	301	376	375	320	179	98	19	-	1 756	8,2	1 668	95,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Opintoaloista opiskelijamäärältään suurin oli liiketalouden ja kaupan opintoala, jonka opiskelijamäärä oli lähes kaksinkertainen (4 900 opiskelijaa) verrattuna seuraavaksi suurimpaan opintoalaan, terveystieteiden opintoalaan, jossa opiskelijoita oli 2 500 (liite 18).

Taulukko 71. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus maa- kun- nittain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	22	960	3 930	4 330	4 170	3 950	2 662	1 078	250	35	21 387	100	20 405	95,4
Uusimaa	1	185	1 424	1 562	1 267	1 032	645	285	69	11	6 481	30,3	6 295	97,1
Itä-Uusimaa	-	7	28	25	26	16	20	7	1	1	131	0,5	87	87,9
Varsinais-Suomi	-	51	232	282	279	271	167	56	19	3	1 360	6,4	1 309	96,3
Satakunta	-	31	110	133	170	180	106	31	5	1	767	3,6	736	96,0
Kanta-Häme	-	10	130	194	243	211	172	52	15	1	1 028	4,8	1 018	99,0
Pirkanmaa	-	64	198	273	285	284	174	78	17	2	1 375	6,4	1 311	95,3
Päijät-Häme	-	65	227	187	204	178	123	34	11	3	1 032	4,8	967	93,7
Kymenlaakso	1	58	94	101	125	116	83	27	5	1	611	2,9	552	90,3
Etelä-Karjala	-	24	95	99	108	103	58	24	4	-	515	2,4	491	95,3
Etelä-Savo	12	125	147	146	176	200	146	71	9	3	1 035	4,8	898	86,8
Pohjois-Savo	2	39	127	176	173	202	133	52	13	1	918	4,3	877	95,5
Pohjois-Karjala	2	35	117	105	110	135	105	38	8	2	657	3,1	620	94,4
Keski-Suomi	-	27	179	198	204	202	127	64	15	3	1 019	4,8	992	97,4
Etelä-Pohjanmaa	-	22	121	106	103	105	82	34	7	-	580	2,7	558	96,2
Pohjanmaa	1	72	178	146	94	90	61	22	9	2	675	3,2	602	89,2
Keski-Pohjanmaa	-	6	22	37	34	33	24	9	6	1	172	0,8	166	96,5
Pohjois-Pohjanmaa	2	48	276	288	282	254	166	73	17	-	1 406	6,6	1 356	96,4
Kainuu	-	4	39	38	47	50	45	18	1	-	242	1,1	238	98,3
Lappi	1	87	186	234	240	288	225	103	19	-	1 383	6,5	1 295	93,6

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavan koulutuksen opiskelijoista 30 % opiskeli Uudenmaan maakunnassa vuonna 2005.

5.1.2.1 Nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat

Seuraavaan tauluun on koottu nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden määrä yhteensä ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005. Opiskelijoista oli vuonna 2005 vähintään 25-vuotiaita 26 %. Naisia opiskelijoista on vuosina 2001–2005 ollut hie-
man yli puolet. Naisten osuus opiskelijoista oli vuonna 2005 reilun prosenttiyksikön pienempi kuin vuonna 2001.

Vuonna 2005 oli ammattikorkeakoulututkintoa suorittavia uusia opiskelijoita nuorten koulutuk-
sessa 29 600 ja koko opiskelijamäärä oli 110 000. Uusien opiskelijoiden määrä ja koko opiskelijamäärä
oli lähes sama kuin edellisenä vuonna. Uusista opiskelijoista 15 % ja koko opiskelijamäärästä 29 % oli
25 vuotta täyttäneitä. Perusasteen jälkeinen tutkinto puuttui uusista opiskelijoista 5 %:lta ja kaikista
opiskelijoista 4,4 %:lta. Ylioppilastutkinto oli korkeimpana taustakoulutuksena 67 %:lla uusista opis-
kelijoista ja 63 %:lla kaikista opiskelijoista.

Taulukko 72. Nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

Ikä vuotta	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%
Yhteensä	96 892	44 788	52 104	53,8	105 449	50 458	54 991	52,1	107 545	51 740	55 805	51,9	109 493	52 206	57 287	52,3	109 873	51 936	57 937	52,7
16–19	4 548	1 190	3 358	73,8	6 406	2 924	3 482	54,4	6 097	2 988	3 109	51,0	6 591	2 935	3 656	55,5	6 670	2 942	3 728	55,9
20–24	65 650	30 297	35 353	53,9	69 922	33 062	36 860	52,7	70 939	580	37 359	52,7	71 283	33 467	37 816	53,1	71 540	33 206	38 334	53,6
25–29	19 038	10 218	8 820	46,3	21 004	11 266	9 738	46,4	22 235	11	10 345	46,5	23 140	12 407	10 733	46,4	23 187	12 385	10 802	46,6
30–34	4 077	1 801	2 276	55,8	4 164	1 842	2 322	55,8	4 164	1 884	2 280	54,8	4 292	1 952	2 340	54,5	4 420	2 032	2 388	54,0
35–39	2 140	816	1 324	61,9	2 291	831	1 460	63,7	2 347	845	1 502	64,0	2 287	833	1 454	63,6	2 091	755	1 336	63,9
40–44	949	295	654	68,9	1 082	353	729	67,4	1 168	372	796	68,2	1 219	393	826	67,8	1 252	410	842	67,3
45–49	354	121	233	65,8	440	131	309	70,2	449	132	317	70,6	517	163	354	68,5	535	148	387	72,3
50–54	110	42	68	61,8	111	37	74	66,7	117	35	82	70,1	134	42	92	68,7	143	43	100	69,9
55–59	25	8	17	68,0	28	12	16	57,1	25	14	11	44,0	26	14	12	46,2	30	13	17	56,7
60–	1	.	1	100	1	.	1	100	4	.	4	100	4	.	4	100	-	2	3	-

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 73. Nuorten koulutuksessa ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	6 557	18 446	2 841	749	407	249	105	30	2	1	29 387	100	4 384	14,9
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	257	824	296	82	24	13	2	-	-	-	1 498	5,1	417	27,8
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	5 326	13 154	1 023	135	50	17	9	5	-	-	19 719	67,1	1 239	6,3
Ammatillinen perustutkinto	974	4 107	984	276	145	103	40	10	-	-	6 639	22,6	1 558	23,5
Ammatillinen lisäkoulutus	-	236	113	37	22	12	4	-	-	-	424	1,4	188	44,3
Opistoaste, ammat.korkea-aste	-	13	90	115	113	73	39	13	2	1	459	1,6	446	97,2
Korkea-asteen tutkinto	-	112	335	104	53	30	10	2	-	-	646	2,2	534	82,7
Muu tai tuntematon koulutusaste	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	0,0	2	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 74. Nuorten koulutuksessa ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	6 670	71 540	23 187	4 420	2 091	1 252	535	143	30	5	109 873	100	31 663	28,8
Ei perusasteen jälk. koul. tai koulutus tuntematon	316	2 527	1 374	382	162	64	17	4	3	1	4 850	4,4	2 007	41,4
Yliopp.tutk. (ei amm.koul.)	5 372	51 850	10 853	970	297	112	43	16	4	-	69 517	63,3	12 295	17,7
Amm. perustutkinto	982	16 163	8 215	1 832	874	540	229	47	8	-	28 890	26,3	11 745	40,7
Amm. lisäkoulutus	-	679	755	174	101	63	28	5	-	-	1 805	1,6	1 126	62,4
Opistoaste, amm.korkea-aste	-	29	764	673	489	366	158	56	13	3	2 551	2,3	2 522	98,9
Korkea-asteen tutkinto	-	292	1 226	388	168	105	55	15	2	1	2 252	2,0	1 960	87,0
Muu tai tuntem. koul.aste	-	-	-	1	-	2	5	-	-	-	8	0,0	8	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Eniten opiskelijoita oli tekniikan ja liikenteen koulutusalaalla (33 %). Muita suuria koulutusaloja opiskelijamäärältään olivat sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala. Vähintään 25-vuotiaita opiskelijoita oli suhteellisesti eniten kulttuurialalla (38 %) sekä luonnontieteiden alalla (36 %).

Taulukko 75. Nuorten koulutuksessa ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. aloit-tain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	6 670	71 540	23 187	4 420	2 091	1 252	535	143	30	5	109 873	100,0	31 663	28,8
Hum. ja kasvatustieteiden ala	59	804	217	35	19	14	6	1	-	-	1 155	1,1	292	25,3
Kulttuuriala	369	6 113	3 028	560	184	85	38	12	4	1	10 394	9,5	3 912	37,6
Yht.k.tiet., liiketal. ja hal. ala	1 420	14 720	4 238	718	276	141	55	19	3	-	21 590	19,6	5 450	25,2
Luonnontieteiden ala	268	3 573	1 658	301	111	67	17	7	-	-	6 002	5,5	2 161	36,0
Tekniikan ja liikenteen ala	2 511	24 311	7 294	1 220	533	285	113	28	9	2	36 306	33,0	9 484	26,1
Luonnonvara- ja ymp. ala	280	2 283	756	158	111	53	34	11	2	1	3 689	3,4	1 126	30,5
Sosiaali-, terv.- ja liikunta-ala	1 373	15 073	4 467	1 250	788	579	261	64	10	1	23 866	21,7	7 420	31,1
Matkailu-, ravits.- ja tal. ala	390	4 663	1 529	178	69	28	11	1	2	-	6 871	6,3	1 818	26,5

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 76. Nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus maa-kun-nittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	6 670	71 540	23 187	4 420	2 091	1 252	535	143	30	5	109 873	100	31 663	28,8
Uusimaa	1 228	16 860	7 061	1 354	573	325	129	41	8	3	27 582	25,1	9 494	34,4
Itä-Uusimaa	65	831	261	36	13	7	1	1	-	-	1 215	1,1	319	26,3
Varsinais-Suomi	530	5 771	2 231	415	193	82	37	6	5	1	9 271	8,4	2 970	32,0
Satakunta	375	3 776	871	146	92	50	23	8	-	-	5 341	4,9	1 190	22,3
Kanta-Häme	283	2 650	830	156	72	39	17	11	2	-	4 060	3,7	1 127	27,8
Pirkanmaa	484	5 531	1 929	316	140	56	28	6	-	-	8 490	7,7	2 475	29,2
Päijät-Häme	226	2 868	1 170	200	75	39	12	4	-	-	4 594	4,2	1 500	32,7
Kymenlaakso	220	2 448	807	178	96	57	26	6	-	-	3 838	3,5	1 170	30,5
Etelä-Karjala	176	1 664	426	62	43	24	23	5	1	-	2 424	2,2	584	24,1
Etelä-Savo	209	2 569	579	101	56	52	31	3	1	-	3 601	3,3	823	22,9
Pohjois-Savo	378	3 856	1 021	269	153	115	46	7	3	-	5 848	5,3	1 614	27,6
Pohjois-Karjala	224	2 295	541	121	38	37	24	7	-	-	3 287	3,0	768	23,4
Keski-Suomi	375	3 793	1 190	218	97	77	12	7	2	-	5 771	5,3	1 603	27,8
Etelä-Pohjanmaa	331	2 799	624	91	42	35	15	7	2	-	3 946	3,6	816	20,7
Pohjanmaa	497	3 557	769	99	47	20	10	2	2	1	5 004	4,6	950	19,0
Keski-Pohjanmaa	142	1 040	294	52	30	12	7	2	-	-	1 579	1,4	397	25,1
Pohjois-Pohjanmaa	454	5 013	1 463	375	190	122	50	11	2	-	7 680	7,0	2 213	28,8
Kainuu	172	1 096	232	55	38	25	11	1	2	-	1 632	1,5	364	22,3
Lappi	301	3 123	888	176	103	78	33	8	-	-	4 710	4,3	1 286	27,3

Lähde: Tilastokeskus

Opintoaloista oli nuorten koulutuksessa eniten opiskelijoita liiketalouden ja kaupan opintoalalla, jossa opiskeli 19 % (20 700) kaikista ammattikorkeakoulututkintoa suorittavista opiskelijoista. Muita yli 10 000 opiskelijan ylittäviä opintoaloja olivat tieto- ja tietoliikennetekniikan ja terveysalan opintoalat (liite 19).

Nuorten koulutuksena ammattikorkeakoulututkintoa suorittavan koulutuksen opiskelijoista 25 % opiskeli Uudenmaan maakunnassa vuonna 2005. Seuraavaksi suurimmat maakunnat opiskelijamäärältään olivat Varsinais-Suomi ja Pirkanmaa. Suhteellisesti eniten vanhimpia opiskelijoita oli Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa.

5.1.3 Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

Taulukko 77. Ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin hakeneet, uudet opiskelijat ja kaikki opiskelijat koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	Hakeneet	Uudet opiskelijat	Opiskelijat
	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	1 894	629	1 053
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	705	214	393
Tekniikan ja liikenteen ala	392	156	255
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	797	259	405

Lähde: Opetusministeriö, AMKOTA-tietokanta

5.1.4 Ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtamaton koulutus

Taulukko 78. Ammattikorkeakoulujen erikoistumisopinnot ja avoin ammattikorkeakouluopetus koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	Erikoistumis- opintojen opiskelijoita	Osuus opiskelijoista	Avoimeen ammatti- korkeakouluopetukseen osallistuneita	Osuus osallistuneista
	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	8 037	100,0	10 210	100
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	57	0,7	183	1,8
Kulttuuriala	822	10,2	1 180	11,6
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	1 239	15,4	2 557	25,0
Luonnontieteiden ala	206	2,6	311	3,0
Tekniikan ja liikenteen ala	1 567	19,5	1 587	15,5
Luonnonvara- ja ympäristöala	249	3,1	254	2,5
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3 672	45,7	3 550	34,8
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	225	2,8	588	5,8

Lähde: Opetusministeriö, AMKOTA-tietokanta

Sosiaali- ja terveys- ja liikunta-aloilla oli vuonna 2005 eniten niin erikoistumisopintoja suorittavia kuin avoimeen ammattikorkeakouluopetukseen osallistuneitakin. Vuonna 2005 oli erikoistumisopintoja suorittavia opiskelijoita ja avoimen ammattikorkeakouluopetuksen opiskelijoita lähes saman verran kuin edellisinä vuotena.

Ammattikorkeakoulujen opettajankoulutukseen hakijoita vuonna 2005 yhteensä 5 495. Ammattikorkeakoulujen opettajankoulutuksen aloitti 1 852 opiskelijaa ja kaikkiaan osallistujia oli 3 581. (Opetusministeriö 2006.)

5.1.5 Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet

Aikuisille suunnatussa ammatikorkeakoulutuksessa opiskeli 21 400 opiskelijaa. Tutkintoja suoritettiin yhteensä 4 450. Eniten niitä suoritettiin sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla.

Taulukko 79. Ammattikorkeakouluissa aikuiskoulutuksena suoritettut tutkinnot koulutusaloittain 2005

Koulutusala	
Humanistinen ja kasvatusala	83
Kulttuuriala	247
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	1 074
Luonnontieteiden ala	264
Tekniikan ja liikenteen ala	996
Luonnonvara- ja ympäristöala	118
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 300
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	373
Yhteensä	4 455

5.1.6 Yliopistojen alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja suorittavat opiskelijat

Seuraavaan tauluun on koottu yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden määrä vuosina 2001–2005.

Taulukko 80. Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavien määrä ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%	Yht.	Miehet	Naiset	%
	lkm	lkm	lkm		lkm	lkm	lkm		lkm	lkm	lkm		lkm	lkm	lkm		lkm	lkm	lkm	
Yhteensä	138 240	63 968	74 272	53,7	141 532	65 440	76 092	53,8	145 259	67 466	77 793	53,6	149 352	69 417	79 935	53,5	151 030	69 816	81 214	53,8
16–19	6 365	3 351	3 014	47,4	6 481	3 342	3 139	48,4	6 200	3 249	2 951	47,6	6 250	3 155	3 095	49,5	6 306	3 237	3 069	48,7
20–24	58 466	26 660	31 806	54,4	59 627	27 237	32	54,3	60 997	27 739	33 258	54,5	61 006	27 664	33 342	54,7	60 560	27 258	33	55,0
25–29	37 986	18 345	19 641	51,7	39 842	19 187	20	51,8	41 833	20 359	21 474	51,3	43 490	21 280	22 210	51,1	44 183	21 521	22	51,3
30–34	14 572	7 188	7 384	50,7	14 361	7 010	7 351	51,2	14 380	7 129	7 251	50,4	15 688	7 809	7 879	50,2	16 689	8 263	8 426	50,5
35–39	8 329	3 698	4 631	55,6	8 295	3 731	4 564	55,0	8 415	3 827	4 588	54,5	8 582	3 948	4 634	54,0	8 547	3 929	4 618	54,0
40–44	5 248	2 106	3 142	59,9	5 341	2 174	3 167	59,3	5 457	2 237	3 220	59,0	5 774	2 403	3 371	58,4	5 997	2 431	3 566	59,5
45–49	3 800	1 369	2 431	64,0	3 875	1 395	2 480	64,0	4 017	1 472	2 545	63,4	4 140	1 541	2 599	62,8	4 137	1 547	2 590	62,6
50–54	2 172	789	1 383	63,7	2 211	817	1 394	63,0	2 289	840	1 449	63,3	2 532	888	1 644	64,9	2 643	879	1 764	66,7
55–59	913	323	590	64,6	1 082	395	687	63,5	1 210	455	755	62,4	1 333	523	810	60,8	1 344	513	831	61,8
60–	389	139	250	64,3	417	152	265	63,5	461	159	302	65,5	557	206	351	63,0	624	238	386	61,9

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Opiskelijamäärä on tasaisesti lisääntynyt vuosien 2001–2005 aikana. Naisten osuus koko opiskelijamäärästä on ollut keskimäärin 54 %. Naisten osuus on kaikissa muissa ikäryhmissä miesten osuutta suurempi, lukuun ottamatta 16–19-vuotiaita, joista yli puolet on miehiä.

Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavia uusia opiskelijoita oli vuonna 2005 yhteensä 21 000, joista 26 % oli 25 vuotta täyttäneitä. Kaikkiaan opiskelijoita oli 151 000 ja näistä 25 vuotta täyttäneitä oli 56 %.

Uusia opiskelijoita oli 186 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Koko opiskelijamäärä oli 1 700 opiskelijaa edellisvuotta suurempi. Uusista opiskelijoista 4 % ja koko opiskelijamäärästä 2,7 % oli vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa. Suurimmalla osalla opiskelijoista oli korkeimpana suoritettuna tutkintona ylioppilastutkinto. Aikaisemman korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 15 % uusista opiskelijoista ja koko opiskelijamäärästä 19 %.

Taulukko 81. Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	6 145	9 208	2 824	903	585	509	393	162	40	17	20 786	100	5 433	26,1
Ei perusasteen jälk. koul. tai koul. tuntem.	59	360	271	94	23	9	8	5	.	1	830	4,0	411	49,5
Ylioppilastutkinto (ei amm.koul.)	6 058	8 006	738	102	57	29	21	8	2	1	15 022	72,3	958	6,4
Ammatillinen perustutkinto	28	415	217	54	49	36	36	17	.	1	853	4,1	410	48,1
Ammatillinen lisäkoulutus	.	52	44	15	6	1	4	1	.	.	123	0,6	71	57,7
Opistoaste, ammat.korkea-aste	0	7	63	146	210	230	172	52	11	4	895	4,3	888	99,2
Korkea-asteen tutkinto	0	368	1 489	492	239	201	144	75	26	9	3 043	14,6	2 675	87,9
Muu tai tuntematon koulutusaste	.	.	2	.	1	3	8	4	1	1	20	0,1	20	100,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

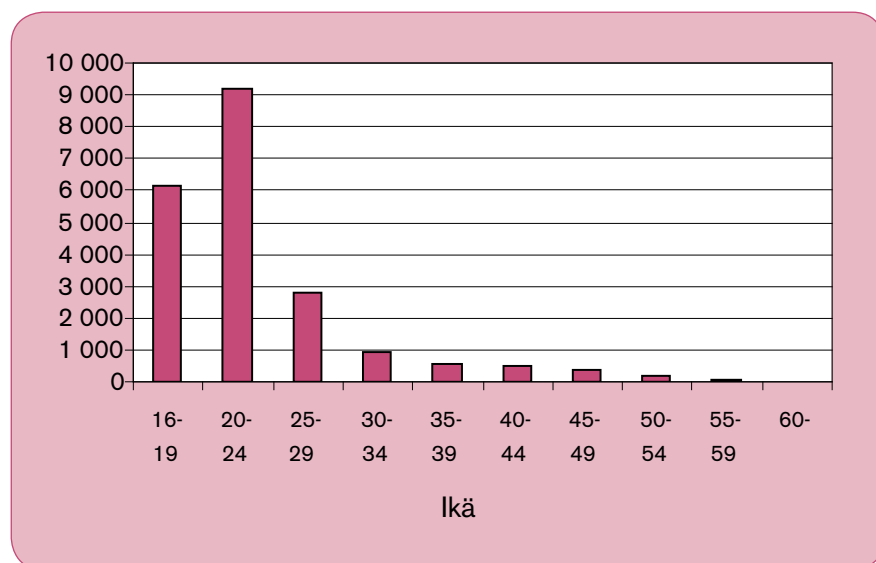
Taulukko 82. Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. taustoitain %	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		%
Yhteensä	6 306	60 560	44 183	16 689	8 547	5 997	4 137	2 643	1 344	624	151 030	100	84 164	55,7
Ei perusasteen jälk. koul. tai koulutus tuntematon	77	1 108	1 492	738	314	154	76	56	55	27	4 097	2,7	2 912	71,1
Ylioppilastutk. (ei amm.koul.)	6 200	56 205	27 905	6 599	2 520	1 394	617	308	163	55	101 966	67,5	39 561	38,8
Ammatillinen perustutk.	29	1 383	1 721	953	548	384	222	131	59	46	5 476	3,6	4 064	74,2
Ammatillinen lisäkoulutus	.	164	342	134	77	55	25	10	3	.	810	0,5	646	79,8
Opistoaste, amm.korkea-aste	.	20	811	2 105	2 127	1 890	1 395	703	295	121	9 467	6,3	9 447	99,8
Korkea-asteen tutkinto	0	1 680	11 909	6 158	2 956	2 081	1 692	1 348	715	340	28 879	19,1	27 199	94,2
Muu tai tuntem.koul.aste	.	.	3	2	5	39	110	87	54	35	335	0,2	335	100,0

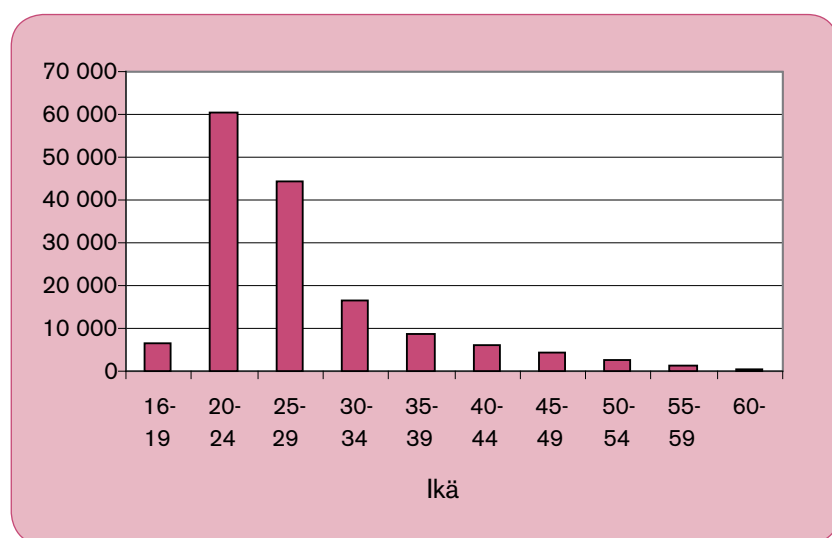
Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Seuraavassa esitetään uusien opiskelijoiden ja koko opiskelijamäärän ikäjakaumat kuvioina. Suurin ikäryhmä vuonna 2005 oli sekä aloittaneista että koko opiskelijamäärästä 20–24-vuotiaat.

Kuvio 20. Yliopistojen alempaa ja ylem্পää korkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 21. Yliopistojen kaikki alempaa ja ylem্পää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat ikäryhmittäin vuonna 2005
Lähde: Tilastokeskus

Sekä uusista opiskelijoista että koko opiskelijamäärästä eniten opiskelijoita oli humanistisen ja kasvatustieteiden alalla. 25 vuotta täyttäneiden opiskelijoiden osuus oli suurin uusista opiskelijoista terveystieteiden alalla. Nuorimpia opiskelijat olivat Tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla. Opiskelijoiden erilainen ikäjakauma eri koulutusaloilla johtuu osittain siitä, että joihinkin koulutusohjelmiin edellytetään aikaisempaa tutkintoa.

Taulukko 83. Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–	Yht.	Osuus koul. aloit-tain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	6 145	9 208	2 824	903	585	509	393	162	40	17	20 786	100,0	5 433	26,1
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	980	2 575	543	208	177	160	105	49	12	5	4 814	23,2	1 259	26,2
Kulttuuriala	260	742	351	110	45	34	29	8	3	6	1 588	7,6	586	36,9
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja talous-	948	2 486	719	226	147	160	132	60	14	3	4 895	23,5	1 461	29,8
Luonnontieteiden ala	1 302	1 431	487	103	51	33	19	7	1	1	3 435	16,5	702	20,4
Tekniikan ja liikenteen ala	2 197	1 151	389	124	62	30	30	16	5	.	4 004	19,3	656	16,4
Luonnonvara- ja ympäristö-	83	205	74	29	13	6	3	2	.	1	416	2,0	128	30,8
Sos., terveys- ja liikunta-	364	582	251	100	90	84	74	19	5	1	1 570	7,6	624	39,7
Matk., ravitsemis- ja talous-	11	36	10	3	.	2	1	1	.	.	64	0,3	17	26,6

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 84. Yliopistojen alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–	Yht.	Osuus koul. aloit-tain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	6 306	60 560	44 183	16 689	8 547	5 997	4 137	2 643	1 344	624	151 030	100	84 164	55,7
Hum. ja kasvatustieteiden ala	1 000	13 645	9 901	3 953	2 229	1 700	1 281	867	448	222	35 246	23,3	20 601	58,4
Kulttuuriala	273	3 959	4 340	2 053	939	660	380	263	147	103	13 117	8,7	8 885	67,7
Yht.tiet., liiketal., hallinto- ja talous-	980	12 649	9 921	3 607	2 003	1 452	1 057	727	409	166	32 971	21,8	19 342	58,7
Luonnontieteiden ala	1 323	9 573	7 596	2 905	1 193	772	496	272	125	57	24 312	16,1	13 416	55,2
Tekn. ja liikenteen ala	2 257	15 459	8 897	2 846	1 443	817	464	271	125	40	32 619	21,6	14 903	45,7
Luonnonvara- ja ympäristö-	85	1 155	971	366	129	80	44	20	9	3	2 862	1,9	1 622	56,7
Sos., terveys- ja liikunta-	377	3 979	2 467	914	593	502	408	216	79	32	9 567	6,3	5 211	54,5
Matk., ravitsemis- ja talous-	11	141	90	45	18	14	7	7	2	1	336	0,2	184	54,8

Lähde: Tilastokeskus

Eniten vuonna 2005 oli opiskelijoita Helsingin yliopistossa, jonka osuus koko opiskelijamäärästä oli 21 %. 25 vuotta täyttäneiden osuus opiskelijoista oli suurin Taideteollisessa korkeakoulussa (80 %), Kuvataideakatemiassa (75 %).

Liitteessä 20 esitellään kaikki läsnä olevat alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat yliopistoittain vuonna 2005. Vuonna 2005 yhteensä 14 377 opiskelijaa ilmoittautui pois-saoleviksi.

Taulukko 85. Kaikki alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat yliopistoittain ja ikäryhmittäin vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Yht.	Osuus koul. aloit-tain	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	16–	20–	25–	30–	35–	40–	45–	50–	55–	60–			lkm	%
	19	24	29	34	39	44	49	54	59					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	6 306	60 560	44 183	16 689	8 547	5 997	4 137	2 643	1 344	624	151 030	100,0	84 164	55,7
Helsingin yliopisto	958	10 984	10 213	4 170	2 082	1 418	857	618	360	206	31 866	21,1	19 924	62,5
Turun yliopisto	458	5 373	3 931	1 431	789	537	343	189	142	71	13 264	8,8	7 433	56,0
Åbo Akademi	332	2 595	1 614	561	285	227	164	119	67	38	6 002	4,0	3 075	51,2
Oulun yliopisto	743	6 227	3 862	1 273	649	451	346	191	94	31	13 867	9,2	6 897	49,7
Tampereen yliopisto	282	4 111	3 762	1 676	968	732	613	414	226	105	12 889	8,5	8 496	65,9
Jyväskylän yliopisto	400	5 245	3 801	1 330	563	392	311	192	66	40	12 340	8,2	6 695	54,3
Teknillinen korkeak.	918	5 747	3 347	1 024	479	266	128	89	36	15	12 049	8,0	5 384	44,7
Helsingin kauppakk.	163	1 645	1 140	408	207	125	79	58	44	13	3 882	2,6	2 074	53,4
Svenska handelshögsk.	113	1 058	676	216	91	49	12	10	10	1	2 236	1,5	1 065	47,6
Turun kauppakorkeak.	75	958	570	216	90	61	42	13	5	1	2 031	1,3	998	49,1
Vaasan yliopisto	141	1 749	1 367	596	303	182	157	83	37	18	4 633	3,1	2 743	59,2
Lappeenrannan tekn. yliopisto	252	2 291	1 468	460	230	140	83	55	13	7	4 999	3,3	2 456	49,1
Tampereen tekn. yliopisto	742	5 003	2 627	920	546	340	209	111	58	17	10 573	7,0	4 828	45,7
Kuopion yliopisto	251	1 938	1 232	549	342	372	269	147	42	15	5 157	3,4	2 968	57,6
Joensuun yliopisto	319	3 224	1 924	669	375	331	255	166	71	24	7 358	4,9	3 815	51,8
Sibelius-akatemia	51	412	547	237	88	36	13	4	2	.	1 390	0,9	927	66,7
Taideteoll. korkeakoulu	17	307	662	368	144	87	35	15	8	1	1 644	1,1	1 320	80,3
Lapin yliopisto	84	1 511	1 220	476	281	233	213	159	58	19	4 254	2,8	2 659	62,5
Teatterikorkeakoulu	5	127	111	66	26	11	6	10	5	1	368	0,2	236	64,1
Kuvataide-akatemia	2	55	109	43	9	7	2	.	.	1	228	0,2	171	75,0

Lähde: Tilastokeskus

5.1.7 Yliopistojen tutkintoon johtamaton koulutus ja avoimen yliopiston väylän kautta opiskelupaikan saaneet

Seuraaviin taulukoihin on koottu lukumäärätietoja avoimen yliopiston opiskelijoista ja ikäihmisten yliopistoon osallistuvista sekä yliopistojen tarjoamaan täydennyskoulutukseen ja erikoistumisopintoihin osallistuvista opiskelijoista vuodelta 2006.

Helsingin ja Jyväskylän yliopisto olivat suurimpia avoimen yliopisto-opintojen ja ikäihmisten yliopisto-opintojen järjestäjiä.

Taulukko 86. Avoimen yliopiston opiskelijat yliopistoittain vuonna 2006

	Yhteensä vuonna 2006	Osuus yliopistoittain %
Yhteensä	73 972	100,0 %
Helsingin yliopisto	15 589	21,1 %
Jyväskylän yliopisto	4 789	6,5 %
Oulun yliopisto	7 797	10,5 %
Joensuun yliopisto	14 560	19,7 %
Kuopion yliopisto	4 343	5,9 %
Turun yliopisto	4 113	5,6 %
Tampereen yliopisto	6 613	8,9 %
Åbo Akademi	4 007	5,4 %
Vaasan yliopisto	1 757	2,4 %
Lapin yliopisto	3 299	4,5 %
Teknillinen korkeakoulu	642	0,9 %
Tampereen teknillinen yliopisto	655	0,9 %
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	633	0,9 %
Helsingin kauppakorkeakoulu	2 548	3,4 %
Svenska handelshögskolan	402	0,5 %
Turun kauppakorkeakoulu	611	0,8 %
Sibelius-Akatemia	484	0,7 %
Teatterikorkeakoulu	472	0,6 %
Taideteollinen korkeakoulu	658	0,9 %

Lähde: KOTA-tietokanta

Taulukko 87. Ikäihmisten yliopiston opiskelijat yliopistoittain vuonna 2006

	Yhteensä vuonna 2006	Osuus yliopistoittain
Yhteensä	15 052	100,0 %
Helsingin yliopisto	3 026	20,1 %
Jyväskylän yliopisto	5 954	39,6 %
Oulun yliopisto	227	1,5 %
Joensuun yliopisto	930	6,2 %
Kuopion yliopisto	892	5,9 %
Turun yliopisto	1 411	9,4 %
Tampereen yliopisto	1 654	11,0 %
Vaasan yliopisto	90	0,6 %
Lapin yliopisto	868	5,8 %

Lähde: KOTA-tietokanta

Taulukko 88. Avoimen yliopiston opiskelijat yliopistoittain vuosina 2005–2006

	Avoimen yliopiston opiskelijoita			
	Yhteensä vuonna 2005	Osuus yliopistoittain %	Yhteensä vuonna 2006	Osuus yliopistoittain %
Yhteensä	682	100,0 %	665	100,0 %
Helsingin yliopisto	50	7,3 %	51	7,7 %
Jyväskylän yliopisto	123	18,0 %	85	12,8 %
Oulun yliopisto	32	4,7 %	17	2,6 %
Tampereen yliopisto	60	8,8 %	56	8,4 %
Turun yliopisto	82	12,0 %	74	11,1 %
Joensuun yliopisto	106	15,5 %	118	17,7 %
Kuopion yliopisto	55	8,1 %	90	13,5 %
Lapin yliopisto	37	5,4 %	35	5,3 %
Vaasan yliopisto	21	3,1 %	29	4,4 %
Åbo Akademi	21	3,1 %	11	1,7 %
Helsingin kauppakorkeakoulu	41	6,0 %	24	3,6 %
Lappeenranta teknillinen yliopisto	11	1,6 %	9	1,4 %
Svenska handelshögskolan	10	1,5 %	11	1,7 %
Tampereen teknillinen yliopisto	21	3,1 %	48	7,2 %
Teknillinen korkeakoulu	1	0,1 %	1	0,2 %
Turun kauppakorkeakoulu	11	1,6 %	6	0,9 %
Sibelius-Akatemia	0	0,0 %	0	0,0 %
Taideteollinen korkeakoulu	0	0,0 %	0	0,0 %
Teatterikorkeakoulu	0	0,0 %	0	0,0 %

Lähde: KOTA-tietokanta

Taulukko 89. Yliopistojen tarjoamaan täydennyskoulutukseen ja erikoistumisopinnotiin osallistuneet opiskelijat vuonna 2006

	Täydennyskoulutus		Erikoistumisopinnot	
	Yhteensä v. 2006	Osuus yliopistoittain	Yhteensä v. 2006	Osuus yliopistoittain
Yhteensä	84 627	100,0 %	4 660	100,0 %
Helsingin yliopisto	23 651	27,9 %	672	14,4 %
Joensuun yliopisto	4 715	5,6 %	125	2,7 %
Jyväskylän yliopisto	5 017	5,9 %	857	18,4 %
Kuopion yliopisto	2 745	3,2 %	102	2,2 %
Lapin yliopisto	2 996	3,5 %	313	6,7 %
Oulun yliopisto	3 490	4,1 %	189	4,1 %
Tampereen yliopisto	2 728	3,2 %	153	3,3 %
Turun yliopisto	7 705	9,1 %	299	6,4 %
Vaasan yliopisto	2 658	3,1 %	20	0,4 %
Åbo Akademi	5 849	6,9 %	144	3,1 %
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	3 077	3,6 %	228	4,9 %
Tampereen teknillinen yliopisto	3 525	4,2 %	156	3,3 %
Teknillinen korkeakoulu	8 911	10,5 %	509	10,9 %
Helsingin kauppakorkeakoulu	4 834	5,7 %	464	10,0 %
Svenska handelshögskolan	726	0,9 %	100	2,1 %
Turun kauppakorkeakoulu	292	0,3 %	81	1,7 %
Sibelius-Akatemia	439	0,5 %	158	3,4 %
Taideteollinen korkeakoulu	1 005	1,2 %	15	0,3 %
Teatterikorkeakoulu	257	0,3 %	75	1,6 %
Kuvataideakatemia	7	0,0 %	0	

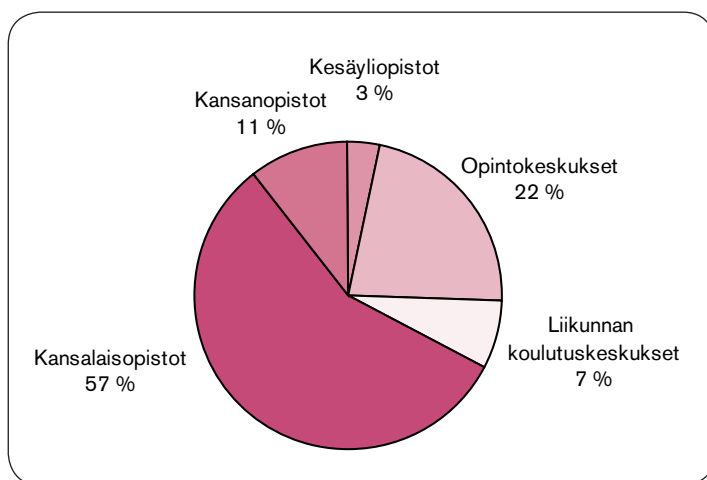
Lähde: KOTA-tietokanta

6 Vapaa sivistystyö

Vapaan sivistystyön tilastointia uudistettiin vuonna 2004 siten, että uuden tiedonkeruun myötä saadaan tiedot mm. koulutukseen osallistuneiden nettomäärästä ja tarjottujen opetustuntien jakautumisesta aloittain uusitun aikuiskoulutuksen sisältöluokituksen mukaisesti. Viime vuoden kirjassa esitettyjä opiskelijaprofiilitietoja, eli tietoja opiskelijoiden taustasta, ei ole vuoden 2005 tiedonkeruussa kerätty. Myöskään vapaan sivistystyön opettajistoa kuvaavia tilastoja ei tämän vuoden kirjassa esitetä. Seuraava opettajatiedonkeruu suoritetaan vuonna 2008.

6.1 Vapaan sivistystyön koulutukseen osallistuneet

Vapaana sivistystyönä järjestettävään koulutukseen osallistuttiin yhteensä 1 674 119 kertaa (bruttoluku). Nettoluku eli päällekkäiskoulutuksesta puhdistettu osallistumisluku oli 1 066 932. Naisia kaikista osallistujista (netto) oli 748 078 eli noin 70 prosenttia. Naisten osuus vaihtelee työmuodoittain siten, että vähintään heitä oli liikunnan koulutuskeskuksissa (47 %) ja eniten kansalaisopistoissa (77 %).

Kuvio 22. Vapaan sivistystyön opiskelijat (netto) toimintamuodon mukaan, 2005

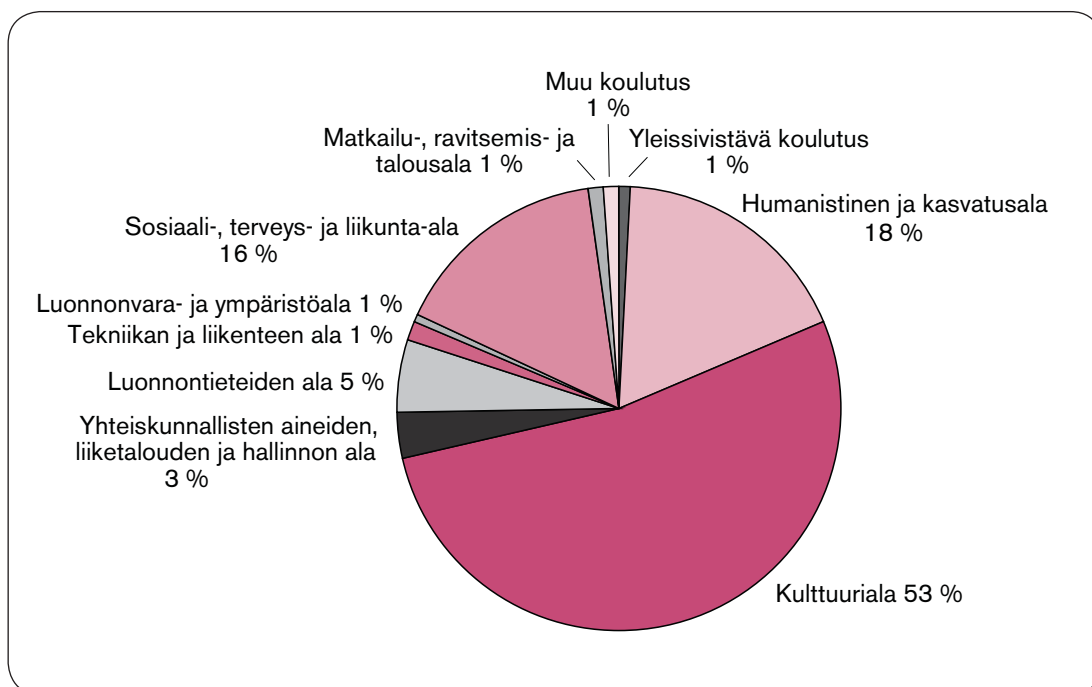
Opiskelijamäärä ei sisällä alle 6 tuntia kestäviä koulutuksia, opintokerhotoimintaa eikä yksinomaan lapsille ja nuorille järjestettyä koulutusta. Netto-opiskelijamäärässä on myös jonkin verran tilastoteknisistä syistä johtuvaa päällekkäisyyttä.

Taulukko 90. Vapaan sivistystyön opintoihin osallistuneet toimintamuodoittain vuonna 2004–2005

	Vapaa sivistystyö, kaikki			Kesäyliopistot		
	Osallistuneet	Joista naisia	Naisia %	Osallistuneet	Joista naisia	Naisia %
Vuosi 2004	1 040 570	726 674	69,83	35 419	27 050	76,37
Vuosi 2005	1 066 932	748 078	70,11	34 852	26 506	76,05
	Opintokeskukset			Liikunnan koulutuskeskukset		
	Osallistuneet	Joista naisia	Naisia %	Osallistuneet	Joista naisia	Naisia %
Vuosi 2004	192 187	122 157	63,56	79 258	35 809	45,18
Vuosi 2005	238 354	151 815	63,69	76 183	35 951	47,19
	Kansalaisopistot			Kansanopistot		
	Osallistuneet	Joista naisia	Naisia %	Osallistuneet	Joista naisia	Naisia %
Vuosi 2004	621 923	472 614	75,99	111 783	69 044	61,77
Vuosi 2005	604 127	464 391	76,86	113 416	69 415	61,2

6.3 Opettajien tarjoamat opetustunnit vapaassa sivistystyössä

Opettajien tarjoamista opetustunneista suurin osa (53 %) järjestettiin kulttuurialalla. Koulutusaloit-
taisessa tarkastelussa vapaan sivistystyön opetustunnit jakautuvat pääasiassa kolmelle koulutusalue-
lle: jo mainitulle kulttuurialalle, humanistiselle ja kasvatusalalle sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-
alalle. Nämä alat kattavat yhteensä 87 % kaikesta vapaan sivistystyön opetuksesta.

Kuvio 23. Opettajien tarjoamat opetustunnit vapaassa sivistystyössä koulutusalan mukaan, 2005

Taulukko 91. Opettajien tarjoamat opetustunnit vapaassa sivistystyössä koulutusaloittain ja oppilaitostyypeittäin vuonna 2005

	Kesä- yliopistot	Opinto- keskukset	Liikunnan koulutus- keskukset	Kansalais- opistot	Kansan- opistot	Vapaa sivistystyö, kaikki
Yleissivistävä koulutus	1 035	703	3 848	6 274	12 675	24 535
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	16 520	32 832	0	330 377	112 544	492 273
Kulttuuriala	6 412	76 322	0	1 206 760	172 429	1 461 923
Yhteiskunnallisten aineiden, liiketalouden ja hallinnon ala	2 646	47 204	66	11 315	34 717	95 948
Luonnontieteiden ala	4 283	15 213	0	100 014	28 499	148 009
Tekniikan ja liikenteen ala	73	1 771	0	25 047	6 984	33 875
Luonnonvara- ja ympäristöala	193	3 181	0	7 280	4 750	15 404
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	6 322	41 924	112 882	244 901	36 881	442 910
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	56	2 312	0	14 464	11 796	28 628
Muu koulutus	451	14 418	0	10 004	6 292	31 165
Yhteensä	37 991	235 880	116 796	1 956 436	427 567	2 774 670

7 Neuvontajärjestöt

Valtionavustuksen piirissä olevia neuvontajärjestöjä ovat Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry, Finlands svenska Marthaförbund r.f, Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry ja Sàmi Duodji ry. Suurimmilla neuvontajärjestöillä on keskusorganisaation lisäksi useita alue- ja paikallisorganisaatioita ja toiminnassa on mukana sekä palkattuja että vapaaehtoisia työntekijöitä. Neuvontajärjestöt neuvovat, ohjaavat, opastavat ja kouluttavat kansalaisia ja yrityksiä.

7.1 Aikuisten osallistumisen neuvontajärjestöjen tarjoamaan koulutukseen ja neuvontatilaisuuksiin

Neuvontajärjestöjen koulutustarjonta sisältää sekä kaikille avointa koulutusta että neuvontajärjestöjen jäsenten, jäsenyritysten ja neuvojen koulutusta. Neuvontajärjestöjen kursseilla ja koulutuspäivillä opiskellaan käytännönläheisiä tietoja ja taitoja. Aiheena voi olla esimerkiksi yritystoiminnan suunnittelu, käynnistäminen tai kehittäminen, laatukoulutus, käsityörittäjäyys, maaseutumatkailu, maiseman ja luonnonhoito, ruoanvalmistus, ravitseminen ja elintarvikkeet.

Seuraavaan taulukkoon on koottu neuvontajärjestöjen tarjoama koulutuksen ja neuvontatoiminnan määrää vuonna 2005.

Käsi- ja taideteollisuusyhdistykset	Asiakastyöpäivät	Tilaisuutta/ryhmää	Osallistujaa
Käsityötaidot			
kurssit	33 492		22 257
työpajat	103 350		80 959
taiteen perusopetus	30 690	313	3 443
asiantuntijapalvelut			3 574
Käsityöelinkeino			
yrittäjäkurssit	18 568		2 481
yritysverstaat	21		37
asiantuntijapalvelut			1 281
messut ja näyttelyt			1 100 000
työssäoppiminen	13 338		381
Yhteensä	199 459		1 214 413
Maa- ja kotitalousnaiset			
Kotitalous- ja ympäristökurssit		537	7 871
Ammatilliset (yrittäjä)kurssit		695	9 530
Kurssit yhteensä	24 447	1 232	17 401
Muu neuvontapalvelu			
maisemanhoidon neuvontapalvelu		930	
maaseutuyritysneuvontapalveluja		1 190	
esitelmät, opintoretket, kampanjat, näyttelyt		7 158	531 752
Kaikki yhteensä	24 447	10 510	549 153
*hygieniatesteihin osallistuneita			
Marttaliitto			
Ryhmäneuvonta, kurssit, luennot, havaintoesitykset		3 348	42 974
Joukkoneuvonta, messut, näyttelyt		434	118 925
Yksilöneuvonta			13 565
Yhteensä		3 782	175 464
Finlands svenska Marthaförbund			
Neuvontatoiminta			13 180
josta puhelinneuvontaa			2 030
Kurssi- ja luentotoiminta	160		5 023

Lähteet: Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry, Maa- ja kotitalousnaisten keskus, Marttaliitto ry, Finlands Svenska Marthaförbund r.f.

8 Aikuisille tarkoitettut kielitutkinnot

8.1 Yleiset kielitutkinnot

Yleiset kielitutkinnot ovat aikuisille kielenoppijoille tarkoitettuja tutkintoja, jotka mittaavat toiminnallista ja viestinnällistä kielitaitoa. 'Yleiset kielitutkinnot' -nimi taas viittaa siihen, että tutkinnoissa testataan yleiskieltä eikä esimerkiksi johonkin tiettyyn alaan liittyvää erityiskieltä.

Yleisiä kielitutkintoja voi suorittaa perus-, keski- ja ylimmällä tasolla seuraavissa kielissä: englantia, espanjaa, italiaa (perus- ja keskitaso), ranskaa, ruotsia, saamea, saksaa, suomea ja venäjää.

Yleisten kielitutkintojen 6-portainen taitotasoasteikko on yhteismitallinen Euroopan neuvoston kehittämän yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitotasoasteikkojen kanssa. Vuodesta 2003 alkaen yleisten kielitutkintojen todistuksia on käytetty myös Suomen kansalaisuuden saamiseen edellytettävän suomen tai ruotsin kielen taidon hallinnan osoittamiseen.

8.2 Valtionhallinnon kielitutkinnot

Valtion kielitutkinnot ovat 1.1.2004 alkaen valtionhallinnon kielitutkintoja. Entiset nk. pienet kielitutkinnot ovat nyt hyvän ja tyydyttävän taidon tutkintoja ja nk. isot kielitutkinnot erinomaisen taidon tutkintoja.

Valtionhallinnon kielitutkinnot perustuvat lakiin 424/2003 julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta ja valtioneuvoston asetukseen 481/2003 suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa.

Valtionhallinnon kielitutkinnoissa voidaan osoittaa valtion ja muun julkishallinnon työtehtävissä vaadittavaa suomen tai ruotsin kielen taitoa. 1.6.2003 lähtien tutkinnoissa on voinut osoittaa myös kansalaisuuslain (359/2003) edellyttämää suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Hyvän ja tyydyttävän taidon tutkinnot suoritetaan Opetushallituksen määräämille tutkintosuoritusten vastaanottajille. Erinomaisen taidon tutkinnot suoritetaan suomen tai ruotsin kielen tutkintolautakunnalle.

Tutkinnoissa arvioidaan osallistujan kykyä viestiä suullisesti ja/tai kirjallisesti suomen tai ruotsin kielellä sekä ymmärtää kyseisiä kieliä. Erityistä tukea tarvitseva henkilö voi suorittaa tutkinnon niiltä osin kuin se on hänelle mahdollista.

Taulukko 92. Suoritetut kielitutkinnot vuosina 2001–2006

Kieli	Vuosi 2001					Vuosi 2002				
	Yhteensä	Osuus kaikista suoritetuista kielitutkinnoista	Perus-taso	Keski-taso	Ylin taso	Yhteensä	Osuus kaikista suoritetuista kielitutkinnoista	Perus-taso	Keski-taso	Ylin taso
	lkm	%	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	2 275	100	355	1 295	625	2 479	100	488	1 645	346
Englanti	1 558	68,5	217	899	442	1 518	61,2	134	1 108	276
Suomi	254	11,2	63	172	19	510	20,6	207	286	17
Ruotsi	214	9,4	34	106	74	284	11,5	68	183	33
Venäjä	104	4,6	26	37	41	56	2,3	33	18	5
Saksa	76	3,3	6	23	47	33	1,3	15	9	9
Ranska	38	1,7	5	32	1	30	1,2	6	20	4
Espanja	19	0,8	3	15	1	27	1,1	23	2	2
Italia	6	0,3	1	5	x	19	0,8	2	17	x
Saame	6	0,3	x	6	x	2	0,1	x	2	x
Kieli	Vuosi 2003					Vuosi 2004				
	Yhteensä	Osuus kaikista suoritetuista kielitutkinnoista	Perus-taso	Keski-taso	Ylin taso	Yhteensä	Osuus kaikista suoritetuista kielitutkinnoista	Perus-taso	Keski-taso	Ylin taso
	lkm	%	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	2 863	100	422	2 146	295	3 753	100	313	3 121	319
Englanti	1 338	46,7	136	969	233	1 142	30,4	117	801	224
Suomi	1 132	39,5	151	960	21	2 180	58,1	95	2 027	58
Ruotsi	247	8,6	83	141	23	328	8,7	75	232	21
Venäjä	45	1,6	22	21	2	21	0,6	4	13	4
Saksa	38	1,3	10	22	6	25	0,7	4	14	7
Ranska	30	1,0	11	14	5	25	0,7	9	11	5
Espanja	18	0,6	4	11	3	16	0,4	7	9	x
Italia	9	0,3	5	4	x	6	0,2	x	6	x
Saame	6	0,2	x	4	2	10	0,3	2	8	x
Kieli	Vuosi 2005					Vuosi 2006				
	Yhteensä	Osuus kaikista suoritetuista kielitutkinnoista	Perus-taso	Keski-taso	Ylin taso	Yhteensä	Osuus kaikista suoritetuista kielitutkinnoista	Perus-taso	Keski-taso	Ylin taso
	lkm	%	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	4 596	100	302	3 939	355	4 512	100	301	3 937	274
Englanti	1 117	24,3	89	785	243	788	17,5	67	580	141
Suomi	3 017	65,6	106	2 837	74	3 319	73,6	134	3 098	87
Ruotsi	320	7,0	51	244	25	264	5,9	41	194	29
Venäjä	37	0,8	17	18	2	33	0,7	22	10	1
Saksa	29	0,6	5	16	8	14	0,3	2	8	4
Ranska	24	0,5	8	14	2	23	0,5	7	12	4
Espanja	11	0,2	4	6	1	14	0,3	3	8	3
Italia	5	0,1	2	3	x	6	0,1	2	4	x
Saame	36	0,8	20	16	x	51	1,1	23	23	5

Taulukko 93. Valtionhallinnon kielitutkintojen suoritukset vuosina 2002–2006

Tutkinnot	Vuosi 2002		Vuosi 2003		Tutkinnot	Vuosi 2004		Vuosi 2005		Vuosi 2006	
	Suomi	Ruotsi	Suomi	Ruotsi		Suomi	Ruotsi	Suomi	Ruotsi	Suomi	Ruotsi
					Hyvä ja tyydyttävä taito						
Pienet tutkinnot	565	1 412	1 700	1 500	Suullinen taito	986	833	1 031	1 025	714	841
					Kirjallinen taito	978	825	1 067	974	714	870
					Ymmärtämisen taito	28	137	3	104	1	297
					Yhteensä	1 992	1 795	2 101	2 103	1 429	2 008
					Erinomainen taito						
Isot tutkinnot	132	29	190	51	Suullinen taito	102	41	80	42	50	22
					Kirjallinen taito	99	47	92	51	60	28
					Ymmärtämisen taito	-	-	-	-	-	-
					Yhteensä	201	88	172	93	110	50

9 Aikuiskoulutuksen rahoitus ja rahoitusmuodot

Aikuiskoulutuksen rahoitus jakautuu kolmeen pääasialliseen rahoitusmuotoon: opetushallinnon rahoittamaan omaehtoiseen koulutukseen, työhallinnon rahoittamaan työvoimapoliittiseen koulutukseen ja yritysten ja julkisyhteisöjen rahoittamaan henkilöstökoulutukseen. Alla rahoitus esitetään kyseessä olevan järjestyksen mukaisesti. Aikuiskoulutuksen kokonaisrahoituksesta ei ole saatavilla kattavaa ja yhtenäisesti kerättyä tietoa, joten tässä esitetyt tiedot on kerätty eri lähteistä. Rahoituksen esittämisessä on käytetty viimeisintä käytettävissä olevaa tietoa. Omaehtoisen ja työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen osalta hyödynnetään talousarvion tietoja.

9.1 Omaehtoisen aikuiskoulutuksen rahoitus

Aikuiskoulutuksen rahoitus perustuu valtiosuusjärjestelmään toisen asteen yleissivistävässä ja ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluopetuksessa ja vapaassa sivistystyössä. Yleissivistävässä koulutuksessa, ammatillisessa peruskoulutuksessa ja ammattikorkeakouluopetuksessa kunnilla on lakisääteinen velvoite osallistua koulutuksen kustannuksiin. Näissä koulutusmuodoissa valtiosuus on 41,85 prosenttia laskennallisista kustannuksista. Ammatillisessa lisäkoulutuksessa kunnilla ei ole lakisääteistä rahoitusvelvollisuutta. Valtio rahoittaa oppilaitosmuotoisen ammatillisen lisäkoulutuksen laskennallisista kustannuksista 87 prosenttia (henkilöstökoulutuksena järjestettävästä koulutuksesta 48 prosenttia). Oppisopimusmuotoiselle ammatilliselle lisäkoulutukselle määritellään oma yksikköhinta. Vapaassa sivistystyössä kansanopistojen, kansalaisopistojen ja kesäyliopistojen valtiosuus on 57 prosenttia laskennallisista kustannuksista ja opintokeskusten ja liikunnan koulutuskeskusten 65 prosenttia laskennallisista kustannuksista. Yliopistot saavat rahoituksensa suoraan valtion talousarviosta.

Valtiosuusjärjestelmän perusta on se, että kullekin koulutusmuodolle lasketaan yksikköhinta. Yksiköt määritellään koulutusmuodoittain taulukon 99 mukaisesti. Yksikköhinta saadaan, kun niin sanotut hyväksytyt todelliset kustannukset jaetaan toteutuneiden yksiköiden määrällä.

Omaehtoista aikuiskoulutusta rahoitetaan valtion vuoden 2007 talousarvion mukaisesti runsaalla 600 miljoonalla eurolla. Mikäli aikuisikäiset opetussuunnitelmaperustaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat ja aikuisikäiset yliopisto-opiskelijat lasketaan tähän mukaan, nousee määräraha noin 794 miljoonaan euroon.

Kuntien rahoitusosuus ei ole mukana seuraavassa taulukossa.

Taulukko 99. Aikuiskoulutuksen rahoitus opetusministeriön hallinnonalalla, valtion talousarvio 2007

	2007
Yliopisto-opetus ja -tutkimus¹⁾	
<i>21. Yliopistojen toimintamenot</i>	
Avoim yliopisto-opetus	13 000 000
Täydennyskoulutuksen hintojen alentaminen (enintään)	415 000
<i>22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot</i>	
Täydennyskoulutuksen tuotekehitysyhteistyö	2 500 000
Ammattikorkeakouluopetus	
<i>30. Valtionosuus käyttökustannuksiin</i>	
Aikuisten ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus (arvio)	45 248 000
Erikoisopinnot ja jatkotutkintokokeilu (arvio)	11 647 000
Avoim ammattikorkeakouluopetus (arvio)	3 200 000
Yleissivistävä koulutus	
<i>30. Valtionosuus käyttökustannuksiin</i>	
Lukion aikuisopiskelijat (arvio)	13 036 000
Ammatillinen koulutus²⁾	
<i>21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot</i>	
Ammatillinen lisäkoulutus (arvio)	600 000
<i>30. Valtionosuus käyttökustannuksiin</i>	
Näyttötutkintona suoritettavaa ammatilliseen perustutkintoon valmentava koulutus (arvio)	53 895 000
<i>31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen</i>	
Oppisopimuskoulutuksena suoritettava ammatilliseen perustutkintoon johtava koulutus (arvio) ³⁾	26 204 000
Oppisopimuskoulutuksena suoritettava ammatillinen lisäkoulutus (arvio)	75 675 000
Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö	339 998 000
Liikuntatoimi	
<i>50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot</i>	
Liikunnan koulutuskeskukset	13 449 000
<i>52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille</i>	
	1 342 000
Yhteensä	600 209 000

¹⁾ Taulukko ei sisällä yliopistojen perustutkintoa opiskelevia aikuisia (yli 25-vuotiaina aloittaneita), joita oli n. 40 000 vuonna 2005 ja joista aiheutuvat kustannukset ovat arviolta noin 151 miljoonaa euroa vuonna 2007.

²⁾ Taulukko ei sisällä ammatillista perustutkintoa opetussuunnitelman mukaan opiskelevia aikuisia (yli 25-vuotiaina aloittaneita), joita on n. 9 500 vuonna 2007 ja joista aiheutuvat kustannukset ovat arviolta noin 37 miljoonaa euroa vuonna 2007.

³⁾ Luvussa on otettu huomioon vain ammatilliseen perustutkintoon tähtäävän oppisopimuskoulutuksen yli 25-vuotiaina aloittaneet (noin 68 % opiskelijoista)

9.2 Työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen rahoitus

Työhallinto on rahoitusvastuussa työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta. Koulutus hankitaan ostamalla koulutusta koulutuksen järjestäjiltä. Hankintatoiminnasta vastaavat pääsääntöisesti alueelliset työvoima- ja elinkeinokeskukset.

Työvoimapoliittiseen aikuiskoulutukseen osoitetut varat jakautuvat vuonna 2007 seuraavasti:

- valmentava koulutus 44,3 miljoonaa euroa
- ammatillinen koulutus 156,5 miljoonaa euroa

Taulukko 100. Valtionosuuspohjan mukaiset kustannukset ja suoritteet koulutusmuodoittain vuonna 2005

Koulutusmuoto	Yksikkö	Yksikköjen määrä	Valtionosuuspohjan mukaiset	
			kustannukset euroa	kustannukset euroa/yksikkö
Oppisopimuskoulutus¹				
Peruskoulutus	opiskelija	12 656	62 886 610	4 969
Lisäkoulutus	opiskelija	22 601	68 905 720	3 049
Yhteensä	opiskelija	35 257	131 792 330	3 738
Ammatillinen lisäkoulutus				
Omaehtoinen koulutus	opisk.työvuosi	12 648	93 378 153	7 383
Henkilöstökoulutus	opisk.työvuosi	860	10 621 249	12 347
Yhteensä	opisk.työvuosi	13 508	103 999 402	7 699
Ammatilliset erikoisoppilaitokset²	opiskelija	3 901	65 007 362	16 664
Vapaa sivistystyö				
Kansanopistot	opisk.viikko	295 888	75 913 469	257
Valtakunnall. liikunnan koul.keskukset	opisk.vuorokausi	332 308	26 371 422	79
Kansalaisopistot	tunti	2 229 495	150 642 504	68
Kesäyliopistot	tunti	98 264	13 139 821	134
Opintokeskukset	tunti	265 981	23 631 305	89

¹ Opiskelijamäärä on vuoden 2005 tammikuun ja syyskuun tilastointipäivien keskiarvo.

² Laskennallinen opiskelijamäärä (kevät- ja syyskauden keskiarvo).

Lähde: Opetushallitus

Taulukko 101. Vuoden 2007 yksikköhinnat koulutusmuodoittain

Koulutusmuoto	Yksikkö	Yksikköhinta euroa/ yksikkö	ALV korotus yksit. koul. järjestäjille, %	
Perusopetus, yli 18 vuotiaat	opiskelija	3 205,80	3,45	
Lukiokoulutus, yli 18 vuotiaana aloittoittaneet	opiskelija	2 877,79 ²	3,21	
Ammatillinen koulutus	opiskelija	8 498,08	5,11	
Oppisopimuskoulutus				
Peruskoulutus	opiskelija	6 543,52 ³	5,11	
Ammattitutkintoon johtava koulutus	opiskelija	3 027,38 ⁴		
Muu ammatillinen lisäkoulutus	opiskelija	2 186,44 ⁴		
Ammattikorkeakoulut	opiskelija	6 427,66	3,53	
Ammatilliset erikoisoppilaitokset				
Ryhmä I				
- lyhytkestoinen koulutus	tunti	32,29 ⁴		
- pitkäkestoinen (yli 4 kk) koulutus	tunti	35,52 ⁴		
Ryhmä II	tunti	64,58 ⁴		
Ryhmä III	tunti	226,03 ⁴		
Ryhmä IV	tunti	96,87 ⁴		
Vapaa sivistystyö				
Kansanopistot	opiskelijaviikko	258,13	6,00	
Liikunnan koulutuskeskukset	opiskelijavuorokausi	70,59	8,30	
Kansalaisopistot	tunti	66,39	3,34	
Kesäyliopistot	tunti	127,13	5,21x	
Opintokeskukset	tunti			
- opintotoiminta	tunti	91,38 ⁴		
- opintokerhotoiminta	tunti	4,00 ⁴		
Ammatillinen lisäkoulutus				kerroin ⁶
1) humanistinen ja kasvatusala ⁵	työvuosi	7 648,27	5,11	0,9
2) kulttuuriala ⁵	työvuosi	10 197,70	5,11	1,2
3) yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnonala ⁵	työvuosi	6 798,46	5,11	0,8
4) luonnontieteiden ala ⁵	työvuosi	6 798,46	5,11	0,8
5) tekniikan ja liikenteen ala lukuunottamatta kohdan 9 koulutuksia ⁵	työvuosi	10 197,70	5,11	1,2
6) luonnonvara- ja ympäristöala lukuunottamatta kohdan 9 koulutuksia ⁵	työvuosi	10 197,70	5,11	1,2
7) sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala lukuunottamatta kohdan 10 koulutuksia ⁵	työvuosi	7 648,27	5,11	0,9
8) matkailu-, ravitsemis- ja talousala ⁵	työvuosi	7 648,27	5,11	0,9
9) puutavaran autokuljetus, maarakennusala, ajoneuvonosturinkuljettaja, yhdistelmäajoneuvonkuljettaja, linja-autonkuljettaja, metsäkoneenkuljettaja sekä lentoasemapalvelut ja ammattisukeltaja ⁵	työvuosi	18 695,78	5,11	2,2
10) kuntoutus- ja liikunta-ala sekä sairaankuljettaja, optiikkahioja, jalkojenhoito, puhevammaisten tulkkipalvelu ja kipsimestari ⁵	työvuosi	10 197,70	5,11	1,2
11) muu kuin näyttötutkintoon valmistava koulutus	työvuosi	6 798,46	5,11	0,8

1) 60 % perusopetuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta.

2) 60 % lukiokoulutuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta.

3) 77 % ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta.

4) Yksikköhinta sisältää arvonlisäveron.

5) Näyttötutkintoon valmistava koulutus

6) Ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta.

Lähde: Opetushallitus

Lähteet

- Kumpulainen, T. (toim.) 2005. Koulutuksen määrälliset indikaattorit. Opetushallitus. Tampere: Tammer-paino Oy.
- Laki ammatillisesta koulutuksesta. L630/21.8.1998.
- Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta. L631/21.8.1998.
- Laki julkisesta työvoimapalvelusta (1295/2002). Laki vapaasta sivistystyöstä. L632/21.8.1998.
- Lukiolaki L629/21.8.1998.
- Oecd 2001. Education policy analysis 2001. Pariisi.
- Opetushallitus 2004. Aikuisten perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2004. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.
- Opetushallitus 2004. Aikuiskoulutusopas. Rauma: Kirjapaino Oy West Point.
- Opetushallitus 2005. Koulutusopas. Ammatillinen ja lukiokoulutus sekä vapaa sivistystyö. Rauma: Kirjapaino Oy West Point.
- Opetusministeriö 2001. Opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvan aikuisopiskelun tilastointi- ja seurantajärjestelmien kuvaus. Opetusministeriön työryhmien muistioita 8:2001. Helsinki: Yliopistopaino.
- Opetusministeriö 2003. Parlamentaarisen aikuiskoulutustyöryhmän mietintö. Opetusministeriön työryhmien muistioita 3:2002a. Helsinki: Yliopistopaino.
- Opetusministeriö 2005. Ammattikorkeakoulut 2004. Opetusministeriön julkaisuja 2005:23. Helsinki: Yliopistopaino.
- Tilastokeskus 2006. Oppilaitostilastot 2005. Koulutus 2005:3. Helsinki: Yliopistopaino Oy.
- Tilastokeskus 2006. Väestön määrä 2004 ja ennuste vuosille 2004–2030. Opetushallituksen tietokannat.
- Työministeriö (2002): Ammatillisen kehittymisen palvelut 2002.
- Valtioneuvoston asetus julkisesta työvoimapalvelusta (1344/2002).

Taulukko 1. Väestön koulutusrakenne koulutusasteittain vuonna 2005

Koulutusaste	Lukumäärä	%
Yhteensä	4 348 676	100
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	1 592 865	36,6
Yleissivistävä koulutus	334 351	7,7
Toisen asteen ammatillinen peruskoulutus	1 239 010	28,5
Ammatti-/erikoisammattitutkinto	77 709	1,8
Opistoaste+ammatillinen korkea-aste	566 639	13,0
Ammattikorkeakoulututkinto	136 040	3,1
Alempi korkeakoulututkinto	93 246	2,1
Ylempi korkeakoulututkinto	279 387	6,4
Lisensiaatin tutkinto	9 337	0,2
Tohtorin tutkinto	20 092	0,5

Lähde: Tilastokeskus, Opetushallituksen tietokannat

Taulukko 2. Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien määrä ikäryhmittäin vuonna 2005

Ikä	Lukumäärä	%
Yhteensä	1 592 865	100
15–19	279 529	17,5
20–24	64 758	4,1
25–29	47 440	3,0
30–34	46 593	2,9
35–39	55 503	3,5
40–44	58 145	3,7
45–49	75 267	4,7
50–54	104 384	6,6
55–59	153 216	9,6
60–64	133 547	8,4
65–	574 483	36,1

Lähde: Tilastokeskus, Opetushallituksen raportointiopti

Taulukko 3. Ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden määrä ja osuudet 15 vuotta täyttäneestä väestöstä vuonna 2005

Ikä vuotta	Ylioppilas- tutkinnon suorittaneet	Osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä	Ammatillisen tutkinnon suorittaneet	Osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä	Korkeakoulu- tutkinnon suorittaneet	Osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
	1 189 698	27,4	1 817 274	41,8	604 206	13,9
15–19	28 098	8,8	13 907	4,3		0
20–24	169 202	50,7	114 477	34,3	13 355	4
25–29	165 804	50,1	133 458	40,3	94 623	28,6
30–34	135 310	43,8	153 809	49,8	85 322	27,6
35–39	141 796	40,8	198 908	57,2	74 070	21,3
40–44	139 776	37	235 317	62,3	67 152	17,8
45–49	118 575	31,3	228 830	60,4	61 327	16,2
50–54	99 053	25,2	219 238	55,8	57 431	14,6
55–59	77 287	18,5	200 466	48,1	53 516	12,8
60–64	47 613	16	121 068	40,6	37 990	12,7
65–69	25 868	10,7	78 897	32,5	22 597	9,3
70–74	16 618	8,1	50 829	24,7	15 624	7,6
75–79	12 021	6,7	34 579	19,2	10 777	6
80–84	7 639	6,2	20 275	16,4	6 195	5
85–	5 038	5,7	13 216	14,9	4 227	4,8

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 4. Nuorten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset		Yht.	Miehet	Naiset	
	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%	lkm	lkm	lkm	%
Yhteensä	113 493	48 959	64 534	56,9	110 245	47 694	62 551	56,7	108 505	47 142	61 363	56,6	108 036	47 195	60 841	56,3	105 569	46 112	59 457	56,3
15–19	111	48 239	63 727	56,9	108	46 934	61 784	56,8	107 071	46 390	60	56,7	106	46 371	60 042	56,4	104 253	45 414	58 839	56,4
20–24	1 214	652	562	46,3	1 336	715	621	46,5	1 430	751	679	47,5	1 545	797	748	48,4	1 260	688	572	45,4
25–29	68	24	44	64,7	43	13	30	69,8	4	1	3	75,0	54	22	32	59,3	30	8	22	73,3
30–34	47	13	34	72,3	29	10	19	65,5	-	-	-	-	4	-	4	100,0	3	1	2	66,7
35–39	51	9	42	82,4	19	2	17	89,5	-	-	-	-	2	-	2	100,0	6	1	5	83,3
40–44	52	6	46	88,5	35	8	27	77,1	-	-	-	-	4	1	3	75,0	6	-	6	100,0
45–49	47	9	38	80,9	40	7	33	82,5	-	-	-	-	5	-	5	100,0	4	-	4	100,0
50–54	30	3	27	90,0	10	1	9	90,0	-	-	-	-	4	3	1	25,0	3	-	3	100,0
55–59	7	1	6	85,7	7	2	5	71,4	-	-	-	-	3	1	2	66,7	3	-	3	100,0
60–	10	3	7	70,0	8	2	6	75,0	-	-	-	-	2	-	2	100,0	1	-	1	100,0
Tieto puuttuu	1	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vähint. 25-vuot.	312	68	244	78,2	191	45	146	76,4	4	1	3	75,0	78	27	51	65,4	56,0	10,0	46,0	82,1

Vuoden 2003 tiedot poikkeavat muista tilastoteknisistä syistä. Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 5. Nuorten lukiokoulutuksen uudet opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta		Yhteensä
	-19	20-24	
	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	34 828	137	34 965
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	34 797	102	34 899
Ammatillinen perustutkinto	31	31	62
Ammatillinen lisäkoulutus	-	2	2
Opistoaste	-	2	2

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 6. Nuorten lukiokoulutuksen kaikki opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutustaustan mukaan vuonna 2005

Koulutustausta	Ikä vuotta			Yhteensä
	-19	20-24	25-29 ¹	
	lkm	lkm	lkm	lkm
Yhteensä	104 253	1 260	56	105 569
Ei perusasteen jälk. koulutusta tai koulutus tuntematon	104 160	1 183	12	105 355
Ammatillinen perustutkinto	93	73	29	195
Ammatillinen lisäkoulutus	-	4	5	9
Opistoaste	-	-	8	8
Korkea-asteen tutkinto	-	-	1	1
Muu tai tuntematon koulutusaste	-	-	1	1

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

¹ Tilastokeskuksen tiedonkeruussa pyydettiin aiemmin ilmoittamaan opiskeleeko opiskelija nuorten vai aikuisten lukiokoulutuksessa. Vuodesta 2003 alkaen on määrittely muuttunut siten, että täyttävä ilmoittaa opiskeleeko opiskelija nuorten opetussuunnitelman mukaisesti vai aikuisten opetussuunnitelman mukaisesti. Siksi nuorten lukiokoulutuksen 25 vuotta täyttäneiden määrä poikkeaa vuoden 2002 luvuista.

Liite 5.

Taulukko 7. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuosina 2001–2005

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%	Yht. lkm	Miehet lkm	Naiset lkm	%
Yhteensä	114 363	60 729	53 634	46,9	117 893	63 028	54 865	46,5	118 131	63 468	54 663	46,3	120 485	64 582	55 903	46,4	121 992	65 386	56 606	46,4
15–19	80 783	48 535	32 248	39,9	82 344	49 798	32 546	39,5	81 704	49 375	32 329	39,6	82 740	49 693	33 047	39,9	84 969	50 714	34 255	40,3
20–24	22 039	8 254	13 785	62,5	23 521	8 926	14 595	62,1	24 837	9 676	15 161	61,0	25 981	10 122	15 859	61,0	25 428	9 960	15 468	60,8
25–29	4 606	1 843	2 763	60,0	4 901	2 005	2 896	59,1	5 029	2 152	2 877	57,2	5 305	2 424	2 881	54,3	5 479	2 455	3 024	55,2
30–34	2 283	811	1 472	64,5	2 302	824	1 478	64,2	2 093	794	1 299	62,1	2 095	842	1 253	59,8	1 922	761	1 161	60,4
35–39	1 863	558	1 305	70,0	1 984	634	1 350	68,0	1 747	609	1 138	65,1	1 662	639	1 023	61,6	1 540	593	947	61,5
40–44	1 356	341	1 015	74,9	1 416	417	999	70,6	1 311	409	902	68,8	1 287	396	891	69,2	1 248	418	830	66,5
45–49	914	234	680	74,4	892	252	640	71,7	865	277	588	68,0	883	290	593	67,2	853	298	555	65,1
50–54	391	97	294	75,2	402	117	285	70,9	388	103	285	73,5	404	122	282	69,8	416	130	286	68,8
55–59	80	28	52	65,0	85	29	56	65,9	92	31	61	66,3	97	36	61	62,9	102	35	67	65,7
60–	11	4	7	63,6	12	6	6	50,0	19	12	7	36,8	21	13	8	38,1	35	22	13	37,1
Tieto puuttuu	37	24	13	35,1	34	20	14	41,2	46	30	16	34,8	10	5	5	50,0	-	-	-	-

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 8. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja koulutusaloittain vuonna 2005

Koulutusala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus koul. aloit- tain %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm					
Yhteensä	84 969	25 428	5 479	1 922	1 540	1 248	853	416	102	35	0	121 992	100	11 595	9,5
Humanistinen ja kasvatusala	1 234	730	145	57	40	39	28	6	-	-		2 279	1,9	315	13,8
Kulttuuriala	4 336	3 722	1 094	308	230	211	142	97	27	11		10 178	8,3	2 120	20,8
Yht.kuntatieteiden, liiketal. ja hall. ala	8 455	3 256	676	260	237	193	129	60	13	-		13 279	10,9	1 568	11,8
Luonnontiet. ala	4 191	1 177	367	156	126	110	65	23	3	-		6 218	5,1	850	13,7
Tekn. ja liikent. ala	40 156	6 448	1 268	410	308	231	155	79	19	12		49 086	40,2	2 482	5,1
Luonnonvara- ja ympäristöala	3 854	1 666	515	281	258	205	183	76	23	11		7 072	5,8	1 552	21,9
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	10 280	5 184	947	314	232	188	105	54	6	-		17 310	14,2	1 846	10,7
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	12 463	3 245	467	136	109	71	46	21	11	1		16 570	13,6	862	5,2

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 9. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja oppilaitostyyppin mukaan vuonna 2005

Oppilaitostyyppi	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus oppil. tyypeit- tään %	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm					
Yhteensä	84 969	25 428	5 479	1 922	1 540	1 248	853	416	102	35		121 992	100	11 595	9,5
Ammatilliset oppilait.	77 610	21 879	4 624	1 616	294	1 054	716	336	92	29		109 250	89,6	9 761	8,9
Ammatilliset erityisoppilait.	854	731	234	142	158	110	81	45	6	1		2 362	1,9	777	32,9
Ammatilliset erikoisoppilait.	1	63	43	12	1	1	-	-	-	-		121	0,1	57	47,1
Ammatill. aikuis- koul.keskukset	166	62	5	7	2	2	4	3	-	-		251	0,2	23	9,2
Musiikkioppilait.	185	427	109	13	4	3	1	1	-	-		743	0,6	131	17,6
Liikunnan koul- keskukset	177	313	68	9	5	1	1	-	-	-		574	0,5	84	14,6
Kansanopistot	1 150	638	104	30	24	30	19	8	2	2		2 007	1,6	219	10,9
Muut oppilaitokset	4 826	1 315	292	93	52	47	31	23	2	3		6 684	5,5	543	8,1

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 10. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	Ikä vuotta										Yhteensä	Osuus opinto-aloit-tain	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-			lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	84 969	25 428	5 479	1 922	1 540	1 248	853	416	102	35	121 992	100,0	11 595	9,5
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	747	370	62	16	10	11	5	2	-	-	1 223	1,0	106	8,7
Kielitieteet	33	55	15	2	4	8	2	2	-	-	121	0,1	33	27,3
Opetus- ja kasvatustyö	454	305	68	39	26	20	21	2	-	-	935	0,8	176	18,8
Käsi- ja taideteollisuus	2 059	1 837	603	210	174	175	121	84	24	11	5 298	4,3	1 402	26,5
Viestintä ja inform.tieteet	2 017	1 303	310	64	42	28	20	10	3	-	3 797	3,1	477	12,6
Teatteri ja tanssi	50	45	18	5	2	-	-	-	-	-	120	0,1	25	20,8
Musiikki	210	537	163	29	12	8	1	3	-	-	963	0,8	216	22,4
Liiketalous ja kauppa	8 455	3 256	676	260	237	193	129	60	13	-	13 279	10,9	1 568	11,8
Tietojenkäsittely	4 191	1 177	367	156	126	110	65	23	3	-	6 218	5,1	850	13,7
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	7 836	608	92	33	24	32	15	5	4	1	8 650	7,1	206	2,4
Kone-, met.- ja energiatekn.	6 261	585	96	30	31	17	11	5	1	-	7 037	5,8	191	2,7
Sähkö- ja automaatiotekniikka	10 362	1 051	164	55	50	29	19	12	1	1	11 744	9,6	331	2,8
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	-	3	1	-	-	1	-	-	-	-	5	0,0	2	40,0
Graafinen ja viestintätekniikka	627	227	57	11	9	5	3	4	1	-	944	0,8	90	9,5
Elintarvikeala ja biotekn.	1 192	361	55	14	14	15	14	2	-	-	1 667	1,4	114	6,8
Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	4 046	1 518	422	145	89	54	44	25	5	6	6 354	5,2	790	12,4
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	1 035	530	82	18	7	9	7	6	5	-	1 699	1,4	134	7,9
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	7 640	1 185	203	69	47	37	20	7	1	4	9 213	7,6	388	4,2
Muu tekn. ja liik. alan koul.	1 157	380	96	35	37	32	22	13	1	-	1 773	1,5	236	13,3
Maatilatalous	1 945	652	154	80	67	28	21	6	1	2	2 956	2,4	359	12,1
Puutarhatalous	465	510	176	101	115	86	84	33	7	1	1 578	1,3	603	38,2
Kalatalous	70	35	8	8	6	11	4	3	1	-	146	0,1	41	28,1
Metsätalous	1 200	208	60	49	36	40	38	17	9	5	1 662	1,4	254	15,3
Luonto- ja ympäristöala	154	253	111	39	27	31	26	14	5	3	663	0,5	256	38,6
Muu luonnonvara- ja ympäristö	20	0:00	6	4	7	9	10	3	-	-	67	0,1	39	58,2
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	7 491	3 805	692	231	174	157	87	49	5	-	12 691	10,4	1 395	11,0
Hammaslääket. ja muu hammash.	15	16	9	5	1	2	-	-	-	-	48	0,0	17	35,4
Kuntoutus ja liikunta	202	317	68	9	5	1	1	-	-	-	603	0,5	84	13,9
Farmasia ja muu lääkehuolto	125	97	29	17	13	12	8	3	-	-	304	0,2	82	27,0
Kauneudenhoitoala	2 447	949	149	52	39	16	9	2	1	-	3 664	3,0	268	7,3
Matkailuala	1 228	919	128	41	26	27	13	7	3	1	2 393	2,0	246	10,3
Majoitus- ja ravitsemisala	10 479	1 954	268	63	47	26	13	9	4	-	12 863	10,5	430	3,3
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	500	238	41	21	23	16	17	4	2	-	862	0,7	124	14,4
Puhdistuspalvelut	137	126	30	10	13	2	3	1	2	-	324	0,3	61	18,8
Muu matk., rav. ja tal.alan koul.	119	8	-	1	-	-	-	-	-	-	128	0,1	1	0,8

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 11. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat iän ja opiskelumaakunnan mukaan vuonna 2005

Maakunta	Ikä vuotta										Tieto puut- tuu	Yht.	Osuus maa- kun- nittain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	84 969	25 428	5 479	1 922	1 540	1 248	853	416	102	35	0	121 992	100	11 595	9,5
Uusimaa	15 208	5 790	1 565	522	420	293	161	93	20	6	-	24 078	19,7	3 080	12,8
Itä-Uusimaa	1 381	241	59	15	12	5	8	5	2	2	-	1 730	1,4	108	6,2
Varsinais-Suomi	6 661	1 968	427	147	110	82	44	25	8	5	-	9 477	7,8	848	8,9
Satakunta	4 275	1 110	231	85	57	45	33	8	4	1	-	5 849	4,8	464	7,9
Kanta-Häme	3 287	900	221	103	92	74	58	32	7	2	-	4 776	3,9	589	12,3
Pirkanmaa	7 101	2 213	423	105	98	73	58	22	6	3	-	10 102	8,3	788	7,8
Päijät-Häme	3 464	1 403	281	82	52	41	27	20	3	-	-	5 373	4,4	506	9,4
Kymen-laakso	3 401	608	149	54	38	47	20	10	1	-	-	4 328	3,5	319	7,4
Etelä-Karjala	2 222	518	105	31	24	12	6	4	-	-	-	2 922	2,4	182	6,2
Etelä-Savo	2 838	864	147	69	56	55	48	16	6	4	-	4 103	3,4	401	9,8
Pohjois-Savo	4 561	1 260	275	102	82	51	38	17	4	-	-	6 390	5,2	569	8,9
Pohjois-Karjala	3 248	1 105	189	82	66	78	55	23	6	1	-	4 853	4,0	500	10,3
Keski-Suomi	4 847	1 556	187	56	33	26	17	5	1	-	-	6 728	5,5	325	4,8
Etelä-Pohjanmaa	4 164	1 003	177	86	64	42	31	25	9	1	-	5 602	4,6	435	7,8
Pohjanmaa	3 251	683	155	64	45	47	41	26	7	-	-	4 319	3,5	385	8,9
Keski-Pohjanmaa	1 834	391	63	23	12	11	14	6	1	-	-	2 355	1,9	130	5,5
Pohjois-Pohjanmaa	7 670	2 054	434	172	151	142	117	39	9	6	-	10 794	8,8	1 070	9,9
Kainuu	1 532	318	45	18	17	19	8	3	-	-	-	1 960	1,6	110	5,6
Lappi	4 024	1 443	346	106	111	105	69	37	8	4	-	6 253	5,1	786	12,6

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 12. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	Ikä vuotta										Tieto- puut- tuu	Yht.	Osuus opinto- aloit- tain	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	229	3 467	3 024	2 379	2 383	2 223	1 806	1 000	322	51	13	16 897	100	13 188	78,0
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	5	33	30	12	15	21	6	6	1	-	-	129	0,8	91	70,5
Opetus- ja kasvatustyö	5	111	46	33	31	30	22	7	2	-	-	287	1,7	171	59,6
Käsi- ja taideteollisuus	1	81	45	28	32	37	46	39	21	2	-	332	2,0	250	75,3
Viestintä ja inform.tieteet	15	143	63	33	29	22	13	4	1	-	2	325	1,9	165	50,8
Teatteri ja tanssi	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,0	0	0,0
Musiikki	-	-	1	3	4	4	-	1	-	-	-	13	0,1	13	100,0
Liiketalous ja kauppa	17	455	599	484	414	429	288	120	29	4	2	2 841	16,8	2 367	83,3
Tietojenkäsittely	9	202	235	201	186	150	116	38	15	4	1	1 157	6,8	945	81,7
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	7	54	59	37	52	35	39	21	19	1	-	324	1,9	263	81,2
Kone-, met.- ja energiatekn.	5	36	30	28	26	15	14	7	4	1	4	170	1,0	125	73,5
Sähkö- ja automaatio- tekniikka	10	162	171	112	89	74	60	23	4	1	1	707	4,2	534	75,5
Tieto- ja tietoliikenne- tekniikka	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0	1	100,0
Graafinen ja viestintä- tekniikka	2	35	26	17	8	12	8	1	-	-	-	109	0,6	72	66,1
Elintarvikeala ja biotekn.	2	39	21	21	24	25	17	4	10	2	-	165	1,0	124	75,2
Prosessi-, kemian ja mat. tekn.	19	166	127	70	54	62	49	28	10	8	1	594	3,5	408	68,7
Tekstiili- ja vaatetus-tekniikka	2	5	1	3	3	-	1	-	-	-	-	15	0,1	8	53,3
Ajoneuvo- ja kuljetus- tekniikka	10	80	56	37	25	20	19	17	2	1	1	268	1,6	177	66,0
Muu tekn. ja liik. alan koul.	14	26	29	13	11	11	13	7	1	1	-	126	0,7	86	68,3
Maatilatalous	7	209	181	167	123	77	45	22	18	11	-	860	5,1	644	74,9
Puutarhatalous	2	53	54	47	89	90	57	42	11	2	-	447	2,6	392	87,7
Kalatalous	-	1	3	-	1	2	4	4	-	-	-	15	0,1	14	93,3
Metsätalous	9	54	29	29	28	33	39	17	6	2	-	246	1,5	183	74,4
Luonto- ja ympäristöala	1	32	37	23	16	13	11	5	2	1	-	141	0,8	108	76,6
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	45	866	839	777	946	876	788	479	129	6	-	5 751	34,0	4 840	84,2
Kuntoutus ja liikunta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	0	
Farmasia ja muu lääkehuolto	-	27	19	11	11	16	6	3	-	-	-	93	0,6	66	71,0
Kauneudenhoitoala	6	200	119	76	41	37	29	13	3	-	-	524	3,1	318	60,7
Matkailuala	12	150	71	24	26	31	10	8	4	1	-	337	2,0	175	51,9
Majoitus- ja ravitsemisala	21	228	112	74	73	62	55	47	11	2	1	686	4,1	436	63,6
Kotitalous- ja kuluttaja-palv.	-	6	9	7	7	14	23	14	8	-	-	88	0,5	82	93,2
Puhdistuspalvelut	3	11	11	12	19	25	28	23	11	1	-	144	0,9	130	90,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 13. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	Ikä vuotta										Tieto- puut- tuu	Yht.	Osuus opinto- aloit- tain	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	363	4 096	3 242	2 682	3 184	3 159	2 880	1 903	887	202	95	22 693	100	18 139	79,9
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	-	34	59	65	63	76	92	52	7	-	1	449	2,0	414	92,2
Kielitieteet	3	1	6	5	13	9	7	5	2	-	-	51	0,2	47	92,2
Muu hum. ja kasv.alan koul.	-	2	4	3	5	6	20	9	4	2	-	55	0,2	53	96,4
Käsi- ja taideteollisuus	2	37	36	38	58	45	40	42	19	15	5	337	1,5	293	86,9
Viestintä ja inform.tieteet	5	127	153	90	89	66	51	23	11	3	2	620	2,7	486	78,4
Teatteri ja tanssi	5	29	24	7	8	8	6	4	-	-	-	91	0,4	57	62,6
Liiketalous ja kauppa	26	370	612	609	767	768	642	384	120	16	24	4 338	19,1	3 918	90,3
Tietojenkäsittely	6	97	182	152	168	133	125	58	27	2	2	952	4,2	847	89,0
Arkkitehtuuri ja rakentam.	11	192	254	278	381	397	354	259	185	45	8	2 364	10,4	2 153	91,1
Kone-, met.- ja energiatekn.	3	94	69	59	59	45	45	38	23	11	1	447	2,0	349	78,1
Sähkö- ja automaatiotekn.	1	49	79	67	61	51	61	32	7	1	2	411	1,8	359	87,3
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	5	116	111	90	77	74	48	27	11	2	2	563	2,5	440	78,2
Graafinen ja viestintätek.	-	15	17	20	18	9	11	4	3	-	2	99	0,4	82	82,8
Elintarvikeala ja biotekn.	1	11	15	8	13	23	14	12	1	-	-	98	0,4	86	87,8
Prosessi-, kemian ja mattek.	3	94	80	57	59	44	36	20	7	9	3	412	1,8	312	75,7
Tekstiili- ja vaatetustekn.	-	11	19	7	7	8	4	11	5	1	-	73	0,3	62	84,9
Ajoneuvo- ja kuljetustekn.	27	354	262	193	208	202	189	126	50	8	1	1 620	7,1	1 238	76,4
Muu tekn. ja liik. alan koul.	143	998	276	147	121	81	80	48	23	10	-	1 927	8,5	786	40,8
Maatilatalous	10	76	99	76	98	106	68	43	26	5	14	621	2,7	521	83,9
Puutarhatalous	6	55	44	29	33	47	39	19	11	3	1	287	1,3	225	78,4
Kalatalous	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	0,0	1	100,0
Metsätalous	1	18	21	24	23	34	27	14	22	24	3	211	0,9	189	89,6
Luonto- ja ympäristöala	6	98	78	53	50	49	42	38	20	6	11	451	2,0	336	74,5
Muu luonnonvara- ja ymp.ala	8	98	70	26	20	15	9	4	-	-	1	251	1,1	144	57,4
Sosiaaliala	42	488	270	227	259	257	263	150	68	9	6	2 039	9,0	1 503	73,7
Terveysala	-	2	8	3	11	10	20	11	8	1	-	74	0,3	72	97,3
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	-	7	34	45	63	70	44	42	18	5	-	328	1,4	321	97,9
Kuntoutus ja liikunta	29	371	170	99	136	108	81	54	18	1	3	1 070	4,7	667	62,3
Tekniset terveyspalvelut	3	19	14	29	33	43	52	31	10	1	-	235	1,0	213	90,6
Matkailuala	4	73	58	25	52	37	33	23	23	8	3	339	1,5	259	76,4
Majoitus- ja ravitsemisala	10	111	77	53	81	86	74	38	25	1	-	556	2,5	435	78,2
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	-	5	2	6	7	8	23	14	4	-	-	69		64	
Puhdistuspalvelut	3	44	39	92	143	244	279	268	129	13	-	1 254	5,5	1 207	96,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 14. Erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yhteensä	Osuus opintoalotain	Vähint. 25 vuotta täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	8	333	704	802	1 044	1 121	873	528	216	24	41	5 694	100,0	5 312	93,3
Käsi- ja taideteollisuus	-	-	9	11	10	10	10	5	5	-	1	61	1,1	60	98,4
Viestintä ja inform.tieteet	-	1	13	22	21	24	12	1	2	-	-	96	1,7	95	99,0
Teatteri ja tanssi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0		
Liiketalous ja kauppa	-	12	82	212	315	335	249	173	83	11	28	1 500	26,3	1 460	97,3
Tietojenkäsittely	-	2	10	10	15	14	7	4	1	1	1	65	1,1	62	95,4
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	-	4	14	29	38	54	59	26	12	1	6	243	4,3	233	95,9
Kone-, met.- ja energiatekn.	-	3	15	13	9	7	4	3	-	-	-	54	0,9	51	94,4
Sähkö- ja automaatiotekniikka	-	3	2	2	5	5	5	5	2	1	-	30	0,5	27	90,0
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	-	4	14	6	10	13	3	3	-	-	-	53	0,9	49	92,5
Graafinen ja viestintätekniikka	-	1	1	4	5	9	6	2	1	-	-	29	0,5	28	96,6
Elintarvikeala ja biotekn.	-	-	2	2	1	4	-	2	-	-	-	11	0,2	11	100,0
Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	1	7	14	19	23	19	20	12	3	-	-	118	2,1	110	93,2
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	-	11	13	6	2	4	1	6	4	-	-	47	0,8	36	76,6
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	-	6	28	26	33	30	16	10	3	-	-	152	2,7	146	96,1
Muu tekn. ja liik. alan koul.	1	105	228	185	241	225	124	63	22	2	2	1 198	21,0	1 090	91,0
Maatilatalous	-	1	3	3	1	-	-	1	-	-	-	9	0,2	8	88,9
Puutarhatalous	-	-	6	4	4	5	1	1	-	-	-	21	0,4	21	100,0
Metsätalous	-	1	1	2	5	3	7	4	-	-	-	23	0,4	22	95,7
Luonto- ja ympäristöala	1	22	22	17	14	9	17	15	8	3	2	130	2,3	105	80,8
Muu luonnonvara- ja ymp.ala	-	1	11	14	15	17	13	8	2	1	-	82	1,4	81	98,8
Sosiaaliala	-	18	10	25	30	32	25	20	5	1	-	166	2,9	148	89,2
Terveysala	-	1	21	30	31	45	43	22	6	1	-	200	3,5	199	99,5
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	-	6	16	27	43	71	84	74	25	2	-	348	6,1	342	98,3
Kuntoutus ja liikunta	-	5	19	20	20	23	19	3	5	-	-	114	2,0	109	95,6
Kauneudenhoitoala	-	6	15	8	6	9	3	-	-	-	-	47	0,8	41	87,2
Majoitus- ja ravitsemisala	5	110	116	73	91	89	73	33	11	-	1	602	10,6	486	80,7
Puhdistuspalvelut	-	3	19	32	56	65	72	32	16	-	-	295	5,2	292	99,0

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 15. Ammatilliseen perustutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus opintoalotain	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	866	4 048	3 158	2 404	2 428	2 354	1 897	1 146	468	58	43	18 870	100	13 913	73,73
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	7	92	96	79	56	36	27	8	2	-	-	403	2,1	304	75,43
Opetus- ja kasvatustyö	-	32	27	29	44	48	34	24	13	4	12	267	1,4	223	83,52
Käsi- ja taideteollisuus	2	20	26	17	16	16	15	12	2	1	-	127	0,7	105	82,68
Viestintä ja inform.tieteet	5	52	64	19	18	11	16	6	-	-	-	191	1,0	134	70,16
Musiikki	-	2	6	6	3	7	5	-	1	-	-	30	0,2	28	93,33
Kuvataide	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0	0	0
Liiketalous ja kauppa	87	836	808	580	577	554	435	236	75	5	7	4 200	22,3	3 270	77,86
Hallinto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	0	
Tietojenkäsittely	8	77	135	141	203	168	141	58	23	-	-	954	5,1	869	91,09
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	223	549	306	189	181	168	139	99	56	6	6	1 922	10,2	1 144	59,52
Kone-, met.- ja energiatekn.	73	233	118	67	41	25	17	4	5	1	2	586	3,1	278	47,44
Sähkö- ja automaatiotekn.	18	193	113	90	54	47	31	9	4	-	1	560	3,0	348	62,14
Tieto- ja tietoliikennetekn.	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	0,0	2	100
Graafinen ja viestintätek.	3	40	36	28	27	18	12	9	3	-	-	176	0,9	133	75,57
Elintarvikeala ja biotekn.	15	59	52	44	40	23	14	15	10	1	2	275	1,5	199	72,36
Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	51	301	195	131	96	68	43	25	14	1	1	926	4,9	573	61,88
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	1	10	6	8	6	6	6	5	2	-	-	50	0,3	39	78
Ajoneuvo- ja kuljetustekn.	77	419	274	167	150	132	93	40	24	8	6	1 390	7,4	888	63,88
Muu tekn. ja liikent. alan koul.	4	30	34	21	22	14	12	8	7	3	-	155	0,8	121	78,06
Maatilatalous	107	181	92	57	48	21	14	5	1	-	1	527	2,8	238	45,16
Puutarhatalous	9	28	21	16	37	15	7	7	1	-	-	141	0,7	104	73,76
Kalatalous	2	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-	7	0,0	3	42,86
Metsätalous	11	32	12	5	5	3	4	-	-	-	-	72	0,4	29	40,28
Luonto- ja ympäristöala	8	7	1	3	2	1	2	1	-	-	-	25	0,1	10	40
Terveysala	-	-	1	-	3	-	-	3	-	1	-	8	0,0	8	100
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	23	309	370	440	573	732	636	441	132	5	5	3 666	19,4	3 329	90,81
Hammaslääket. ja muu hammash.	-	3	6	1	2	3	1	-	-	-	-	16	0,1	13	81,25
Kuntoutus ja liikunta	10	96	63	44	13	12	4	1	-	-	-	243	1,3	137	56,38
Farmasia ja muu lääkehuolto	6	62	51	28	22	11	6	5	-	-	-	191	1,0	123	64,4
Kauneudenhoitoala	29	81	40	21	17	8	3	3	2	-	-	204	1,1	94	46,08
Matkailuala	2	14	17	23	26	36	33	24	29	12	-	216	1,1	200	92,59
Majoitus- ja ravitsemisala	79	228	128	81	78	80	62	31	14	1	-	782	4,1	475	60,74
Kotital.- ja kuluttajapalvelu	-	5	7	13	15	18	18	16	20	4	-	116	0,6	111	95,69
Puhdistuspalvelut	6	54	52	55	52	73	66	50	28	5	-	441	2,3	381	86,39

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 16. Ammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	Ikä vuotta										Tieto- puut- tuu	Yht.	Osuus opinto- aloit- tain	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60-					
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	87	2 607	3 178	2 689	2 818	2 570	2 112	1 424	580	69	58	18 192	100,0	15 440	84,9
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	1	23	32	51	49	62	53	25	10	-	-	306	1,7	282	92,2
Kielitieteet	-	-	1	1	4	2	-	3	-	-	-	11	0,1	11	100,0
Muu hum. ja kasv.alan koul.	-	1	6	7	16	23	25	23	17	1	-	119	0,7	118	99,2
Käsi- ja taideteollisuus	1	19	12	24	16	9	8	2	2	-	-	93	0,5	73	78,5
Viestintä- ja inform.tieteet	1	35	40	41	41	40	34	15	9	1	-	257	1,4	221	86,0
Teatteri ja tanssi	-	5	14	10	9	4	-	2	-	-	-	44	0,2	39	88,6
Kuvataide	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	0	
Liiketalous ja kauppa	23	614	1 019	858	999	948	782	499	213	38	21	6 014	33,1	5 356	89,1
Tietojenkäsittely	-	19	14	28	32	26	23	5	3	1	1	152	0,8	132	86,8
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	6	140	130	143	137	130	87	54	19	3	5	854	4,7	703	82,3
Kone-, met.- ja energiatekn.	7	197	140	84	74	34	16	8	3	1	1	565	3,1	360	63,7
Sähkö- ja automaatiotekn.	3	185	201	148	120	110	71	49	25	3	3	918	5,0	727	79,2
Tieto- ja tietoliikennetekn.	-	49	29	17	23	10	24	31	5	-	-	188	1,0	139	73,9
Graafinen ja viestintätek.	1	35	82	64	79	92	72	35	10	2	3	475	2,6	436	91,8
Elintarvikeala ja biotekn.	-	20	43	44	37	26	24	12	3	-	1	210	1,2	189	90,0
Prosessi-, kemian ja mat.tekn.	2	165	361	253	189	114	69	27	7	-	1	1 188	6,5	1 020	85,9
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	-	1	6	4	2	2	-	3	-	-	-	18	0,1	17	94,4
Ajoneuvo- ja kuljetustek.	7	358	316	223	190	159	138	98	44	9	8	1 550	8,5	1 177	75,9
Muu tekn. ja liik. alan koul.	18	362	284	192	158	95	70	45	9	1	-	1 234	6,8	854	69,2
Maatilatalous	3	33	49	48	44	46	30	21	13	-	-	287	1,6	251	87,5
Puutarhatalous	-	32	41	29	28	30	6	13	4	-	-	183	1,0	151	82,5
Kalatalous	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0	0	0,0
Metsätalous	-	2	4	2	2	3	2	1	-	-	-	16	0,1	14	87,5
Luonto- ja ympäristöala	-	2	1	2	2	1	3	1	-	-	-	12	0,1	10	83,3
Muu luonnonvara- ja ymp.ala	4	53	40	17	13	11	3	2	1	-	1	145	0,8	87	60,0
Sosiaaliala	3	114	145	211	259	272	254	188	63	3	5	1 517	8,3	1 395	92,0
Terveysala	-	1	6	4	7	15	15	11	7	-	-	66	0,4	65	98,5
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	-	5	19	26	25	17	31	19	1	-	-	143	0,8	138	96,5
Kuntoutus ja liikunta	-	19	17	20	23	16	15	5	1	-	-	116	0,6	97	83,6
Tekniset terveyspalvelut	1	5	6	14	22	23	31	21	18	1	-	142	0,8	136	95,8
Matkailuala	-	7	5	3	7	6	7	5	1	2	-	43	0,2	36	83,7
Majoitus- ja ravitsemisala	3	40	34	26	50	36	21	26	5	-	1	242	1,3	198	81,8
Kotital.- ja kuluttajapalvelut	-	1	1	1	-	2	2	-	-	-	-	7	0,0	6	85,7
Puhdistuspalvelut	3	64	80	94	161	206	196	175	87	3	7	1 076	5,9	1 002	93,1

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 17. Erikoisammattitutkintoon valmistavan oppisopimuskoulutuksen opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	Ikä vuotta										Tieto puutuu	Yht.	Osuus opintoalotain %	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-				lkm	%
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%		
Yhteensä	1	340	1 456	1 928	2 393	2 643	2 532	1 822	894	111	51	14 171	100,0	13 779	97,2
Käsi- ja taideteollisuus	-	-	-	4	5	3	2	1	2	-	-	17	0,1	17	100,0
Viestintä ja inform.tieteet	-	-	3	10	2	4	4	-	1	-	-	24	0,2	24	100,0
Teatteri ja tanssi	-	-	7	2	2	1	-	2	-	-	-	14	0,1	14	100,0
Liiketalous ja kauppa	-	84	513	1 052	1 522	1 762	1 833	1 445	765	99	42	9 117	64,3	8 991	98,6
Tietojenkäsittely	-	1	11	10	9	3	9	2	-	1	-	46	0,3	45	97,8
Arkkitehtuuri ja rakentam.	-	6	20	24	28	27	29	19	12	-	1	166	1,2	159	95,8
Kone-, met- ja energiatekn.	-	1	10	13	11	11	13	3	1	-	-	63	0,4	62	98,4
Sähkö- ja automaatiotekn.	-	2	19	15	33	40	18	9	2	-	1	139	1,0	136	97,8
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	-	3	13	8	10	15	9	3	1	-	-	62	0,4	59	95,2
Graafinen ja viestintätek.	-	-	1	2	1	4	2	1	1	-	-	12	0,1	12	100,0
Elintarvikeala ja biotekn.	-	2	4	1	4	2	-	-	-	-	1	14	0,1	11	78,6
Prosessi-, kem. ja mat.tekn.	-	2	24	53	43	31	24	11	1	-	1	190	1,3	187	98,4
Tekstiili- ja vaatetustekn.	-	1	1	2	2	4	2	2	2	1	-	17	0,1	16	94,1
Ajoneuvo- ja kuljetustekn.	-	15	94	56	64	58	31	19	10	-	-	347	2,4	332	95,7
Muu tekn. ja liik. alan koul.	1	98	374	375	331	283	227	101	41	6	1	1 838	13,0	1 738	94,6
Maatilatalous	-	5	12	4	10	8	3	1	1	1	-	45	0,3	40	88,9
Puutarhatalous	-	1	2	2	2	4	4	-	-	-	-	15	0,1	14	93,3
Metsätalous	-	-	1	2	3	1	3	4	-	-	-	14	0,1	14	100,0
Luonto- ja ympäristöala	-	1	2	1	4	5	5	-	-	-	-	18	0,1	17	94,4
Muu luonnonvara- ja ymp.ala	-	-	1	1	2	2	5	1	-	-	-	12	0,1	12	100,0
Sosiaaliala	-	4	13	11	12	17	16	14	1	-	-	88	0,6	84	95,5
Terveysala	-	-	8	10	30	40	35	22	4	1	-	150	1,1	150	100,0
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	-	4	18	18	35	87	75	54	25	1	-	317	2,2	313	98,7
Kuntoutus ja liikunta	-	4	9	5	5	-	4	1	-	-	-	28	0,2	24	85,7
Kauneudenhoitoala	-	2	4	2	7	5	4	-	-	-	-	24	0,2	22	91,7
Majoitus- ja ravitsemisala	-	90	262	211	163	157	108	67	12	-	3	1 073	7,6	980	91,3
Puhdistuspalvelut	-	14	30	34	53	69	67	40	12	1	1	321	2,3	306	95,3

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta.

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 18. Näyttötutkintoina ammatillisen perustutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005 (sisältää sekä oppilaitosmuotoisessa että oppisopimuskoulutuksessa opiskelleet)

Opintoala	Ikä vuotta										??	Yhteensä lkm	Osuus opinto- aloit- tain %
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-			
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm			
Yhteensä	69	1 038	1 168	870	1 029	1 028	836	473	190	28	10	6 739	100,0
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	-	14	20	16	18	12	10	4	1	-	-	95	1,4
Opetus- ja kasvatustyö	-	28	14	17	24	21	23	13	5	1	3	149	2,2
Käsi- ja taideteollisuus	-	27	18	12	13	12	20	11	6	2	-	121	1,8
Viestintä ja informaatiotieteet	1	23	19	5	6	10	4	2	-	1	-	71	1,1
Teatteri ja tanssi	1	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	7	0,1
Musiikki	-	1	1	2	2	2	1	1	-	-	-	10	
Kuvataide	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Liiketalous ja kauppa	1	131	232	169	189	195	128	75	20	2	2	1 144	17,0
Tietojenkäsittely	2	28	53	49	86	66	69	17	5	-	-	375	5,6
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	14	54	61	29	40	33	29	14	7	1	-	282	4,2
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	8	52	45	16	12	4	3	-	-	-	-	140	2,1
Sähkö- ja automaatiotekniikka	1	61	68	56	38	21	22	7	2	1	-	277	4,1
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Graafinen ja viestintätekniikka	-	7	11	4	3	2	1	1	-	-	-	29	0,4
Elintarvikeala ja biotekniikka	2	18	21	20	18	10	9	4	4	-	2	108	1,6
Prosessi-, kemian ja materiaalitekniikka	5	51	70	39	26	27	14	7	4	1	-	244	3,6
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	2	3	2	2	3	4	3	2	2	-	-	23	0,3
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	5	79	61	33	42	41	30	10	5	-	1	307	4,6
Muu tekniikan ja liikent. alan koulutus	-	6	6	4	3	2	6	-	-	-	-	27	0,4
Maatilatalous	15	54	53	40	42	25	25	9	5	1	1	270	4,0
Puutarhatalous	1	12	14	14	33	37	18	16	3	-	-	148	2,2
Kalatalous	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	3	0,0
Metsätalous	1	17	11	4	6	10	9	2	-	1	-	61	0,9
Luonto- ja ympäristöala	-	3	2	3	1	1	2	-	-	-	-	12	0,2
Terveysala	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	
Sosiaali- ja terveysala (yhteiset)	3	174	234	257	339	376	324	215	75	4	1	2 002	29,7
Hammaslääket. ja muu hammash.	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	0,0
Kuntoutus ja liikunta	-	7	6	4	1	2	2	-	-	-	-	22	0,3
Farmasia ja muu lääkehuolto	1	8	8	4	4	5	5	1	-	-	-	36	0,5
Kauneudenhoitoala	2	49	44	16	12	9	11	4	1	-	-	148	2,2
Matkailuala	-	23	25	12	13	25	8	12	13	8	-	139	2,1
Majoitus- ja ravitsemisala	3	88	51	22	28	38	24	16	9	-	-	279	4,1
Kotitalous- ja kuluttajapalvel.	-	8	8	12	16	21	21	16	17	3	-	122	1,8
Puhdistuspalvelut	1	6	8	9	10	16	14	12	6	1	-	83	1,2

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 19. Ammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005 (sisältää sekä oppilaitosmuotoisessa että oppisopimuskoulutuksessa opiskelleet)

Opintoala	Ikä vuotta										Tieto- puut- tuu	Yht.	Osuus opinto- aloit- tain %
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+			
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	
Yhteensä	28	1 278	1 483	1 319	1 551	1 488	1 322	895	375	53	14	9 806	100
Vapaa-aika- ja nuorisotyö	-	4	4	12	7	17	20	4	1	-	-	69	0,7
Kielitieteet	-	-	1	4	5	3	3	1	2	-	-	19	0,2
Muu humanistisen- ja kasvatustieteiden koulutus	-	-	3	4	3	8	15	8	6	-	-	47	0,5
Käsi- ja taideteollisuus	-	12	8	10	7	8	5	1	-	1	-	52	0,5
Viestintä ja informaatiotieteet	-	23	21	20	21	18	14	9	4	-	-	130	1,3
Teatteri ja tanssi	-	8	4	2	-	2	-	-	-	-	-	16	0,2
Liiketalous ja kauppa	5	254	432	404	480	481	402	258	88	17	4	2 825	28,8
Tietojenkäsittely	1	18	35	36	41	36	31	10	8	2	-	218	2,2
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	-	49	103	125	154	162	120	86	45	10	4	858	8,7
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	-	33	41	21	23	10	4	5	3	-	-	140	1,4
Sähkö- ja automaatiotekniikka	-	34	72	52	43	28	25	17	6	-	2	279	2,8
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	2	35	40	23	26	22	23	20	2	-	-	193	2,0
Graafinen ja viestintätekniikka	-	5	13	9	18	12	6	2	-	-	-	65	0,7
Elintarvikeala ja biotekniikka	-	7	19	17	17	23	17	6	-	-	-	106	1,1
Prosessi-, kemian ja materiaalitekniikka	-	27	82	76	59	45	21	12	1	-	-	323	3,3
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	-	3	4	4	-	1	-	3	-	-	-	15	0,2
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	1	69	105	95	93	97	96	50	25	4	2	637	6,5
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	3	128	101	79	61	36	36	25	3	1	-	473	4,8
Maatilatalous	1	31	51	51	38	45	31	15	8	1	-	272	2,8
Puutarhatalous	-	13	20	11	9	15	12	8	1	-	-	89	0,9
Kalatalous	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	0,0
Metsätalous	-	8	3	9	4	15	8	4	5	6	-	62	0,6
Luonto- ja ympäristöala	-	26	19	13	19	16	8	9	5	2	1	118	1,2
Muu luonnonvara- ja ympäristöala	4	19	18	8	8	3	3	1	1	-	-	65	0,7
Sosiaaliala	2	190	93	95	173	150	144	104	28	2	1	982	10,0
Terveysala	-	-	1	1	4	8	9	5	3	-	-	31	0,3
Sosiaali- ja terveysala (yhteiset)	-	1	11	5	15	11	15	9	4	-	-	71	0,7
Kuntoutus ja liikunta	6	201	94	39	63	41	30	20	6	-	-	500	5,1
Tekniset terveyspalvelut	1	5	8	18	19	16	26	12	13	-	-	118	1,2
Matkailuala	1	11	19	1	10	10	5	-	10	4	-	71	0,7
Majoitus- ja ravitsemisala	1	41	27	12	37	26	23	27	13	-	-	207	2,1
Puhdistuspalvelut	-	22	31	63	94	123	169	164	84	3	-	753	7,7

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 20. Erikoisammattitutkinnon suorittaneet opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005 (sisältää sekä oppilaitosmuotoisessa että oppisopimuskoulutuksessa opiskelleet)

Opintoala	Ikä vuotta									Tieto puut- tuu	Yht.	Osuus opinto- aloit- tain
	-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-			
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm			
Yhteensä	85	377	512	726	935	881	603	325	40	5	4 489	100
Käsi- ja taideteollisuus	1	6	1	5	3	3	2	3	-	-	24	0,5
Viestintä ja informaatiotieteet	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	3	0,1
Liiketalous ja kauppa	18	146	277	438	576	564	454	264	34	4	2 775	61,8
Tietojenkäsittely	-	2	5	1	2	-	-	-	-	-	10	0,2
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	-	8	17	20	29	33	7	10	3	-	127	2,8
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	1	7	5	5	7	9	2	1	-	-	37	0,8
Sähkö- ja automaatiotekniikka	-	-	1	3	3	2	3	-	-	-	12	0,3
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	2	16	5	3	5	3	-	-	-	-	34	0,8
Graafinen ja viestintätekniikka	1	-	3	3	5	6	1	1	-	-	20	0,4
Elintarvikeala ja biotekn.	-	1	1	-	3	1	1	2	-	-	9	0,2
Prosessi-, kemian ja materiaalitekniikka	-	5	15	15	8	7	5	2	-	-	57	1,3
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	0,0
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	1	17	12	8	12	5	3	1	-	-	59	1,3
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	23	51	65	81	75	64	21	8	-	-	388	8,6
Maatilatalous	1	3	1	3	2	1	-	-	-	-	11	0,2
Puutarhatalous	-	1	-	2	2	-	-	-	-	-	5	0,1
Luonto- ja ympäristöala	1	-	1	4	5	4	1	2	2	-	20	0,4
Muu luonnonvara- ja ympäristöala	-	4	2	6	3	4	2	1	-	-	22	0,5
Sosiaaliala	8	1	2	4	7	4	1	1	-	-	28	0,6
Terveysala	-	6	3	11	26	20	13	3	-	-	82	1,8
Sosiaali- ja terv. ala (yhteiset)	2	11	13	25	49	52	39	13	-	-	204	4,5
Kuntoutus ja liikunta	4	12	13	17	14	14	3	3	-	-	80	1,8
Kauneudenhoitoala	5	10	9	9	11	2	-	-	-	-	46	1,0
Majoitus- ja ravitsemisala	16	65	44	46	69	72	32	6	-	1	351	7,8
Puhdistuspalvelut	1	4	17	16	18	9	13	4	1	-	83	1,8

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 21. Aikuisloulutuksena ammattikorkeak.tutkintoa suorittavat opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

Opintoala	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–	Yht.	Osuus opinto-aloit-tain	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	22	960	3 930	4 330	4 170	3 950	2 662	1 078	250	35	21 387	100,0	20 405	95,4
Vapaa-aika ja nuorisotyö	1	5	31	49	44	37	28	20	4	1	220	1,0	214	97,3
Kielitieteet	-	-	5	12	8	5	-	1	-	-	31	0,1	31	100,0
Käsi- ja taideteollisuus	8	34	98	43	76	84	63	16	7	-	429	2,0	387	90,2
Viestintä ja informaatiotieteet	1	25	123	109	66	57	34	9	3	1	428	2,0	402	93,9
Teatteri ja tanssi	-	-	13	18	8	10	1	-	-	-	50	0,2	50	100,0
Musiikki	-	4	37	37	51	33	21	1	1	-	185	0,9	181	97,8
Kuvataide	-	6	16	14	19	15	14	6	2	6	98	0,5	92	93,9
Muu kulttuurialan koulutus	-	2	27	24	26	21	18	7	1	-	126	0,6	124	98,4
Liiketalous ja kauppa	8	291	980	963	908	883	573	261	61	5	4 933	23,1	4 634	93,9
Hallinto	-	4	15	12	12	20	17	14	7	-	101	0,5	97	96,0
Muu yht.tiet.,liiketal., hall.	-	-	8	31	24	16	5	3	-	-	87	0,4	87	100,0
Tietojenkäsittely	-	53	290	312	232	238	136	50	9	2	1 322	6,2	1 269	96,0
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	-	19	159	175	171	212	167	80	23	6	1 012	4,7	993	98,1
Kone-, met.- ja energiatekn.	-	38	204	246	238	177	110	64	13	2	1 092	5,1	1 054	96,5
Sähkö- ja automaatiotekniikka	-	15	153	160	126	114	74	22	10	1	675	3,2	660	97,8
Tieto- ja tietoliikennetekn.	1	90	436	485	331	231	159	63	17	3	1 816	8,5	1 725	95,0
Graaf. ja viestintätekniikka	-	9	42	32	20	17	7	5	1	1	134	0,6	125	93,3
Bio-, elintarv.- ja kem.tekn.	-	2	11	11	13	9	9	1	-	-	56	0,3	54	96,4
Prosessi- ja materiaalitek.	-	15	65	49	50	63	25	9	3	-	279	1,3	264	94,6
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	-	12	87	95	78	59	35	12	7	2	387	1,8	375	96,9
Tuotantotalous	-	7	55	66	65	61	24	10	6	-	294	1,4	287	97,6
Muu tekn. ja liik. alan koul.	-	8	39	41	38	40	24	12	4	-	206	1,0	198	96,1
Maatilatalous	-	11	51	60	55	52	47	13	3	-	292	1,4	281	96,2
Puutarhatalous	-	-	9	22	21	24	27	6	3	1	113	0,5	113	100,0
Kalatalous	-	-	1	2	3	5	1	-	-	-	12	0,1	12	100,0
Metsätalous	-	2	16	38	59	81	74	33	9	1	313	1,5	311	99,4
Luonto- ja ympäristöala	-	-	12	6	1	3	3	1	-	-	26	0,1	26	100,0
Muu luonnonvara ja ymp.ala	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	0,0	1	100,0
Sosiaaliala	-	40	185	306	394	389	300	112	18	2	1 746	8,2	1 706	97,7
Terveysala	1	113	360	422	515	538	377	118	16	1	2 461	11,5	2 347	95,4
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	3	0,0	3	100,0
Hammaslääket. ja muu hammashuolto	-	2	2	5	11	16	12	4	-	-	52	0,2	50	96,2
Kuntoutus ja liikunta	-	43	72	79	88	85	67	18	1	-	453	2,1	410	90,5
Tekniset terveyspalvelut	-	21	20	13	30	26	23	7	1	-	141	0,7	120	85,1
Kauneudenhoitoala	-	3	6	17	13	8	7	2	1	-	57	0,3	54	94,7
Matkailuala	1	38	99	107	103	87	55	26	8	-	524	2,5	485	92,6
Majoitus- ja ravitsemisala	1	24	102	142	95	61	33	15	2	-	475	2,2	450	94,7
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	0,0	1	100,0
Muu matkailu-,ravits.- ja tal.al.koul.	-	24	100	127	176	172	91	57	9	-	756	3,5	732	96,8

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 22. Nuorten koulutuksessa ammattikorkeak.tutk. suorittavat opiskelijat ikäryhmittäin ja opintoalan mukaan vuonna 2005

	16– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60–	Yht.	Osuus opinto- aloitt.	Vähint. 25 v. täyttän määrä ja %-osuus
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm %
Yhteensä	6 670	71 540	23 187	4 420	2 091	1 252	535	143	30	5	109 873	100,0	31 663 28,8
Vapaa-aika ja nuorisotyö	41	629	164	20	9	9	5	1	-	-	878	0,8	208 23,7
Kielitieteet	18	175	53	15	10	5	1	-	-	-	277	0,3	84 30,3
Käsi- ja taideteollisuus	136	1 819	770	147	42	29	10	5	1	-	2 959	2,7	1 004 33,9
Viestintä ja inform.tieteet	102	2 326	1 153	185	61	23	13	3	-	-	3 866	3,5	1 438 37,2
Teatteri ja tanssi	22	293	158	27	8	-	-	1	-	-	509	0,5	194 38,1
Musiikki	70	907	639	150	58	25	8	1	-	1	1 859	1,7	882 47,4
Kuvataide	20	359	159	26	8	6	6	2	2	-	588	0,5	209 35,5
Muu kulttuurialan koulutus	19	409	149	25	7	2	1	-	1	-	613	0,6	185 30,2
Liiketalous ja kauppa	1 399	14 107	4 048	673	263	134	52	18	3	-	20 697	18,8	5 191 25,1
Hallinto	19	534	145	31	13	4	2	1	-	-	749	0,7	196 26,2
Muu yht.tiet.,liiketal., hall.	2	79	45	14	-	3	1	-	-	-	144	0,1	63 43,8
Tietojenkäsittely	268	3 573	1 658	301	111	67	17	7	-	-	6 002	5,5	2 161 36,0
Arkkitehtuuri ja rakentam.	309	3 220	926	155	102	66	22	8	3	-	4 811	4,4	1 282 26,6
Kone-, met.- ja energiatekn.	404	3 765	1 044	182	93	40	15	4	2	-	5 549	5,1	1 380 24,9
Sähkö- ja automaatiotekniikka	313	3 111	942	116	42	30	11	4	2	1	4 572	4,2	1 148 25,1
Tieto- ja tietoliikennetekn.	650	6 827	2 148	347	137	53	31	5	-	-	10 198	9,3	2 721 26,7
Graaf. ja viestintätekniikka	69	768	261	20	6	3	-	-	-	-	1 127	1,0	290 25,7
Bio-, elintarv.- ja kem.tekn.	75	540	156	36	12	5	1	-	-	1	826	0,8	211 25,5
Prosessi- ja materiaalitek.	226	2 179	553	88	33	21	5	1	1	-	3 107	2,8	702 22,6
Tekstiili- ja vaatetustekn.	29	200	51	6	2	-	1	1	-	-	290	0,3	61 21,0
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	208	1 824	674	128	48	23	10	2	-	-	2 917	2,7	885 30,3
Tuotantotalous	87	793	198	46	12	7	4	-	-	-	1 147	1,0	267 23,3
Muu tekn. ja liik. alan koul.	141	1 084	341	96	46	37	13	3	1	-	1 762	1,6	537 30,5
Maatilatalous	121	968	233	52	38	17	15	4	1	1	1 450	1,3	361 24,9
Puutarhatalous	37	258	112	36	29	16	10	5	-	-	503	0,5	208 41,4
Kalatalous	9	47	44	12	9	4	-	-	-	-	125	0,1	69 55,2
Metsätalous	107	862	276	48	22	13	4	2	1	-	1 335	1,2	366 27,4
Luonto- ja ympäristöala	6	147	83	9	11	3	4	-	-	-	263	0,2	110 41,8
Muu luonnonvara ja ymp.ala	-	1	8	1	2	-	1	-	-	-	13	0,0	12 92,3
Sosiaaliala	330	4 013	1 256	338	238	182	83	27	5	-	6 472	5,9	2 129 32,9
Terveysala	742	7 611	2 066	621	371	307	143	28	4	-	11 893	10,8	3 540 29,8
Sos.- ja terv.ala (yhteiset)	7	77	27	19	8	4	4	1	-	1	148	0,1	64 43,2
Hammashoidot ja muu hammuhoito	27	284	94	23	21	7	4	-	-	-	460	0,4	149 32,4
Kuntoutus ja liikunta	189	1 999	661	147	95	51	19	3	-	-	3 164	2,9	976 30,8
Tekniset terveyspalvelut	63	986	290	89	50	26	8	5	1	-	1 518	1,4	469 30,9
Kauneudenhoitoala	15	103	73	12	4	2	-	-	-	-	209	0,2	91 43,5
Muu sos.-, terv.-,liikunta-ala	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	0,0	2 100,0
Matkailuala	217	2 427	634	55	25	12	5	1	-	-	3 376	3,1	732 21,7
Majoitus- ja ravitsemisala	91	974	360	61	20	7	2	-	1	-	1 516	1,4	451 29,7
Kotitalous- ja kuluttajapalv.	3	57	24	6	5	-	-	-	-	-	95	0,1	35 36,8
Muu matk.,rav. ja tal.al.koul.	79	1 205	511	56	19	9	4	-	1	-	1 884	1,7	600 31,8

Tiedot koskevat opetushallinnon alaista koulutusta **Lähde:** Tilastokeskus

Taulukko 23. Kaikki läsnä olevat alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat yliopistoittain ja ikäryhmittäin vuonna 2005

Koulutusala	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–	Yht.	Osuus koulutus-aloitt.	Vähint. 25 v. täyttäneiden määrä ja %-osuus	
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Yhteensä	4 534	56 180	41 316	14 680	7 186	5 154	3 655	2 300	1 128	520	136 653	100	75 939	55,6
Helsingin yliopisto	811	10 431	9 657	3 648	1 722	1 181	746	530	300	173	29 199	21,4	17 957	61,5
Turun yliopisto	395	5 075	3 743	1 301	695	476	316	163	118	64	12 346	9,0	6 876	55,7
Åbo Akademi	240	2 382	1 457	458	214	187	137	100	50	29	5 254	3,8	2 632	50,1
Oulun yliopisto	469	5 809	3 612	1 130	581	401	318	171	80	25	12 596	9,2	6 318	50,2
Tampereen yliopisto	247	3 881	3 514	1 439	794	626	540	352	186	81	11 660	8,5	7 532	64,6
Jyväskylän yliopisto	320	4 963	3 612	1 240	521	371	293	183	63	37	11 603	8,5	6 320	54,5
Teknillinen korkeakoulu	565	5 192	3 134	925	405	224	110	71	29	14	10 669	7,8	4 912	46,0
Helsingin kauppakorkeak.	137	1 602	1 113	390	192	112	69	52	40	12	3 719	2,7	1 980	53,2
Svenska handelshögskolan	80	968	635	184	64	35	10	6	6	1	1 989	1,5	941	47,3
Turun kauppakorkeakoulu	74	872	544	202	80	55	39	11	4	1	1 882	1,4	936	49,7
Vaasan yliopisto	112	1 599	1 255	491	221	146	132	66	32	16	4 070	3,0	2 359	58,0
Lappeenrannan teknill.yliopisto	117	2 017	1 310	377	197	125	76	47	12	6	4 284	3,1	2 150	50,2
Tampereen teknill. yliopisto	398	4 283	2 304	743	374	233	158	85	42	11	8 631	6,3	3 950	45,8
Kuopion yliopisto	198	1 844	1 165	494	318	359	253	143	39	13	4 826	3,5	2 784	57,7
Joensuun yliopisto	228	2 956	1 751	582	328	293	217	149	58	20	6 582	4,8	3 398	51,6
Sibelius-akatemia	47	380	523	220	77	32	13	4	2	.	1 298	0,9	871	67,1
Taideteollinen korkeakoulu	16	294	630	343	128	80	33	13	8	1	1 546	1,1	1 236	79,9
Lapin yliopisto	73	1 452	1 145	410	244	201	188	144	54	14	3 925	2,9	2 400	61,1
Teatterikorkeakoulu	5	126	107	63	24	11	6	10	5	1	358	0,3	227	63,4
Kuvataideakatemia	2	54	105	40	7	6	1	.	.	1	216	0,2	160	74,1

Lähde: Tilastokeskus

Opetusministeriön julkaisuja -sarjassa vuonna 2007 ilmestyneet

- 1 Ammattikorkeakoulujen verkostohankkeet
- 2 Bibliometrinen aineistojen käytettävyys yliopistojen julkaisujen laadun ja tuottavuuden arvioinnissa
- 3* Opetusministeriön toiminta- ja taloussuunnitelma 2008–2011
- 4 Lähtö ja Loitsu; Suomen ja Viron nuorisoyhteistyöstä–Tundeline teekond; Eesti ja Soome noorsookoostöö
- 5 Utvecklingsprogram för bibliotek 2006–2010
- 6 Towards Sustainable Development in Higher Education – Reflections
- 7 Toimenpideohjelma tutkijankoulutuksen ja tutkijauran kehittämiseksi vuosille 2007–2011
- 8 Kulttuuriomaisuuden uhat ja suojele; Työryhmän esitys Haagin vuoden 1954 yleissopimuksen toimeenpanosta Suomessa ja osana kansainvälistä kriisinhallintaa
- 9 Onko kulttuurilla vientiä? ON!; Esitys Suomen kulttuuriviennin kehittämisohjelmaksi 2007–2011
- 10* Opintotuen kehittämisohjelma 2007
- 11 Kansainvälisyyskasvatus 2010 / Fostran till internationalism 2010
- 12 Global education 2010
- 14* Improving School Leadership, Finland, Country Background Report
- 15 Joustava perusopetus; JOPO-toiminnan aloittaminen ja vakiinnuttaminen
- 16** Opetusministeriön tilinpäätös ja toimintakertomus 2006
- 17 Yliopistot 2006; Vuosikertomus
- 18 Universities 2006 Årsberättelse
- 19 Universities 2006 Annual Report
- 20 Strategi för dataadministrationen inom undervisningsministeriets förvaltningsområde 2006–2015
- 21* Fair Culture?; Ethical dimension of cultural policy and cultural rights
- 22 Vuosikatsaus 2006. Koulutus ja kulttuuri
- 23 Undervisningsministeriets årsöversikt 2006. Utbildning och kultur
- 24 Ministry of Education Annual Report 2006. Education and culture
- 25* Aikuisopiskelun aluetilastot
- 27 Kiinni ammattiin – Ote opintoihin. Keskeyttämisen vähentäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa
- 29 Opetusministeriön palvelukeskushankkeen henkilöstöpoliittiset toimintaperiaatteet
- 30 NOSTE-ohjelman vuosiraportti 2006
- 31 Education for Global Responsibility – Finnish Reflections
- 32 Osallistuva oppilas – yhteisöllinen koulu; toimivan oppilaskunnan opas

* Ei painettu, vain verkossa

** Maksuton julkaisu, tilaukset opetusministeriö, puhelin (09) 160 77496

Julkaisut sähköisenä osoitteessa www.minedu.fi/OPM/Julkaisut

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Julkaisumyynti / Bokförsäljning

Yliopistopaino / Universitetstryckeriet

PL 4 / PB 4 (Vuorikatu 3 / Berggatan 3)

00014 Helsingin Yliopisto / Helsingfors Universitet

puhelin / telefon (09) 7010 2363

faksi / fax (09) 7010 2374

books@yopaino.helsinki.fi

www.yliopistopaino.helsinki.fi

ISBN 978-952-485-410-8 (nid.)

ISBN 978-952-485-411-5 (PDF)

ISSN 1458-8110

Helsinki 2007